TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 8 (1203) 1973 VASARIO - FEBRUARY 22 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Atlanto gijos

Ilgus pokario metus Atlanto vandenynas skyrė lietuvius nuo savojo kamieno — Lietuvos. Ir tai absoliučiai, radikaliai, nes naujoji rusiškosios imperijos uždanga buvo geležinė. Tuomet Atlante siautė lietuviams ir kitiems pavergtiesiems labai rūsčios bangos. Ilgainiui jos sušvelnėjo, ir atsirado gijos, jungiančios šiapus bei anapus gyvenančius tautiečius. Didžiosios žaizdos apgijo, karo ir po jo sekusių įvykių pritrenkta Lietuvos žmonių sąmonė prablaivėjo ir daugiau ar mažiau suvokė savo naująją būklę. Gyvenimas, pakirdęs iš karo pelenų, nors ir nerado laisvės kelių, ėmė riedėti svetimųjų saugomais keliais. Įsisiūbavęs, jis ėmė tiesti gijas per Atlantą, už kurio bangų įsikūrė okupacinio teroro išginta gausi išeivija. Per ilgą eilę metų tos gijos sustiprėjo tiek, kad iširusios šeimos galėjo užmegzti ryšius ir bent trumpam pasimatyti. Pažįstami ėmė keliauti per Atlantą Lietuvos ir užjūrio link. Šiuo metu pasiekta bent tiek, kad jau daugelis gali aplankyti savuosius bent Vilniuje ir pamatyti dar vieną kitą vietovę. Tuo būdu liko pralaužta absoliutė izoliacija, tapo nutiestos elementarinės gijos per Atlantą, tačiau ligi normalių ryšių dar labai tolimas kelias. Satelitiniai sovietų imperijos kraštai, kaip pvz. Lenkija, turi daug geresnes sąlygas užsienio lankytojams. Pabaltijo kraštai tebėra tiesioginėse Kremliaus replėse, ir jų aplankymas dar labai suvaržytas.

* * *

Galimas dalykas, kad tokia būklė truks dar gana ilgai. Išeiviams teks naudotis tomis plonomis gijomis, kokios šiuo metu galimos. Visdėlto, kad ir labai plonos tos gijos, palengva gausėja. Jos mezgasi asmeninėje srityje ir neabejotinai palieka žymes tautos gyvenime. Svarbu, kad jos būtų pozityvios ir abiem pusėm naudingos. Jau patirtis rodo, kad asmeniniai ryšiai gali būti pakankamai pozityvūs, nes jie išvengia tų vandenų, kuriuos sukelia grupiniai ryšiai ir varo ant maskvinio malūno turbinų. Tačiau ir asmeniniai ryšiai turėtų būti deramai puoselėjami, nes kartūs nusivylimai yra galimi ir šioje srityje. Juk išeivis, nematęs savo krašto 30-40 metų, nuvykęs okupuoton Lietuvon, sunkiai orientuojasi. Įpratęs matyti viską laisvomis bei atviromis akimis, jis ten nesusigaudo, nepastebi sistemos užmaskuotų dalykų ir viską priima už tikrą pinigą. Dėlto nevienas, grįžęs iš Lietuvos, pasakoja labai naiviai. Toks lankytojas ir koncentracijos stovyklą Kazachstane aplankęs pasakotų entuziastingai apie gerą tvarką, didelius laimėjimus, žavias apylinkes . . . , bet esmės nepaliestų. Neveltui įžvalgesni žmonės Lietuvoje ir pastebi, kad nevisi lankytojai turi akis, nevisi moka formuluoti klausimus. Pvz. vienas tautietis iš Kanados, nuvykęs į kolchozą, klausia sutiktą pilietį, ar dabar geriau gyventi. Negi šis gali svetimam žmogui atsakyti kitaip! Yra betgi ir mokančių stebėti bei informuotis. Pvz. viena lankytoja, sutikusi kunigą, neklausė, ar yra religijos laisvė, bet tik pasiteiravo, kur ji gali nusipirkti maldaknygę, N. Testamentą, tikybinį laikraštį. Atsakymas buvo — "nežinau". Išvada labai aiški.

* * *

Panašiai yra su tautiečiais, atvykstančiais iš Lietuvos į Š. Ameriką. Jiems taip pat nelengva susigaudyti. Kai žmones skiria 30-40 metų nesimatymo tarpas ir kai prisideda visai kitokios sąlygos, susitinka dviejų, labai skirtingų pasaulių žmonės. Taip, abu išaugę iš to paties kamieno, bet gyvenimo sąlygų palenkti skirtingomis kryptimis. Dėlto nėra ko stebėtis, kai tokių tautiečių kalba pasidaro sunki, ypač tais atvejais, kai atvykusiam iš Lietuvos reikia laikyti liežuvį už dantų . . . Vieni iš tokių lankytojų moka ir čia vaidinti, daug kalbėti, bet nieko nepasakyti, kiti bando viską nutylėti, o treti susipainioja. Jų būklę kartais sunkina keblūs, jautrūs klausimai. Propagandistai į tokius klausimus turi paruoštus atsakymus, bet paprastiem, nuoširdiem žmonėm tokiais atvejais būna sunkiau. Žymiai lengviau tiems, kurie ryžtasi okupuoton Lietuvon negrįžti. Bet ir čia susidaro psichologinių sunkumų. Š. Amerikos lietuviai, nepažindami jų psichologijos, padaro kartais labai nemalonių klaidų. Jie nori tokius tautiečius iš Lietuvos nuoširdžiai priimti, padėti, bet išeina atvirkščiai. Panašiai atsitiko su neseniai atvykusiu teisininku. Nesiorientavimo matyti net spaudos žmonių tarpe. Pvz. įžūliai nuskambėjo mėsinėjimas "atviro žodžio ménraštyje" minėto teisininko pareiškimų apie dabartinę būklę Lietuvoje. Šis, atsikirsdamas, aną mėsinėjimą pavadino "Maskvos trimitu". Tai rodo, kad šiapus Atlanto žmonės nevisuomet moka priimti, o juo labiau suprasti anos pusės tautiečius. Atlanto gijos turėtų pasitarnauti tarpusaviam supratimui, o ne įskaudinimui.

Kanados įvykiai

DOLERIŲ NUVERTINIMAS

Amerikos dolerio nuvertinimas 10% gali gerokai pakenkti Kanados eksportui į JAV, jeigu kartu su amerikietišku nesumažės ir kanadiško dolerio vertė. Kanados vyriausybė spėja, jog abu doleriai išlaikys dabartinę proporciją ne tik santykiuose su JAV, bet ir kitais kraštais. Kad taip iš tikrųjų bus, niekas negali garantuoti. Kai 1971 m. pabaigoje Amerikos doleris buvo nuvertintas 8%, Kanados dolerio vertė pakilo 2-3 centais. Labai galimas dalykas, ir dabartinis Amerikos dolerio nuvertinimas 10% Kanados dolerio vertę gali padidinti vėl 2-3 centais. Tokiu atveju kanadiški gaminiai pasidarytų brangesni už amerikietiškuosius. Kanados statistikos duomenimis, 1972 m. prekybiniame balanse su JAV Kanada susilaukė $1.270.000.000 pertekliaus, t.y. beveik dvigubai mažesnio nei 1971 m., nes tada perteklius siekė net $2.250.000.000. Taigi, pirmasis Amerikos dolerio nuvertinimas 8% Kanados eksportui visdėlto buvo nuostolingas. 1972 m. prekybinį $1.270.000.000 balansą Kanados naudai išsėmė kitu atsiskaitymų su užsieniu $1.940.000.000 deficitas, atnešdamas Kanadai $670.000.000 nuostolį bendroje atsiskaitymų lentelėje.

Kanados paštininkų unijų nariai balsavimo keliu patvirtino naująją sutartį, nors kaikurie unijų vadai ragino balsuoti prieš. Už naująją sutartį pasisakė 73% nuolatinių tarnautojų ir 66% turinčių nepilnų darbo valandų savaitę. Pasirašytoji sutartis galios iki 1974 m. pabaigos ir pašto tarnautojų valandinius atlyginimus padidins $0.65. Kiekvienas paštininkas taipgi gaus $400 vienkartinį papildą už be sutarties išdirbtą laikotarpį. Pagal naująją sutartį paštininkų savaitinis atlyginimas bus tarp $167 ir $174. Jis priklauso nuo darbo stažo ir turimų kvalifikacijų. Naujoji sutartis beveik dvejiem metam sustabdo paštininkų streikus, bet ji, deja, neišsprendžia pastaruoju metu skandalingai lėtu pašto paslaugų, dėl kuriu vpač kenčia laikraščių pristatymas skaitytojams. Pašto vadovybė vėl turėtų gražinti šešių darbo dienų savaitę ir pašto siuntų išnešiojimą du kartus į dieną, kaip kad buvo prieš E. Kierans įvestas reformas.

Kanada ir Kuba pasirašė prieš

(Nukelta į 6-tą psl.)

Prieš trejus metus įsteigtos "The Baltic Story Production Co" koordinacinis komitetas Edmontone. Jo ir talkininkų dėka buvo paruošta baltiečių drama "The Trouble with Giants" (Milžinų replėse) ir suvaidinta per Kanados radiją CBC vasario 17 d. Iš kairės: estas A. Pilt, pirm. A. Dudaravičius, latvis J. Birzgalis; antroje eilėje: latvė dr. A. Rudovičs, latvis A. Osis, estė L. Kivi. Komitetui teko padirbėti ypač finansinėje srityje

Lietuvos dramą girdėjo visa Kanada

Vasario 16 Toronte • CBC radijo tinklas transliavo dramą visoje Kanadoje • Teisininko Zigmo Butkaus kalba • Gausūs ansambliai

Toronte — didžiausioje Kanados lietuvių kolonijoje 55-ji Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktis buvo plačiau paminėta nei kitose vietovėse. Šventės programa buvo išdėstyta per dvi dienas. Vasario 17, šeštadienį, lietuviškoji radijo valandėlė "Tėvynės prisiminimai", iš CHIN stoties transliavo specialią programą, kurioje dalyvavo KLB Toronto apylinkės pirm. J. Karpis, Tautos Fondo atstovas J. Gustainis, evang. kun. A. Žilinskas. Vakare Lietuvių Namų salėje buvo surengtas priėmimas-vakarienė. Kviestieji lietuviai svečiai ir įsigiję bilietus susirinko 6 v.v. Erdvioje, gražiai atnaujintoje, pertvarkytoje salėje, susėdę prie stalų laukė programos pradžios. 7 v.v. apyl. pirm. J. Karpis tarė atidaromąjį žodį ir pranešėja pakvietė S. Šarkutę. Pagal apylinkės valdybos sudarytą kalbėtojų sąrašą, ji kvietė kalbėti centrinių organizacijų atstovus — buvusį KLB pirm. A. Rinkūną, Lietuvių Fondo — dr. A. Pacevičių, KLB Hamiltono apyl. pirm. L. Skripkutę, studentu — A. Šileiką, skautų — K. Batūrą, ateitininkų — Vyt. Aušrotą. Apie 7.30 v.v. pradėjo rinktis gana gausūs kitataučiai svečiai. Po pertraukos prasidėjo angliškoji dalis, kurioje ilgesnę kalbą apie Lietuvos būklę pasakė L. Švėgždaitė. Po jos kalbėjo ištisa eilė svečių — parlamento atstovas Caccia, Toronto miesto burmistro — A. Eggleton, Estijos garbės konsulas Heinsoo, latvių bendruomenės pirmininkas Kronbergs ir visa eilė kitų. Tautiniu šokiu grupė "Atžalynas" ir sol. V. Verikaitis pasirodė su savo menu. Užbaigus žodine ir menine programa apie 8.30 v.v., susirinkusieji stiprinosi skaniai paruošta vakariene.

"Milžinų replėse"

Vasario 17 d., 8.30 v.v. — 9.30 v.v., CBC radijo tinklas transliavo visoje Kanadoje girdimą programą — rašytojo Len Petersono dramą "The Trouble with Giants" ("Milžinų replėse"). Džiugu buvo klausyti, kai pradžioje pranešėjas paskelbė, kad šis veikalas paruoštas ryšium su 55-tąja Baltijos kraštų nepriklausomybės paskelbimo sukaktimi. Drama pradėta kanklių muzika, įgrota Čiurlionio ansamblio kanklininkų Klevelande. Pagrindinis veikėjas Jonas Bielinis, su savo sūnumi Jurgiu įsikūręs Kanadoje, laukia atvykstant savo žmonos latvės Mariios iš anapus geležinės uždangos. Ji pagaliau atvyksta, ir prasideda nauji pergyvenimai Kanadoje. Ta proga autorius perkelia klausytoją į Lietuvos praeitį — carinę, sovietinę ir vokiškąją okupaciją. Kondensuotais vaizdais jis išryškina svarbesniuosius Lietuvos praeities epizodus. Tuomet jis vėl atveda klausytoją prie Jono Bielinio šeimos, iškelia jos pastangas savo gimtojo krašto laisvei atstatyti ir kartu tragišką padėtį — mažųjų desperatišką kovą ir milžinų jėgą, nepaisančią pagrindinio žmogaus troškimo būti laisvu gimtajame krašte. Baigminę įtampą paryškina Jono žmonos grįžimas į okupuotą kraštą dėl grynai psichologinių motyvų — nepajėgia pritapti prie naujo gyvenimo. Vaidinimas baigiamas kanklių muzika.

Drama stipri, prasminga, bet eiliniam klausytojui nelengva sekti. Klausymą kiek sunkina nebuvimas paaiškinamojo įvado ir gana greitas epizodų keitimasis. Mat, autorius turėjo kiek ilgesnę savo dramą kondensuoti, kad sutilptų į vienos valandos rėmus. Skaičiusiem dramos tekstą iš anksto vaidinimas paliko gilų įspūdį. Tai rimto lygio kūrinys, kurį turėtų išgirsti ir kitų kraštų radijo klausytojai.

Pamaldos

Trijose katalikų ir evangelikų šventovėse atlaikytos specialios pamaldos su atitinkamais pamokslais. Jose dalyvauta gana gausiai. Iškilmių nuotaiką didino organizacijos su savo vėliavomis, specialios apeigos žuvusiems pagerbti, parinktos giesmės, chorai, Tautos himnas. Šv. Jono Kr. parapijos choras, vadovaujamas muz. St. Gailevičiaus, paruošė specialų repertuarą — bene ketvertą giesmių. Jas sukūrė pats St. Gailevičius pagal kun. St. Ylos tekstą. Tos giesmės buvo užrekorduotos ir pasiųstos Vatikano radijo lietuvių skyriui, per kurį tas kompozicijas išgirs ir Lietuva.

Iškilmingas aktas

Vasario 18, sekmadienį, 4 v. p.p. — iškilmingas aktas. Dar prieš ketvirtą valandą salė jau pilnutėlė. Daug kas iš vėliau atvykusių turėjo grįžti namo, nors salėje buvo sustatyta 1200 kėdžių (taip informavo apyl. pirm. J. Karpis). 4.15 v. įžygiuoja vėliavos. Apylinkės pirmininkas taria įžanginį žodį. Pasigirsta "O Canada". Žuvusiems pagerbti "Varpo" choras sugieda "Libera" ir vieną lietuvišką giesmę, o kun. A. Prakapas perskaito invokaciją. Po šios religinės dalies pranešėja S. Šarkutė pakviečia gen. konsulą dr. J. Žmuidziną, kuris tarė dienai pritaikytą žodį anglų ir lietuvių kalbomis. Pagrindinį kalbėtoją min. dr. S. Haidaszą pristatė L. Švėgždaitė. Ministeris pasveikino lietuvius premjero P. E. Trudeau bei vyriausybės vardu ir dėstė savo mintis apie daugiakultūrę Kanadą. Kviestasis paskaitininkas Z. Butkus iš Čikagos negalėjo atvykti, tad jo atsiųsta kalba perskaitė stud. A. Šileika (tikimės, ji galės būti atspausdinta "TŽ"). Ontario vyriausybės vardu sveikino min. J. Yaremko, Ontario liberalų vardu — D. Scanlon, antibolševikinės lygos pirmininko vardu — dr. J. Kaškelis. Buvo keletas sveikinimų raštu. Keletas kitataučių svečių buvo pristatyti iškilmės dalyviams. Visa ši programos dalis užtruko apie 2 valandas. Pertraukos metu Tautos Fondo atstovai rinko aukas.

Meninė programa

Pirmieji scenoje pasirodė "Atžalyno" šokėjai. Jie yra padarę gražią pažangą, ypač mergaitės, šokusios Sadutę, tačiau jiems reikia dar gerokai padirbėti. Stepo Kairio muzikinis vienetas pasirodė gausus jaunais savo nariais — kanklininkėmis, skudutininkais ir birbynininkais. Jiem vadovavo jaunasis Kalinauskas. Ypač gražiai atrodė "Gintaro" jaunimas — net 4 grupės, pradedant gintariukais ir baigiant gintariečiais. Keturių akordeonų lydimi, jie labai sklandžiai, lengvai, gyvai ir ritmingai šoko. "Gintaras" neabejotinai gali atstovauti lietuviams ir tarptautiniuose renginiuose. Programą vainikavo "Varpo" choras, vadovaujamas A. Ambrozaičio. Jis dainavo tradicines savo dainas, pridėjęs vieną naują "Mes grįšim ten". Choras laikosi įprastiniame savo lygyje, tvirtai dainuoja forte dalis, bet mažai tekreipia dėmesio į piano niuansus. Minėjimas baigtas pranešėjos išreikštu padėkos žodžiu programos dalyviams ir Tautos himnu.

Spausdintos programos šį kartą nebuvo, bet jos vietoje dalyviai gavo apylinkės valdybos išleistą vienkartinį biuletenį "Lietuvis". Be minėtos programos buvo sunkoka sekti iškilmės eigą. Meninę dalį koordinavo sol. V. Verikaitis. Jo darbą sunkino erdvės stoka ir scenos uždangos nebuvimas.

Dalyvių pastabos

Tokio masto šventės surengimas pareikalauja daug pastangų. Visuomenė turėtų būti dėkinga tiems, kurie tiek daug darbo įdėjo šventę beruošdami. Daug kas praėjo sėkmingai, bet kaikur trūko apdairios rankos. Iš dalyvių teko nugirsti ir pagyrų, ir pastabų. Pvz. esanti gera idėja Vasario 16 išvakarių priėmimas-vakarienė, bet dabartinė forma yra keistina. Pirmiausia reikėtų išvengti varginančio, ilgo sėdėjimo prie stalų, laukiant kitataučių svečių. Visai nereikalingos organizacijų atstovų kalbos. Iš viso tu kalbų perdaug. Priėmimas-vakarienė neturėtų tapti perdaug ištęstu kalbų vakaru. Svečiai prie garbės stalo turėjo sekti menine programą nugara į sceną. Pagrindinė sekmadienio programa buvusi perilga — užtruko beveik 3.5 valandos. Meninėje programoje Vasario 16 proga esa leistina

(Nukelta į 8-tą puslapį)

Pasaulio įvykiai

AMERIKIETIŠKAS DOLERIS SUSILAUKĖ ANTRO OFICIALAUS NUVERTINIMO pastarųjų 14 mėnesių laikotarpyje. 1971 m. pabaigoje jis buvo nuvertintas 8%, šį kartą — 10%. Abiem atvejais pasinaudota uncijos aukso pabranginimu nuo $35 iki $38 ir $42.22. Kadangi doleris yra padengtas auksu, praktiškai tai reiškia dolerio nuvertinimą, kuris betgi nebus vienodas santykiuose su kitų kraštų piniginiais vienetais. Japonija sutiko leisti savo jenai susirasti naują vertę laisvoje pasaulinėje rinkoje. Manoma, kad jenos vertė gali pakilti 10-20%. Galimas dalykas, pabrangimo neišvengs ir V. Vokietijos markė. Dolerio nuvertinimą padiktavo $6.400.000.000 JAV prekybinis deficitas su užsienio kraštais bei jų turimos didžiulės dolerių atsargos. Spekuliantai, nepasitikėdami doleriu, per savaitę laiko $7 bilijonus iškeitė į kitų kraštų piniginius vienetus, daugiausia V. Vokietijos markes ir Japonijos jenas. Centriniams užsienio kraštų bankams pasidarė beveik neįmanoma supirkinėti tokias didžiules sumas ir tuo būdu remti dolerio vertę. Atrodo, nutarimą doleriui nuvertinti padarė Paryžiuje posėdžiavę finansų ministeriai: Prancūzijos — V. G. d'Estaing, Britanijos — A. Barber, V. Vokietijos — H. Schmidt, Italijos — G. Malagodi ir JAV atstovas P. Volcker. Dolerio nuvertinimą aukso pabranginimu paskelbė JAV iždo sekr. G. Schultz. Šį jau įsigaliojusį nutarimą turi patvirtinti JAV kongresas, kuriame prez. R. Niksonas nesitiki susilaukti kliūčių. Nuvertinimas turėtų padidinti amerikietiškų gaminių eksportą užsienin ir sumažinti JAV prekybinį deficitą. 1971 m. pabaigoje įvykęs dolerio vertės sumažinimas 8% lauktų rezultatų nedavė — prekybinis deficitas ne tik nesumažėjo, bet dargi padidėjo. Ar šį kartą bus pasiekta geresnių rezultatų, parodys ateitis. Nemažos įtakos, be abejonės, turės ir Vietnamo karo užbaigimas, nes ginklų pramonei nemažą dalį savo gaminių teks pakeisti kitais ir jiem ieškoti rinkos nekariaujančiuose užsienio kraštuose.

PASITARIMAI HANOJUJE

Prez. R. Niksono patarėjas H. Kissingeris keturias dienas viešėjo Hanojuje ir tarėsi su Š. Vietnamo kompartijos vadais. Vašingtone ir Hanojuj paskelbtame pranešime kalbama apie sudarymą bendros amerikiečių ir vietnamiečių ekonominės komisijos, kuri rūpinasis ekonominiais ryšiais tarp abiejų kraštų. Jai teks nustatyti JAV finansinę paramą Š. Vietnamo karo žaizdoms pašalinti. Pranešime taipgi pabrėžiama, kad JAV ir Š. Vietnamas ateities santykiuose nesikiš į vienas kito vidaus reikalus, gerbs abipusę nepriklausomybę ir laikysis lygybės principo. Iš Hanojaus H. Kissingeris išskrido į Pekingą, kur jį aerodrome šį kartą sutiko ne užsienio reikalų ministerio pavaduotojas, bet pats ministeris Č. Peng-fei. Kinijos žinių agentūra H. Kissingerio atvykimą paskelbė po 15 minučių nuo jo sutikimo, kai tuo tarpu anksčiau reikėdavo kelių ir net keliolikos valandų.

GRĄŽINA BELAISVIUS

Š. Vietnamas grąžino 116 amerikiečių karo belaisvių, komunistai partizanai P. Vietname — 27. Ši pirmoji grįžtančių belaisvių grupė lėktuvais buvo nugabenta į Clark aviacijos bazę Filipinuose. Visi grįžusieji atidavė pagarbą JAV vėliavai, pareiškė viešą padėką savo kraštui ir prezidentui. Kaikurių buvusių belaisvių riešai turėjo randus nuo vietnamiečių praktikuoto rankų surišimo viela. Aviacijos plk. R. Risner, nelaisvėje praleidęs 7 metus, nusiskundė, kad stovykloje prie Hanojaus jie buvo visiškai izoliuoti nuo pasaulio įvykių. Jie nieko nebuvo girdėję apie senatoriaus R. Kennedžio ir pastoriaus L. Kingo nužudymus, amerikiečių astronautų nusileidimus mėnulyje. Plk. R. Risner teigimu, visi belaisviai remia ir rėmė prezidento R. Niksono politiką. Iš Filipinų jie buvo nuskraidinti į JAV pas šeimas. Keturių grįžusių belaisvių laukė skaudus smūgis — jų žmonos jau buvo gavusios ištuokas. Vėliau paleista ir antroji 20 amerikiečių belaisvių grupė. Tuo pačiu metu laisvės susilaukė apie 3.000 P. Vietnamo ir Š. Vietnamo belaisvių. Viena komunistų belaisvių grupė pas savo vienminčius atvyko pusnuogė, nusivilkusi belaisvių uniformas, prasipjautų pirštų krauju plakatuose prisirašiusi revoliucinių šūkių.

NAUJA KONFERENCIJA

Tarptautinė konferencija taikai Vietname užtikrinti bus sušaukta Paryžiuj vasario 26 d. Joje dalyvaus JAV, abu Vietnamai, komunistų partizanų provizorinės vyriausybės atstovai, Britanija, Prancūzija, Sovietų Sąjunga, komunistinė Kinija, Kanada, Indonezija, Lenkija, Vengrija ir Jungtinių Tautų sekr. K. Walheimas. Nors šiuo metu vykdomi tik paruošiamieji darbai, jau spėjo išryškėti esminis nesutarimas tarp nekomunistų ir komunistų. Nekomunistinės valstybės norėjo, kad konferencijai pirmininkautų Jungtinių Tautų sekr. K. Waldheimas, tačiau šį pasiūlymą atmetė komunistinės valstybės. Jos reikalauja, kad konferencijos pirmininkais pasikeisdami būtų Vašingtono ir Hanojaus atstovai. Atrodo, Maskva ir Pekingas dar neužmiršo skaudžios pamokos Korėjoje, kur kelias komunistų invazijai buvo pastotas Jungtinių Tautų vardu, nors iš tikrųjų pagrindinė našta teko JAV kariuomenei, aviacijai ir laivynui. Susidaro įspūdis, jog komunistai nenori suteikti tvirtesnio žodžio K. Waldheimui ir Jungtinėms Tautoms Vietnamo taikos reikaluose. Darbininkai jau išmontavo ir sandėlin išgabeno Paryžiaus taikos derybų apvalųjį stalą, kuris buvo 24 pėdų pločio, 75 pėdų ilgio ir turėjo 17 kojų. Dėl stalo formos ir susėdimo tvarkos komunistai net du mėnesius uždelsė taikos derybų pradžią 1968 m.

SUSKILO PROTESTANTAI

Š. Airijoje prasidėjo netikėtas protestantų skilimas, "Avangardo sąjūdžio" vadui W. Craigui pasiūlius atsiskyrimą nuo Britanijos ir nepriklausomybės paskelbimą. Protestantų daugumai ir katalikų mažumai jis siūlo tarpusavio bendradarbiavimą nepriklausomoj Š. Airijos dominijoj, kuri artimus ryšius turėtų su Britanija ir Airijos respublika. Tokią mintį tuojau pat pasmerkė buvęs Š. Airijos premjeras B. Faulkner, pabrėždamas, kad W. Craigo jis dabar negalįs laikyti pilnateisiu protestantų unionistų partijos nariu.

IŠ SOVIETINĖS SPAUDOS

Sovietų kariuomenei skirtas laikraštis "Krasnaja Zvezda" išbarė karius ir karininkus dėl priešo žvalgybai tarnaujančio neapdairumo ir neatsargumo. Pasigėrę jie mėgsta daug šnekėti ir girtis, atskleisdami karines paslaptis. Kareivis V. Nikulskis, norėdamas pabrėžti savo pareigų svarbumą, vienai merginai prie meilės laiško pridėjo net slaptą dokumentą. Kiti siunčia savo nuotraukas su užnugaryje matomais kariniais įrenginiais. "Sovietskij Sport" padarė atvirų priekaištų šachmatų didmeisteriui B. Spaskiui, pralaimėjusiam pasaulinį čempionatą amerikiečiui B. Fischeriui dėl tariamo aptingimo, nepakankamo ryžto bei susikaupimo. "Pravda" nusiskundžia, kad daug arklių šią žiemą praleis be pasagų, nes joms prikalti trūksta uknolių. Pagrindinė uknolių gamykla buvo uždaryta, o naujoji darbą pradės tik po gero pusmečio.

DIDŽIAUSI MIESTAI

Jungtinių Tautų paskelbtais 1970 m. duomenimis, Šanchajus turėjo 10.820.000 gyventojų, Tokijas — 8.841.000, Niujorkas — 7.895.000, Pekingas — 7.750.000, Londonas — 7.379.000 ir Maskva — 7.050.000. Į šią statistiką nėra įtraukti minėtų miestų priemiesčiai. 1971 m. viduryje žemės gyventojų buvo apie 3.706.000.000. Metinis jų prieauglis yra 2%. Iš dvieių visos žemės gyventojų vienas yra azijietis.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis
Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $7, pusmetinė — $4. Rėmėjo prenumerata $10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: $7 per year, $4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
M6J 1W4 Tel. 368-6813

KĄ MES DUOTUME LIETUVAI?

Vyskupų kreipimasis į visos išeivijos tautiečius

BROLIAI IR SESĖS
LIETUVIAI,

Gavėnia yra susitelkimo metas. Ta proga mes susimąstome giliau ne tik apie savo dvasinį gyvenimą, bet ir apie mūsų tautos likimą. Mūsų brolių tėvynėje ir Rusijos gilumos tremtyje dvasinės kančios pasiekė tokio laipsnio, kad jie, nepaisydami jokių pavojų, savo žygiais už tikėjimo ir tautos laisvę, sujaudino pasaulį. Jie yra kartu ir patriotizmo, ir tikėjimo kankiniai. Pavergėjas stengiasi brutaliais būdais mūsų brolius surusinti, numoralinti, padaryti ateistais. Todėl mes, esantieji laisvame pasaulyje, turime teikti savo kenčiantiems tautiečiams visokeriopą paramą.

Visų pirma mes remiame juos per Lietuvių Katalikų Religinę Šalpą materialiu būdu. Tegul ši parama bus tęsiama ir toliau. Ji bus tiek vaisinga, kiek jūs patys prisidėsite. Be to, laisvojo pasaulio radijo bangomis turime ir toliau tęsti religinę doktriną bei informaciją Lietuvai apie laisvojo pasaulio religinį gyvenimą, o laisvąjį pasaulį informuoti apie tikinčiųjų likimą Lietuvoje. Šioje visokeriopoje informacijoje dalyvauja pagal išgales ir L. K. Religinė Šalpa. Taip pat mes visi privalome melstis už mūsų pavergtųjų brolių religinę ir tautinę laisvę. Ir maldai, ir medžiaginei paramai yra geras betkuris metas, bet ypač tinkamas yra Gavėnios laikas.

Pagaliau labai svarbu susirūpinti lietuvių jaunimo pašaukimais į kunigus ir vienuolius. Norom nenorom kyla klausimas, kas užims dabar dirbančiųjų lietuvių kunigų ir vienuolių vietas lietuvių tarpe? Kam atiteks Amerikoje, Argentinoje, Brazilijoje, Kanadoje ir kitur kunigų bei vienuolių sukurti ir išvystyti monumentalūs darbai, jeigu dabartinis jaunimas nesusirūpins jų perimti į savo rankas?

Lietuvoje dvasinių pašaukimų nestinga, tačiau ten komunistų vyriausybės nustatytas ribotas skaičius kandidatų į kunigus trukdo paruošti reikiamą kunigų skaičių. Praeitais 1972 metais Lietuvoje mirė 16 kunigų, o naujai įšventintų buvo vos šeši. Kas papildys mirštančius, invalidus? Jau nepirmą kartą klausiame jaunimą ir visus lietuvius, ką mes duotume iš laisvo pasaulio Lietuvai bei kitiems kaimyniniams kraštams, jeigu šiandien ten grįžtų tikėjimo laisvė? Ar apie tai galvojame ir ar ruošiamės? Šiuo tikslu tuoj po karo buvo įsteigta Romoje Švento Kazimiero Kolegija, kuri savo laiku davė nemažą skaičių kunigų. Tačiau pastaruoju metu į ją atvyksta permažai dabar augančių lietuvių jaunuolių. O kunigų reikalas yra nemažesnis dabar nei anksčiau.

Brangūs lietuviai, mes kviečiame jus visus, ypač šiuo Gavėnios metu, dažnai apie šiuos keliamus klausimus pagalvoti, juos įsisąmoninti, daugiau tarpusavyje tomis temomims kalbėti ir padaryti atitinkamas išvadas.

Mes kviečiame jus visus, kaip vienos šeimos vaikus, tiek pavieniai, tiek bendrai melstis, dirbti ir aukotis už lietuvių tautos laisvę, jos kilnumą ir krikščioniškumą.

Mūsų meilė, ištikimybė Dievui ir savo tautai tegul dega visų širdyse.

Vysk. Vincentas Brizgys
Vysk. Antanas Deksnys

Visi lygūs, išskyrus rusus

B. RIMGAUDAS

"Gimtojo Krašto" 45 nr. prašneko M. Gedvilas (71 m.), kuris Stalino ordoms mūsų žemelę užpuolus buvo vidaus reikalų "ministeriu". Jis padėjo savo brolžudišką parašą ant nukankintų ir Sibiran deportuojamų brolių sąrašų.

Kaip ir anais laikais, taip ir šiandien Gedvilas kartoja tą pačią maskvinės propagandos plokštelę. Naujas toj plokštelėj yra Gedvilo ūktelėjimas: "Aš — Tarybų Sąjungos pilietis". Įdomiausias Gedvilo prisipažinimas yra tas, kad jis tos sovietinės (teisingiau rusiškos) pilietybės svarbą pajuto tiktai tada, "kai mūsų tarybinė armija nugalėjo hitlerinę Vokietiją". Logiškai išeina, jeigu hitlerinė Vokietija būtų sumalusi "nenugalimąją" (amerikiečių pagalba išgelbėjo), tai Gedvilas, greičiausiai, būtų pajutęs svarbą tapti hitlerinio "Deutsches Reich" piliečiu.

Visi lygūs

M. Gedvilas džiaugiasi, kad dabar lietuvių tauta ir jis pats yra "lygus tarp lygių". Kokia ta lygybė šiandieninėj rusiškoj imperijoj, vadinamoj "Tarybų Sąjungoj", visi gerai žinom. Tačiau Gedvilui tenka kaiką priminti. Jeigu taip viskas lygu, tai kodėl Lietuvos mokyklose brukama rusų kalba, o rusai, sėdėdami Lietuvos įstaigų vadovaujančiose vietose, nesimoko lietuvių kalbos? Jeigu taip viskas lygu, tai kodėl dabar rusų ešalonai plūsta į Lietuvą, bet negrąžinami iš Sibiro ten išlikusieji lietuviai? Kodėl tos "lygybės" principo nesilaikyta ištisus lietuviškų žemių plotus prijungiant prie Gudijos, juo labiau, kad tas žemes Maskva 1920 m. sutartimi iškilmingai pripažino Lietuvai? Kodėl Seinų-Punsko krašto lietuviai nepriklauso Lietuvai, o prijungti prie Lenkijos? Kodėl nuo amžių lietuviškas šiaurinis buv. Rytprūsių kraštas padarytas maskvinės Rusijos provincija, o jo lietuviški vietovardžiai sudarkyti taip, kad to nedrįso padaryti net Kremliaus sąjungininkas Hitleris. Jeigu visi yra lygūs tarp lygių, tai kodėl rusai augštosiose Lietuvos mokyklose turi rusų kalbos grupes ir kodėl tuo "lygybės" principu vadovaujantis nedėstoma lietuvių kalba rusiškose mokyklose? Kodėl prie Gudijos priskirtų lietuvišku sričių lietuviai neturi nei pradžios mokyklų, nei paprasčiausių lietuviškų bibliotekų? Kodėl jie už lietuvybę persekiojami, kai tuo tarpu rusai Lietuvoje turi ne tik pradžios mokyklas, bet ir gimnazijas, augštąsias mokyklas, kinus, teatrus, laikraščius ir t.t.? Kodėl Sibiro lietuviai neturi nei paprasčiausių pradžios mokyklų, nei laikraščių, nei bibliotekų? Kodėl lenkai Lietuvoj turi net dienraščius, mokyklas, gimnazijas, o Seinų-Punsko lietuviai teturi vieną vargo gimnaziją ir negali gauti leidimo periodinei lietuviškai spaudai leisti, išskyrus vieninteli labai cenzūruojamą laikraštėlį "Varsnos"?

Tai tik maža dalelė klausimų, liečiančių dabartinę padėtį rusų okupuotoje Lietuvoje. Būtų gražu, kad Gedvilas į juos atsakytų kaip lietuvis lietuviui, o ne kaip maskvinės plokštelės grojikas.

Pagaliau, kaip dabartiniam Lietuvos švietimo "ministeriui", Gedvilui norisi priminti štai ką. Nepriklausoma Lietuva per trumpą laiką išugdė būrius lietuvių rašytojų, poetų, kultūrininkų, menininkų. O kur šiandien lietuviai rašytojai? Verstinė literatūra klesti, bet kur originali kūryba? Liūdna ir graudu žiūrėti kaip rusiškoji okupacija užgniaužė lietuviškąją kūrybinę dvasią. Menininkai gali kurti lenininius raštus. Nesigirdi naujų Maironių, Čiurlionių, Vaižgantų, Putinų, Sruogų, Vydūnų... Ir cvirkinė dvasia prislopinta... Vienas kitas veikalas dar neatstoja to proveržio, kuris buvo išsiliejęs į plačią kūrybos upę nepriklausomybės laikais. Kur ta plačioji kūrybinė lietuviškoji literatūros dvasia šiandien? Mat, po rusiškuoju okupanto batu visi lygūs...

Dvasinis liliputas

Įsibėgėjęs Gedvilas štai kokią gaidą užtraukia: "Buržuaziniais laikais Lietuva buvo tokia mažutėlė, "liliputinė", bejėgė, kad jei ji tokia būtų šiuo metu, kažin ar mes, dabartiniai lietuviai, galėtume normaliai gyventi joje... Lietuva, Latvija, Estija atrodytų lyg mažutės dėžutės, kur trūksta erdvės, oro".

Šiandieninėj Afrikoj, viduriniėj Amerikoj rasime gal daugiau pusšimčio valstybių, mažesnių už Lietuvą, bet jos gyvena laisvos, nepriklausomos. Jų balsas respektuojamas ir gerbiamas pasaulio forume. Jos turi savo atstovus Jungtinių Tautų organizacijoje ir kitose pasaulinėse institucijose. Jų pasai, dokumentai, jų pasiuntiniai respektuojami pasaulio sostinėse. Na, o kur Lietuvos atstovai ir pasiuntiniai? Viską diktuoja ir tvarko Maskva kaip neribotas Lietuvos valdovas.

Pačioj vakarinėj Europoj yra bent pustuzinis mažesnių už Lietuvą valstybių, kurios gyvena laisvai, nepriklausomai. Tose valstybėse nėra nuskurusių kolchozininkų, eilių prie krautuvių. Rusai jų nestumdo. Joms netrūksta nei oro, nei erdvės. Atvažiuok, drauge Gedvilai, (jeigu rusai išleis) kad ir į tokią vakarinės Europos valstybėlę Liuksemburgą, kurios teritorija yra gero lietuviško apskričio dydžio, ir pats įsitikinsi, kaip juos didieji kaimynai respektuoja, kaip jie gražiai ir pasiturinčiai gyvena. Žinoma, jeigu Liuksemburgas būtų Rusijos pašonėje, tai rusiški tankai seniai jį būtų sutraiškę, liuksemburgiečiai gyvuliniuose vagonuose užtroškę, išmirę Sibiro vergų stovyklose, o koks gedviliško tipo "ministeris" šūkaliotų apie liliputišką Liuksemburgo beorę ir beerdvę praeitį.

Šimtmečiais teriojo

Kaip matėme, ne Lietuva ar lietuvių tauta yra liliputiška, bet pats Gedvilas yra liliputiškos dvasios, sergantis menkavertybės kompleksu. Todėl tenka jam priminti, kad rusai ištisus šimtmečius niokojo Lietuvą. Tūkstančiai lietuvių žuvo Sibiro taigose, tūkstančiai dingo rekrūtuose. Ir šiandien miršta jie šiaurės Rusijos tyrlaukiuose, dingsta jauni vyrai, nugrūsti į Kinijos pasienį. Rusai atplėšė nuo Lietuvos didžiulius plotus etnografinių žemių, pagrobė ar sunaikino nesuskaitomus kultūros ir medžiaginius turtus. Nuo 1665 m. ligi šių dienų tas barbariškas rusiškas niokojimos nesiliauja. Juk ne kas kitas, o rusai Lietuvoje įvedė baudžiavą, pasaulyje negirdėtą spaudos draudimą. Jie šimtmečiais mūsų tautą laikė tamsybėse, ją ir šiandien laiko sukaustę marksizmo-leninizmo sutemose. Juk iš tikrųjų argi gali būti kas nykesnio dvasiniu atžvilgiu, kai milijonai žmonių per pusę šimtmečio tegalėjo kartoti atsilikusias, pasenusias, Markso-Lenino teorijas. Štai, kas padarė, anot Gedvilo, mūsų kraštą "liliputiniu".

Visi nusikaltėliai...

Gedvilas giriasi, kad savo vaikus ir anūkus moko būti internacionalistais, mylėti "tarybinę sąjunga" ir aktyviai kovoti "prieš šmeižtus, kuriuos skleidžia apie savo buvusią tėvynę mūsų priešai, kurie pabėgo užsienin, pabūgę atsakomybės už savo nusikaltimus. Jų vaikai jau nebemoka savo gimtosios kalbos".

Pagal Gedvilą tas, kuris myli savo tautą, jos žemės laisvę ir nenori tarnauti Maskvos valdovams, kaip tai ištikimai daro Gedvilas, jau yra nusikaltėlis. Nusikaltėliais padaryti Kalanta, Stonis, Andriuškevičius, "chuliganais" paversti demonstracijose reikalavę Lietuvai laisvės. Tūkstančiai lietuvių, ištremtų į Sibiro vergų stovyklas, neišskiriant senelių, motinų, vaikų, pagal Gedvilo mentalitetą, irgi reikėtų laikyti nusikaltėliais.

Tiesos krislelį Gedvilas pasakė, kad kaikurių vaikai išeivijoje nemoka lietuviškai. Tačiau ir čia tiesa yra ta, kad jie ne savo noru pasitraukė į tremtį. Jei ne rusiškoji enkavedistiška okupacija, jie ir jų vaikai būtų gyvenę Lietuvoje, dirbę savam kraštui. Jeigu ne rusiškoji tautžudystė, Lietuva šiandieną turėtų daugiau kaip keturis milijonus gyventojų.

Suprantama, šiandien Gedvilui lengva rusiškuoju tanku pasirėmus šūkalioti apie nusikaltėlius, bet ateis laikas, kada jam bus sunku savo paties tamsius darbelius padaryti šviesiais. Tai Gedvilas jau kartą patyrė prasidėjus rusų-vokiečių karui. Tuomet jis išdulkėjo iš Lietuvos į Rusijos gilumą, "pabūgęs atsakomybės už savo nusikaltimus".

Pabaigoje Gedvilas pasigiria, kad 1972 m. Lietuvoje vidurines ir aštuonmetes mokyklas baigę 86,000 jaunuolių. Tai esą net 43 kartus daugiau, negu 1939 m. Labai gražu, kad okupuotos Lietuvos jaunimas siekia mokslo, tik sunku suprasti, kad nežiūrint tiek paruošto jaunimo į Lietuvą plūsta rusai "specialistai" ir visokie "darbuotojai". Juk jeigu turima tiek daug lietuviško jaunimo, galima labai gražiai apsieiti ir be rusiškojo antplūdžio. Bet M. Gedvilas nedrįsta pasakyti tiesos, būtent, lietuviškas jaunimas siunčiamas į Rusiją, o iš ten plaukia į Lietuvą rusiškieji kolonizatoriai. Tai toks yra tikrovėje "socialistinis" Gedvilo aiškinimas posakio "lygus tarp lygių".

Lietuvių pėdsakai Montrealyje

Vyt. Širvydas

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Duomenys iš Lietuvos

Suvaržius imigraciją į JAV, lietuvių emigracija Pietų Amerikon ir Kanadon ėmė gausėti. Kaune 1925 m. buvo įsteigta emigracijos referentūra. Pagal pripuolamai iš "Lietuvos Aido" išsikirptus skelbimus, 1925 m. iš bendro 6,624 svetur emigravusių skaičiaus Kanadą tepasirinko 63, bet 1926 m. tokių jau buvo 995 (Brazilijon 2,511, Argentinon 1,242). 1928 m. sausio mėnesį Kanadon išvyko 113, o 1930 m. birželio mėnesį tik 65, nes jau ir Kanada ėmė varžyti imigraciją. J. Kardelio žiniomis, 1930 m. Kanadon atvyko 964 lietuviai. Dauguma jų apsistojo Montrealy ir Toronte.

Gyventojų surašymai

1951 m. gyventojų surašyme Kanados pareigūnai rado 16,224 lietuvius (8,989 vyrus ir 7,235 moteris). "Lithuanians in Canada" neparyškina, ar čia tik Lietuvoje gimusieji, ar ir Kanadoje gimę, kurie įsirašė lietuviais. Pagal šią statistiką, Kvebeko provincijoj gyveno 4,036 lietuviai (dauguma Montrealy). Dešimt metų vėliau (1961) Montrealy rasta 5,399 lietuviai (vėl neaišku, ar tik Lietuvoje, ar ir vietoje gimę). Vyrų būta 2,766, moterų — 3,633.

Pastoviausias klebonas

Ilgiausiai Montrealio Šv. Kazimiero parapijoj klebonavęs kun. Jonas Bobinas (33 metus ir 3 mėn.) gimė Anglijos Londone 1903 m. spalio 10 d. Atvyko į Montrealį su tėvais 1912 m. Pradinę Edward Murphy miesto mokyklą baigė 1917 m. ir įstojo Montrealio kolegijon, kurią 1923 m. baigė gerais pažymiais. Po to įstojo kunigų sulpicijoniečių vadovaujamon seminarijon ir 1929 m. gegužės 25 d. buvo įšventintas kunigu drauge su kitais 56 klierikais. Jų tarpe buvo jo geriausias draugas, Šv. Teresės kolegijos profesorius kun. Bergeron ir vėliau vyskupu-kardinolu tapęs kun. P. E. Leger. Sekančią dieną kun. J. Bobinas atnašavo Mišias Šv. Kazimiero bažnyčioje, kurioje dažnai patarnaudavo kunigų — Vyšniausko ir Šimkaus laikomoms Mišioms.

1929 m. birželio 9 d. vyskupas Gautier naująjį kunigą paskyrė Šv. Kazimiero parapijos klebonu. Vietinis prancūzų dienraštis "La Presse" didele antrašte stebėjosi: "Jauniausias klebonas Kvebeko provincijoj!" Jo moksladraugiai, jų tarpe ir kun. P. E. Leger, džiaugėsi: "Tu laimingas — jau turi parapiją!"

Džiaugsmas visiems

Tiesa, buvo kuo džiaugtis ir jaunam klebonui, ir tėveliam, kurie su nemažu pasiaukojimu jį išleido į mokslus. Džiaugėsi turbūt ir vyskupas su parapijiečiais, nes pasak Jono Leskevičiaus (Montrealy apsigyveno 1906 m.),beveik visi Šv. Kazimiero klebonai nelinksmai atsisveikindavo. (Dėl finansinių sunkumų kun. J. Vyšniauskui jo pusbrolis kun. Matulaitis iš Londono atsiuntė $150 kelionei atgal į Lietuvą).

Parapiją tais laikais slėgė nemaža skola — $14,000. o parapijiečius — Kanadą pasiekusi pasaulinė ekonominė krizė. Klebonija buvo beveik be baldų. Galima sakyti, nebuvo nei lėkščių, nei šaukštų. Naujasis klebonas dar neturėjo jokios administracinės patirties.

Laikinasis parapijos administratorius marijonas kun. Juozas Mačiulionis surengė naujam klebonui gražias primicijas ir vakarienę parapijos salėje. Bažnyčioje buvo beveik visi kun. Bobino mokslo draugai. Salė vakarienės metu buvo pilnutėlė. Daugelis parapijiečių aukojo net iki $100. Tomis lėšomis buvo pirkta baldu ir indų, o banko jau seniai reikalaujamą $14,000 skolą kun. Bobinas sumokėjo pasiskolines pinigų iš tėvelių ir artimų giminių.

Viskas ėjo geron pusėn per penkerius metus. Parapijiečiai atlaikė ekonominę krizę ir įsitvirtino geriau apmokamuose darbuose. Bazarai ir piknikai palikdavo parapijai vis daugiau pelno, kuri padidindavo veikli teatro mėgėjų grupė, vadovaujama mokytojos Elenos Bandžiūtės ir jos Nek. Prasidėjimo mergelių draugijos. Teatrinę veiklą ypač sustiprino kun. J. Mačiulionio parama.

Lietuviškoji veikla

Naujasis klebonas kun. J. Bobinas nuo pat pirmųjų dienų ėmė darniai dirbti su pirmosios ateivių bangos čia gimusiu jaunimu, su kuriuo ir pats išaugo. Buvo suorganizuota Vyčių kuopa ir ledo ritulio komanda. Klebonas stipriai padėjo muzikai atsidavusiam vargoninkui K. Žižiūnui stiprinti chorą, kurio giedojimas bažnyčioje netrukus atkreipė ir kitataučių dėmesį. Choras ėmė rengti koncertus ir operetes.

Susilaukė klebono paramos ir teatro mėgėjų grupė. Vieno vaidinimo metu zakristininkas Jonas Leskevičius scenojo turėjo tarti: "Aš esu paukščių karalius". Publikai taip įstrigo šie žodžiai, kad vėliau Leskevičius buvo vadinamas "paukščių karaliumi".

Rosemounto sekcijoj klebonas išrūpino ketvirtą lietuvišką mokyklą, kurią ant rimtų pagrindų pastatė ir tvarkė mokytoja Marija Arlauskaitė. Jaunimas klebonui atsilygino uoliai talkindamas parapijos bazaruose ir kituose parengimuose. (B. d.)

Kun. Jonas Bobinas, ilgametis Montrealio Šv. Kazimiero parapijos klebonas, pastatydinęs naują šventovę 1956 m. Nuotrauka daryta 1962 m.

Kunigui dr. VLADUI SKILANDŽIŪNUI, liūdinčiam
a. a. savo brolio VLADO,
mirusio Toronte, reiškiame nuoširdžią bičiulišką užuojautą —
Marija ir Antanas Ramūnai

V. KRYGERIUI
mirus, gilią užuojautą šeimai bei giminėms reiškia –
B. H. ŠMITAI

A✝A
Elzbietai Gecevičienei
mirus, dukrą STASĘ BERŽINSKIENĘ, žentą JONĄ bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame —
G. L. Bilkščiai

Piano – Grand Piano specialistas
Padeda perkant ar parduodant pianinus, sąžiningai atlieka visokius remonto bei stygavimo darbus.
A. BRIČKUS • Tel. 534-0940 Toronte

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Mūsų didelio liūdesio valandoje mylimam tėvui-seneliui eismo nelaimėje
a. a. Jurgiui Chrolavičiui
mirus, nuoširdžiai dėkoju gerb. prelatui J. Tadarauskui už atlaikytas gedulingas pamaldas, sukalbėtą Rožinį laidotuvių namuose ir užuojautos žodžius. Taip pat dėkoju kun. L. Januškai už palydėjimą velionies į amžino poilsio vietą. Reiškiu nuoširdžią padėką visiems už užprašytas šv. Mišias už jo sielą, gėles, užuojautas, maldas laidotuvių namuose ir palydėjimą į kapines. Dėkoju karstanešiams ir visiems dalyvavusiems. Teatlygina Jums Dievas.
Sūnus, marti ir anūkai

Brangiai MAMYTEI mirus,
BIRUTĘ ir VYTAUTĄ BIRETAS nuoširdžiai užjaučiame —

S. J. Andruliai	*S. V. Aušrotai*
B. A. Bajorinai	*R. P. Bražukai*
M. A. Bumbuliai	*E. S. Čepai*
V. P. Dalindos	*S. Dargis*
S. Jagėla	*V. J. Jasinevičiai*
E. V. Krikščiūnai	*L. V. Sendžikai*

A✝A
Elzbietai Gecevičienei
mirus, dukrai STASEI ir žentui JONUI BERŽINSKAMS bei kitiems artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą —
V. Perminienė
I. M. Pranevičiai

Iškeliavus amžinybėn
A✝A Emmai K. Janušaitienei,
giliam liūdesy pasiliko jos vyras ir dukterys HILDA, BIRUTĖ, IRENA ir ELFĖ su šeimom ir Emmos anūkais. Gili užuojauta EMMOS VYRUI, jos vaikams, giminėms ir visiems jos artimiesiems šioje sunkioje ir skausmingoje valandoje —
A. ir E. Dūda

A✝A
Vladui Skilandžiūnui
mirus, broliams — kun. dr. VIKTORUI, JUOZUI ir PRANUI bei jų šeimoms, seseriai MARYTEI su šeima Lietuvoje ir jų giminėms reiškiame gilią užuojautą —
Pranas Kėvalaitis **Kazimieras Žebrauskas**
Janina ir Juozas Šarūnai

A✝A
Vladui Skilandžiūnui
mirus, velionies broliams — kun. VIKTORUI, JUOZUI, PRANUI su šeima ir artimiesiems Lietuvoje reiškiame gilią užuojautą —
Ir. St. Juškevičiai

A✝A
Vladui Skilandžiūnui
mirus, brolius — kun. dr. VIKTORĄ, JUOZĄ ir PRANĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —
Jonas ir Bronė Maziliauskai
Vytautas ir Paulė Gudaičiai

Lietuvių bankuose – 19 milijonų dolerių

Hamiltono bankelio "Talka" balansas prašoko $4.000.000

E. SUDIKAS

Hamiltono bankelis "Talka", kaip ir visi kiti Kanados lietuvių bankeliai, 1972 operacinius metus užbaigė su dideliu paugėjimu. Štai, "Talka" š.m. sausio mėn. pasiekė jau $4.091.000 balansą. Vieno mėnesio balanso padidėjimas yra $212.000. 1972 metai ypatingai buvo geri finansiniu atžvilgiu. Balansas padidėjo 27,3% ir gruodžio 31 d. pasiekė virš $3.800.000. Įvairių paskolų išdavimas irgi padidėjo, ypač hipotekinių. Visai suprantamas dalykas, nes ir indėlininkams, ir skolininkams čia yra pačios geriausios sąlygos. Lietuvių kredito kooperatyvai nesiekia pelno, jų tikslas — kuo geriausiomis sąlygomis patarnauti savo nariams, o jei susidaro pelnas, jį grąžinti bankelio savininkams-nariams.

Visiems indėlininkams pakeltos metinės palūkanos už indėlius 1% nuo 1972 m. liepos 1 d. Tuo būdu už depozitų-čekių sąskaitose laikomus pinigus mokama 5,5% metinių palūkanų. Už taupomosiose (savings) sąskaitose laikomus pinigus-indėlius mokama 6.5% metinių palūkanų, už vienerių metų terminuotus indėlius — 7%, trejų metų — 7.5%. Terminuotus indėlius galima išimti ir terminui nesuėjus, bet tada mokama tik 5.5% metinių palūkanų. Bankuose kaikur už čekių sąskaitose laikomus pinigus nieko arba labai mažai mokama, ir už čekius imama iki 20 ct. už patarnavimą. "Talkoj" čekių operacijos atliekamos nemokamai. Be to, visų narių gyvybė yra apdrausta sąskaitose laikomų pinigų sumai, bet nedaugiau kaip $2000. Draudos įmokas sumoka bankelis. Už visus savo narius 1972 m. nario mokestį po $1.50 OCU Lygai sumokėjo bankelis iš savo pajamų. Žodžiu, indėlininkai viešuose bankuose niekur kitur tokių gerų sąlygų neturi ir vargu ar kada nors turės.

Skolininkai už asmenines paskolas moka 10% metinių palūkanų, skaičiuojant nuo mažiausios balanso sumos. Už hipotekines paskolas imama 8.5% metinių palūkanų ir už paskolas, garantuotas įkeistais mortgičiais — 8.5%. Tačiau už 1972 metus visiems skolininkams grąžinta 10%, sumokėtų už paskolas palūkanų, t.y. duotos atskaitos (rebate), ir tuo būdu asmeninės paskolos siekė tik 9% metinių palūkanų, hipotekinės — 7.65%. Niekur kitur Kanadoj mortgičių rinkoje negausite hipotekinės paskolos už 7%. Jie rinkoje atsieina nuo 9 iki 12%%. Tokių grąžintinų už paskolas atskaitų bankelis išmokėjo daugiau kaip $25.000.

Kaip matote, ne tik "Talka", bet ir kiti Kanados lietuvių bankeliai teikia pigiausią kreditą ir moka didžiausias palūkanas už indėlius. Todėl suprantamas gražus jų augimas. Jų visų balansai siekia jau virš 19 milijonų dolerių.

* * *

Mes esame lietuviai, ir mūsų bankelis yra lietuvių bankelis. Todėl lietuvybės išlaikymas ir lietuviškieji reikalai yra pirmoj eilėj remtini. "Talka" 1972 m. lietuviškiems reikalams yra išmokėjusi $7,238.12 (jų tarpe Vasario 16 gimnazijai $2000, Hamiltono šešt. mokyklai — $2500 ir kitom organizacijom). Šitos išlaidos yra būtinos, nes dar daug lietuvių netiki ir neįsijungia į lietuviškų bankelių veiklą. Pvz. Hamiltone yra daugiau kaip 2000 lietuvių, tačiau bankelio narių tėra šiuo metu 1539. Kur gi kiti? Juk ir ką tik gimusieji gali būti įtraukiami į bankelio narius. Tėvų gaunamais už vaikus šeimos priedais gali būti didinamos jų sąskaitos. Einant mokslus, po kiek metų, jiems susidarytų žymios sumos. Bankeliai taip pat jaučia didelį jaunosios kartos, čia baigusios mokslus ir sukūrusios šeimas, abejingumą lietuviškiems bankeliams. Jų dalyvavimas, palyginti, yra menkas. Ir kai reikia vyresniuosius valdomųjų organų narius pakeisti jaunesniais, jų rasti sunkoka vien dėlto, kad jie nėra nariai... Bet kai reikia gauti pinigų, tai jų skaičius žymiai padidėja. Kas iš to, jei paskolų prašymai daugiausia grindžiami gražiais žodžiais, kurie yra labai trapūs... Todėl skleidimas kooperacinės idėjos dar labai reikalingas, ir tam išleisti pinigai yra geras investavimas, nes ateitis juk priklausys jaunajai kartai.

* * *

Neatsižvelgdama į Kanados kredito kooperatyvų didelį pasipriešinimą ir svarbius argumentus (kooperatyviniai bankeliai nėra verslo įstaigos, o tik savitarpio pagalbos institucijos), valdžia jau už 1972 metus apdėjo kredito kooperatyvinius bankelius mokesčiais. Kol kas tuo klausimu yra daug neaiškumų ir dar nežinia, kaip valdžia vykdys šį įstatymą, tačiau aišku, kad mokesčius nuo pelno teks mokėti. To nebuvo nuo pat bankelių atsiradimo Kanadoje. Todėl ankščiau bankelių duodamos aukos ar pašalpos iš pelno dabar turi būti duodamos iš kitų šaltinių ir kitais pagrindais, nes pagal senąją tvarką už duodamas aukas dar reikėtų mokėti 25% ar net 50% valstybinių mokesčių. Naujam mokesčių įstatymui įsigaliojus, bankeliai aukų tuo vardu nebegalės duoti. Jos galbūt galės būti skiriamos iš kitų fondų, kaip "Public Relations and Business Development" ar pan. Visa tai dar nėra paaiškėję ir nusistovėję. Todėl mokesčių srityje 1973 metais bankelių laukia daug neaiškumų bei netikėtumų. Žinoma, nuogąstauti nėra pagrindo, nes lietuviškieji bankeliai yra puikiai tvarkomi ir finansiškai stiprūs. Tai nuolat pripažįsta valdžios įstaigų atliekamos revizijos.

Ypatingai šiais metais kredito kooperatyvų visuotiniai metiniai susirinkimai yra labai svarbūs. Būtinas gausus narių dalyvavimas. Visuotinis metinis "Talkos" narių susirinkimas kviečiamas š.m. vasario 24 d., 4 v.p.p., Aušros Vartų parapijos salėje, 58 Dundurn St. N., Hamilton.

Ontario etninės spaudos sąjungos naujoji valdyba, kuriai pirmininkauja V. Mauko (stovi tarp moterų, be akinių)

Milijonas dolerių tautinėm grupėm

Numatyta sudaryti patariamoji Kanados etninių grupių taryba

Naujasis Kanados vyriausybės ministeris daugiakultūriškumo reikalams dr. St. Haidasz sausio 15 d. pasakė kalbą parlamente, kurioje išdėstė savo ministerijos darbus. Pirmiausia jis pabrėžė, kad buvusi premjero P. E. Trudeau vyriausybė paskyrusi 3 milijonus dolerių daugiakultūrei veiklai 1971-1973 m. laikotarpyje. Iki šiol įvairiem 2290 projektam jau išleista $826.772. Lėšos ir toliau esą skiriamos iš minėtos sumos iki 1973 m. kovo pabaigos. Savo festivaliams jų gavę latviai Vankuveryje, estai Toronte, lietuviai Montrealyje. Taip pat buvę skirta lėšų vertimams imigrantų kūrinių — čekų ir vengrų. Vyriausybės paramą esą gavo mėgėjų teatrai — žydų, latvių, lenkų, ukrainiečių ir kitų. Nemažai dėmesio skiriama daugiataučiams renginiams. Pvz. Montrealio lenkų ir prancūzų jaunimo grupės surengė bendrą dainų ir tautinių šokių vakarą. Lenkų jaunimo grupė, kuri dalyvavo tautinių šokių festivalyje Lenkijoje, taip pat susilaukė Kanados vyriausybės paramos. Įvairios grupės, kaip vokiečiai, negrai, maltiečiai, graikai, ukrainiečiai, surengė kultūrines konferencijas, seminarus, festivalius. Ypač sėkmingas festivalis įvykęs St. Thomas, Ont., miestelyje, kuriame dalyvavo visa daugiakultūrė vietos bendruomenė. Visi tie renginiai gavę vyriausybės paramą.

Neapleista ir istorinė sritis. Žydų istorijos draugija vakarinėje Kanadoje gavo valdžios lėšų istorinei savo parodai Winnipege. N. Brunsviko danai, minėje savo imigracijos šimtmetį, taip pat susilaukė vyriausybės lėšų. Menonitų istorijos draugija irgi nebuvo užmiršta.

Daugiakultūrė vyriausybės politika esą stengiasi padėti toms etninėms Kanados grupėms, kurios rodo "kolektyvų norą egzistuoti". Vienas tokio noro ženklų esančios šeštadieninės mokyklos, kuriose mokoma tėvų kalbos. Nevisos grupės vienodai vertina savo kalbą. Vyriausybės pakviesti žinovai šia linkme atlieka tyrinėjimo darbus Toronte, Montrealyje, Winnipege, Edmontone, Vankuveryje. Šis darbas numatomas baigti ateinančią vasarą.

Dr. St. Haidasz užsiminė ir etninės spaudos būklę. Esą ji atlieka svarbų uždavinį Kanados gyvenime. Jos darbą sunkina ne tiktai pašto tarifai, nepakankamos pajamos iš skelbimų, bet ir kiti veiksniai — išoriniai ir vidiniai. Vyriausybė stengiasi jai padėti.

Vyriausybės rūpesčiu esą numatyta 20 veikalų apie Kanados tautybes. Juose norima parodyti etninių grupių įnašą į Kanados ekonominį, socialinį, kultūrinį ir politinį gyvenimą. Iki šiol pasirašyta 15 sutarčių. Pirmasis veikalas išeis dar šiais metais, kiti — per sekančius trejus metus. Taip pat esą svarstomos etninių studijų centrų galimybės, tariamasi su mokslo žmonėmis.

Daugiataučiai socialinio - kultūrinio pobūdžio centrai veikia Toronte, Winnipege ir Montrealyje. Jie gauna atitinkamas vyriausybės pašalpas.

Įvairios federacinės vyriausybės kultūrinės agentūros taip pat reiškiasi daugiakultūrėje veikloje. Valstybinė filmų vadyba ruošia eilę filmų apie etnines grupes. Valstybinis muzėjus rengia atitinkamas parodas. CBC radijas yra sudaręs specialų komitetą daugiakultūrei veiklai plėsti savo srityje.

Numatyta sudaryti patariamoji taryba daugiakultūrės veiklos klausimais. Vyriausybė tuo reikalu jau parašiusi atitinkamus raštus įvairiom etninėm grupėm bei jų organizacijom. Susilaukta nemažai vertingų atsiliepimų. Vyriausybė siekia sudaryti tokią tarybą, kuri apimtų visas Kanados sritis ir būtų efektinga. Tam esą reikia ilgesnio laiko. Baigdamas savo kalbą parlamente, min. dr. St. Haidasz pareiškė viltį, kad netrukus šiuo klausimu galėsiąs pateikti min. pirmininkui atitinkamą pranešimą.

BANDYMAI SU JŪROS GYVIAIS

Aplankėm sunkiai randamas "Mote Marine" laboratorijas

AL. GIMANTAS

Šeimos jaunimas itin domisi įvairiomis jūrų mokslo šakomis. Gal tai tik laikinis smalsumas, o gal ir ilgiau išliekantis polinkis. Kai viešėjome Sarasotos, Floridoje, apylinkėse, pagal to jaunimo nurodymus (žemėlapiuose niekur nepažymėta) jieškojome Siesta Key saloje laboratorijos, kurioje sprendžiamos problemos, susijusios su okeanografija ir jūrų biologija. Ši įstaiga, kaip vėliau patyrėme, priklauso (ar labai artimai bendradarbiauja) Cornell universitetui. Ji vengia betkurios pašalinės akies ir turistų antplūdžio.

* * *

Pravažiavome paskutinį viešą paplūdimį. Kelias lyg ir baigiasi ar įveda į didžiulių apartamentinių namų kiemą. Iškaba byloja — "10 MPH." Čia baigėsi ir asfaltas. Toliau, per palmių miškelį, vingiuoja siauras smėlėtas keliukas. Pasitinka oficialiai išrašytas įspėjimas — privatus kelias, pašaliniai nepageidaujami. Nepabūgę grasinimo, stumiamės toliau. Matosi varteliai ir vėl tokia pati iškaba. Įvažiuojame į kiemą. Aplink — keletas pastatų, didžiuliai išcementuoti vandens baseinai, prieplauka, eilė tvenkinių. Prieky — gėlių veja, o vidury — didelio banginio galvos ir kaklo skeletas.

* * *

Raštinėje prisistatome baltais chalatais apsirengusiems pareigūnams, kurie skuba iš vieno kambario į kitą. Pagaliau atkreipėm dėmesį vienos tarnautojos pasisakę, kad važiavome 1500 mylių, norėdami pamatyti šią laboratoriją. Suminkštėjo jūrinės mokslininkės širdis ir ištarė ji mums savąjį sprendimą: "Matote, neturime mes čia vadovų ir laiko, bet jei galėtumėt atvykti rytoj 2 v.p.p., tai prijungtumėm jus prie vienos mokslinės institucijos narių ir svečių, kuriems rodysime ką, kaip ir kur mes čia veikiame..." Geriau ir būti negalėjo. Tą patį vakarą iš šiaurės mūsų vietovėn atvyko dar viena lietuvių šeima (J. D. Jurgučiai ir Detroito), ir visi kartu nustatytu laiku prisijungėm prie būrelio garbių mokslo pasaulio žmonių bei jų svečių.

* * *

Pirmiausia mus supažindino su lauke įtaisytais įrengimais. Baseinuose plaukioja įvairaus dydžio rykliai, vėžliai ir visokių kitų pavadinimų žuvys. Kaikurie baseinai turi į vandenį nuleistus mikrofonus, garsiakalbius, elektros laidus. Studijuojamas, stebimas žuvų gyvenimas, papročiai, reakcija į triukšmą, šviesą, bangavimą, maistą. Pačioje laboratorijoje suvedami visi gauti duomenys, apibendrinami, daromos išvados ar prielaidos. Reikalui esant, daromi nuodugnūs žuvų, jų atskirų organų, skrodimai. Mokslinės įstaigos, jūrų laivynas, sveikatos institucijos pateikia daug klausimų, prašo atlikti įvairius tyrinėjimus su jūrų gyviais. Aišku, tam tikslui gaunamos ir atitinkamos lėšos. Dirba čia mokslininkai, galima sakyti, iš visų pasaulio kraštų. Duomenimis, patyrimu keičiamasi su panašaus pobūdžio laboratorijomis.

Regis, tiek nedaug ryšio, o visdėlto čia atliekami tyrimai turi daug ką bendro ir su žmonių sveikatingumu, medicina ar net ir farmacija. Atliekami įvairūs moksliniai bandymai su žuvimis, kurie vėliau taikomi ir žmonėms. Daug dirbama su vėžio ląstelėmis, įvairiomis tos sunkios ligos atmainomis, jieškant naujų gydymo metodų, naujų vaistų

* * *

Visa moksliniam tyrimų darbui reikalinga jūrų gyvūnija sugaunama savomis priemonėmis — laboratorija turi tokiam darbui paruoštus laivus ir personalą. Keletas įvairaus dydžio tvenkinių tėra atitvertos įlankėlės, susisiekiančios su jūra (teisingiau — su Meksikos įlanka). Viename tokiame tvenkinyje pastebėjom plaukiojančius nemažo dydžio ryklius: jų nugaros pelėkai ir uodegos dalis grėsmingai šukavo vandens paviršių. Buvo mums parodyti ir paaiškinti specialūs įrengimai, padedą sugautus ryklius perkelti į tuos tvenkinius. Visas procesas nėra taip jau paprastas. Tie sugauti gyvūnai dažnai yra "šoko" padėty ir be judesių, palaikančių kvėpavimą bei gyvybės procesą, tuoj nugaištų. Tam tikslui išcementuotas toks lyg ir "bėgimo takas" — kanalas, kuriuo paleidžiama srauni vandens srovė, nešanti aplinkui naujuosius laboratorijos įnamius. Ji neleidžia rykliams sustoti vietoje, kol patys už kelių valandų pagauna tą visą judesį ir sugrįžta į savo natūralią nuolatinio judėjimo būseną. Viename pastate, akvariumuose, auginama eilė atskirų veislių jūrų žirgelių. Ir jie naudojami įvairiem bandymam. Jiems palaikoma atitinkama temperatūra. Patalpa šildoma visos eilės elektrinių šildytuvų.

* * *

Susėdome tokioje pastogėje baigiamajam pašnekesiui. Trys mokslininkai aiškino apie visus savo dirbamus ar vadovaujamus tyrinėjimo darbus - projektus. Kaikurios tų pranešimų dalys buvo tokios smulkmeniškai detališkos, kad iš mūsiškių tik vienam dr. Klemui būtų suprantamos. Po to jie išdalino brošiūras apie laboratorijos vykdomus tyrinėjimus su "raudonosios bangos" antplūdžiais, pasitaikančiais Floridos (ir kitur) pajūriuose ir naikinančiais jūrų gyvūniją.

Geras dvi valandas užtrukusi ekskursija baigėsi. Sekė klausimai ir atstakymai. Viena tyrinėtoja džiaugsmingai mums pranešė, kad yra pavykę laboratorijoje išauginti milžiniško dydžio krevetes (shrimps). Jei toji rūšis pavyktų auginti ir normaliose aplinkos sąlygose, būtų didelis laimėjimas žmonijai, jieškančiai naujų maisto šaltinių. Pakilioj nuotaikoj atsisveikinome su visa ta moksline atmosfera ir personalu.

Nuo Klaipėdos iki Australijos

Jauno profesoriaus dr. Ramučio Zakarevičiaus kelias į mokslą

Š. m. pradžioje Kanadoje lankėsi dr. R. Zakarevičius iš Australijos. Hamiltone jis rado savo pažįstamus p. p. Agurkius, kur būrelio tautiečių buvo maloniai sutiktas. Dr. R. Zakarevičius profesoriauja New South Wales universitete, Australijoje, jau septyneri metai. Nebūtų reikalo kalbėti apie jo profesiją, jeigu jo nueitas kelias nebūtų odisėjiškas.

Dr. R. Zakarevičius, Vinco ir Teresės Zakarevičių sūnus, gimė Lietuvoj, Klaipėdos krašte. Kuršėnuose jis baigė pirmąjį pradžios mokyklos skyrių. 1944 m. Zakarevičių šeimai traukiantis iš Lietuvos nuo artėjančių bolševikų - rusų, tėvas, Vincas Zakarevičius, buvo atskirtas nuo šeimos ir vokiečių paimtas apkasų darbams. Motina, likusi viena su sūnumi Ramučiu, pasiekė Vakarų Vokietiją - Kelheimą ir dirbo tekstilės pramonėje iki II D. karo pabaigos. Tuoj po karo amerikiečiai surinko ten buvusius lietuvius, jų tarpe ir T. Zakarevičienę su mažuoju Ramučiu, ir vežė į stovyklą — surinkimo punktą atiduoti rusams. Šoferiai, kurie juos vežė, Regensburge sustojo pailsėti ir nuėjo apžiūrinėti miesto, o "keleiviai", pasinaudodami ta proga, išsiskirstė. Regensburge jie rado lietuvių bendruomenės komitetą ir susijungė su ten gyvenančiais savo tautiečiais. Taip Ramutis Zakarevičius išvengė grįžimo į rusų okupuotą Lietuvą.

Tėvas, Vincas Zakarevičius, dirbdamas prie apkasų, buvo artilerijos sviedinio sunkiai sužeistas. To meto aplinkybėse nebuvo daug vilties pasveikti, bet laimingu sutapimu pateko į ligoninę, kur pasveiko. Po karo jis daug vargo turėjo, kol susirado savo šeimą, jau gyvenančią Regensburgo D. P. stovykloje.

Dr. Ramutis baigė Scheinfeldo lietuvių gimnazijos dvi klases. 1949 m. su tėvais emigravo į Australiją. Sydnėjuje baigė Šv. Petro gimnaziją. Studijavo vietiniame universitete elektroniką ir baigė ją bakalauro laipsniu (Bachelour of Engineering). Tame pačiame universitete vėliau gavo magistro, o 1965 m.— daktaro laipsnį. Po visų šių studijų buvo pakviestas dėstytoju — profesoriaus asistentu New South Wales universitete. Po šešerių metų profesoriavimo buvo išsiųstas vieneriem metam į užsienį — Britanijos Londono universitetą tyrinėjimo darbams.

1972 m. vasarą tarnybos reikalais aplankė JAV-se šiuos universitetus — Illinois, Michigan ir Cornell, Kanadoje — McMaster ir Waterloo. 1973 m. grįždamas iš Britanijos per Ameriką, dar aplankė Sanfordo ir Berkeley universitetus Kalifornijoje, kur užbaigė numatytą darbą užsienyje. Per Los Angeles, Honolulu ir Fidži grįžo Australijon, kur tęsia profesoriavimo darbą.

Dr. R. Zakarevičius yra parašęs visą eilę mokslinių straipsnių iš savo srities. Jam nėra svetima ir Lietuvių Bendruomenė bei jos veikla. Jau nuo jaunų dienų jis veikė skautuose, ateitininkuose. Savo tarnybinę kelionę į Š. Ameriką jis pasirinko 1972 m., kai Čikagoje vyko jaunimo kongresas. Jis dalyvavo kongrese, aplankė savo mokyklos draugus bei pažįstamus JAV-se ir Kanadoje. Mielam dr. R. Zakarevičiui linkim daug laimės privačiam gyvenime ir sėkmės mokslinėje veikloje. A.

Dr. Ramutis Zakarevičius, profesoriaująs South Wales universitete, Australijoj Nuotr. M. Borusienės

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

VASARIO 16 PROGA

Ši apžvalga rašoma Lietuvos nepriklausomybės šventės išvakarėse. Spauda jau spėjo paskelbti Illinojaus gubernatoriaus D. Walker raštą, kuriame jis sako: "Būdama Baltijos jūros pakrantėje, Lietuva dažnai buvo dominuojama savo didžiųjų kaimynų ir kariaujančių okupuota, tačiau tos išradingos, taiką mylinčios tautos iniciatyva ir ryžtas išliko..."

Malonu skaitytojams pranešti ir kitą faktą, išplaukiantį grynai iš kultūrinės orbitos, kad penktadienį, vasario 16, naujame Jaunimo Centre atidaryta ir naujoji Čiurlionio galerija su jungtine laisvojo pasaulio lietuvių dailininkų paroda, kurioje iki vasario 13 d. buvo užsiraše dalyvauti net 45 dailininkai. Tiek daug dailininkų Lietuvos nepriklausomybės šventės proga rengiamoje parodoje dalyvauti paskatino ir faktas, kad Lietuvių Fondas už vertintojų komisijos atrinktą geriausią parodos kūrinį paskyrė $1,000 premiją. Už ją kūrinys bus nupirktas Čiurlionio galerijai ir čia bus laikomas, kol galės būti pervežtas į laisvą bei nepriklausomą Lietuvą. Taip pat šios parodos dalyviams premijas skiria Čiurlionio galerijos vadovybė ir kaikurios kitos mūsų bendrinės organizacijos. Naujosios Čiurlionio galerijos atidarymas su didžiule jungtine lietuvių dailininkų paroda ir premijomis yra puošnus mūsų menininkų bei kitų kultūrininkų vainikas Lietuvos nepriklausomybės šventei, kuris išliks daug ilgiau už tas gyvas gėles, kurias organizacijų atstovai padėda prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę, dabar stovinti prieš pat naujosios Čiurlionio galerijos langus.

ĮSIDĖMĖTINAS LEIDINYS

Vasario 16 proga JAV Lietuvių Bendruomenės vadovybė gyviesiems lietuvių tautinės bendruomenės nariams į rankas įdavė puikiai paruoštą ir paskutiniais gyvais faktais iš okup. Lietuvos gyvenimo dokumentuotą leidinį anglų kalba "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania — A Report for 1972". Tai leidinys, kuris negali likti pas mus ant rašomųjų stalų arba privačiose bibliotekose, bet turi būti atiduodamas politikams, redaktoriams, profesoriams ir tiems mūsų svetimtaučiams draugams, kurie nors bent kiek parodo susidomėjimo gyvenimu okup. Lietuvoje, ten vykstančiu lietuvių pasipriešinimu rusų užmačioms. Leidinys ištisai kalba faktais, skaudžiai sminganačiais į širdį. Visur nurodomi faktų šaltiniai ir mums, jieškantiems vis daugiau draugų mūsų pastangoms dėl šviesesnio Lietuvos rytojaus, tai puiki dovana kitataučiams.

26,000 DOLERIŲ

Šimtai tūkstančių lietuvių kentėjo Sibiro tremtyje bei okupantų kalėjimuose. Dar ir šiandien Lietuvoje ir Sovietų Sąjungos šiaurėje yra nemažai tokių lietuvių, kuriems už tariamas praeities "nuodėmes" tebetaikomos okupantų represijos. Jie neturi iš ko žmoniškai gyventi. Tokiems lietuviams padėti kelius yra surades BALFas. Prieš Kalėdų šventes Čikagoje baigėsi praėjusių metų vajus, kurio metu rinkėjai aplankė daugumos lietuvių butus ir vargstančių brolių bei sesių šalpai iš viso Čikagoje bei apylinkėse surinko rekordinę sumą — $26,000. Vien Marquette

(Nukelta į 7-tą psl.)

Kanados Lietuvių Fondas

Nauji nariai ir įnašai:

530. Dr. Drevinskienės, Antaninos atm.	$100
531. Stankūnas, W., Montreal	200
532. Butkevičius, Henrikas	100
533. Stankevičius, S., Toronto	100
534. Dr. Žmuidzinas, Jonas	100
Bekintis, A., Wawa	20
Įnašus papildė:	
413. Čuplinsko, Lenono atm. iki	200

Dr. A. Mockutė-Drevinskienė II pasaulinio karo metu netekusi savo vyro, kuris buvo rusų suimtas, išvežtas į Sibirą ir ten sunaikintas, buvo priversta pasitraukti iš savo tėvynės. Jinai apsigyveno Montrealyje, ten ir mirė. Šiuo įamžinimu Kanados Lietuvių Fonde velionei yra pastatytas gražus ir laiko dulkių nesunaikinamas paminklas. Džiugu, kad savo gera valia į L. Fondo narių šeimą įsijungė montreališkis W. Stankūnas, H. Butkevičius iš Ošavos ir torontiškiai S. Stankevičius ir dr. J. Žmuidzinas. Leono Čuplinsko atminimui naują įnašą davė amžinai nepamirštanti jo žmona Valerija. Visiems lietuviškos širdies geradariams Kanados Lietuvių Fondas yra didžiai dėkingas.

Kartu noriu priminti, kad L. Fondas yra pradėjęs dokumentinį albumą, į kurį norima surinkti visų savo narių nuotraukas ir šalia jų turėti gimimo-mirimo datas, vietoves, užsiėmimus ir kitus būdingesnius gyvenimo įvykius. Jei kurie dar iki šiol nėra to padarę, tai pageidautina neuždelsti. Lauksime! Siųsti šiuo adresu: 140 Glendale Ave., Toronto, Ont., M6R 2T2.

P. BASTYS, iždininkas

VĖL PADIDINTAS ATLYGINIMO MINIMUMAS

Vienas gerų dalykų dirbantiems Ontario provincijoj yra darbo apsauga, teikiama įstatymo – Employment Standards Act. Dabar mes vėl padidinom atlyginimo minimumą.

Nuo 1973 metų vasario 1 dienos atlyginimo minimumas padidintas:

bendrojoj pramonėj – $1.80 už valandą

statybinėj pramonėj – $2.05 už valandą

studentams iki 18 metų amžiaus – $1.45 už valandą

Jeigu Jūsų atlyginimas priklauso nuo nustatyto minimumo, susipažinkite su naujais nuostatais, pasiteiraukite, kaip įstatymas saugoja Jūsų teises kreipdamiesi raštu ar telefonu į:

Employment Standards Branch
Ontario Ministry of Labour
400 University Avenue
Toronto, Ontario M7A 1V2
965-5251

Employment Standards Branch

Ontario

Ministry of Labour

Hon. Fern Guindon, Minister

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

LIETUVOS PILYS

"Literatūros ir Meno" 3 nr. vilnietis Juozas Markelevičius paskelbė ilgoką laišką "Architektūros paminklai ir archeologai". Šiuo metu jau ruošiamasi restauruoti Biržų pilies rūmus, kurie bus pritaikyti miesto kultūriniams poreikiams, tačiau restauruotojų laukia nelengvas darbas: "Biržų pilies radiniai po tyrinėjimų buvo sukrauti viename iš pilies rūsių. Gausybė koklių (nemaža dalis visiškai sveikų), kaltų ornamentų, skulptūrų, langų ir durų karnizų, keramikos, ginklų, metalinių apyvokos reikmenų, monetų, stiklo ir medžio dirbinių buvo palikta likimo valiai drėgname ir neapsaugotame rūsyje. Beveik visa medžiaga neinventorinta, įvairių medžiagų (stiklo, medžio, geležies, švino, molio) dirbiniai sukrauti pagal tyrinėjimų etapus į tas pačias dėžes. Visi gerai žino, kad kiekvienai medžiagai reikalingas skirtingas drėgmės ir temperatūros režimas. Visi metaliniai dirbiniai surūdijęs, stiklas sudužęs. Jau kelis kartus smalsuoliai buvo atplėšę rūsio duris ir ieškojo "paslėptų lobių"..." J. Markelevičius apgailestauja, kad pilies radiniai nebuvo sutvarkyti, sukataloguoti ir perduoti Biržų kraštotyros muzėjui. Dabar niekas nežino, kurioje patalpoje buvo rasti vieni ar kiti kokliai, kaip kuris kambarys buvo dekoruotas. J. Markelevičius mini ir Panemunės (Vytėnų) pilį, kurios radiniai taip pat sukrauti į dėžes vienoje pilies patalpoje. Smalsuoliai čia neprileidžiami, bet juos gali sumaišyti specialistai; "Dažnai atvykusieji nesuspėja padaryti viso darbo iki pabaigos, todėl atskirus radinius atideda į šalį ir palieka įspėjančius raštelius. Ir guli plytomis, kokliais, čerpėmis prislėgti rašteliai: "Neliesti. Architektūros institutas". Kažin ar po metų atvykęs architektas atsimins, iš kur paėmė kokį daiktą, juo labiau, kad ir čia radiniai neinventorinti..." Archeologas Karolis Mekas, tyrinėjęs Medininkų, Biržų, Trakų, Kauno ir Liškiavos pilis, dalį radinių netgi buvo priverstas saugoti savo buto rūsyje, nes jų tinkama apsauga nesirūpina jokia institucija. Liškiavos piliakalnyje buvo aptikta pirmojo tūkstantmečio įotvingių gyvenvietės materialinę kultūrą atskleidžiančių radinių. Ir ši istorijai taip svarbi medžiaga buvo palikta likimo valiai. J. Markelevičiaus nuomone, tokiais radiniais turėtų susirūpinti ar bent jau jų apsaugą organizuoti Architektūros *muzėjus.*

ŽIRGŲ LENKTYNĖS

Tradicinėse žirgų lenktynėse Dusetose, ant Sartų ežero, vasario 3 d. varžėsi 110 šio sporto mėgėjų iš šešiolikos rajonų. Lenktynių nugalėtojų laukė net 11 prizų. Tris prizus ir aukso medalius laimėjo P. Navalinskas iš Širvintų rajono "Širvintos" kolchozo su eržilais Zažitoku, Hamletu ir Topoliu. Eikliausi buvo Zarasų rajono atstovų žirgai, aukso medalius laimėję P. Dieniniui, J. Malakauskui, L. Burokui, V. Juknevičiui ir L. Vaitkevičiui. Su aukso medaliais iš Dusetų namo grįžo uteniškis R. Bražiūnas, tauragiškis S. Elvykis ir rokiškietis P. Jasiūnas. Pereinamąją taurę laimėjo Zarasų rajono komanda. Specialius prizus gavo seniausias lenktynių dalyvis zarasiškis V. Skvarčinskas, 68 metų amžiaus, ir vienintelė moteris šiose lenktynėse — biržietė S. Marcinkevičiūtė. Tūkstančius žiūrovų iš visų Lietuvos kampų sutraukė *ne tik* žirgų lenktynės, bet ir jų metu Dusetose rengiama mugė.

MUZĖJŲ LANKYTOJAI

J. Kasperavičiaus vasario 7 d. "Tiesoj" paskelbtais duomenimis, 1972 m. okupuotos Lietuvos muzėjai susilaukė 3.493.889 lankytojų, t. y. 280.000 daugiau nei 1971 m. Dailės muzėjų Vilniuje aplankė 742.700, Lietuvos istorijos-etnografijos muzėjų Vilniuje — 536.900, Kauno M. K. Čiurlionio dailės muzėjų — 517.300, Trakų muzėjų — 278.600, Kauno IX forto muzėjų — 275.600, Kauno istorijos muzėjų — 209.100, Vilniaus ateizmo muzėjų — 152.900, Klaipėdos kraštotyros muzėjų — 135.300. Lankytojų skaičius rodo muzėjų populiarumą. Spaudoje dažnai propaguojamas ir savo paslaugas siūlantis ateizmo muzėjus Vilniuje šioj lentelėj tėra septintoje vietoje su 152.900 lankytojais iš bendro 3.493.889 lankytojų skaičiaus.

PUNTUKO BROLIS

Didžiausias akmuo Lietuvoje yra Anykščių Puntukas su S. Dariaus ir S. Girėno bareljefais bei jų testa*mento žodžiais. Puntuko ilgis* — 6,9 metro, plotis — 6,7 m ir augštis — 5,7 m. Gamtos apsaugos draugijos respublikinės tarybos narys P. Šleikus "Komajunimo Tiesos" skaitytojus sausio 27 d. supažindina su Puntuko broliu: "Štai Kauno Palemono keramikos gamykla, įmdama molį iš karjero, esančio prie pat Ukmergės 5-6 metrų gylyje, atkasė didelį rie*dulį. Jo ilgis (šiek tiek įstrižas)* 3,66 metro, plotis — 3,18 metro ir aukštis — 2,57 metro. Atkastajam milžinui apjuosti reikia 12,35 metrų ilgio juostos. Spėjama, kad senovėje jis galėjo būti naudojamas kaip aukuras, o, keičiantis Šventosios upės vagai, užslinko žemėmis. Netoli šio milžino yra atkasti mažesni akmenys, tarytum jo "vaikai", nes labai *panašios sudėties . . .* "

VESTUVINĖS SUKNELĖS

Žurnalo "Švyturys" 21/72 nr. vestuvinių suknelių problemą svarsto kaunietė S. Laukaitytė: "Kuri nuotaka netrokšta pasidabinti baltąja vestuvine suknele? Tik anaiptol ne visos nori ją siūdintis: kam įsigyti rūbą, kurį dėvėsi vos ne vieną dvi dienas? Todėl daug kas, užuot pirkęs vestuvinius drabužius, stengiasi juos išsinuomoti. Tik kur? Tiesa, vestuvines sukneles bandė nuomoti (kai kur dar ir dabar tebebando) didesniųjų miestų butinio gyventojų aptarnavimo kombinatų nuomojimo punktai. Tačiau nuotakos, žvilgtelėjusios į išnuomojamas sukneles, nutaiso rūgščią miną. Dėl to, tur būt, kalti mūsų buitininkai: labai neišvaizdžios jų vitrinose išstatytos suknelės. Tuo naudojasi privatininkės. Už savo paslaugą jos neria nuotakoms "devintą kailį" ir dar tariasi darančios malonę. Tokiai nuomonei, matyt, pritaria ir mūsų buitininkai. Kaipgi paaiškinsi tą faktą, kad jie nesugeba aprūpinti nuomojimo punktų akį veriančiomis vestuvinėmis suknelėmis?" V. Kst.

Dėmesio, Niagaros apylinkių lietuviai!

Šiemet Buffalo lietuviams pavyko Vasario 16 šventę pagarsinti per vietos televiziją. Vasario 9 d., 6 v.v., per žinias WBEN IV kanalas parodė, kaip apskr. viršininkas ir miesto burmistras įteikė lietuviams raštus, skelbiančius vasario 16 Lietuvos *nepriklausomybės* diena Erie apskrity ir Buffalo mieste. Šia proga klubo pirmininkui dr. Ant. Musteikiui teko atsakyti į keletą klausimų apie dabartinę padėtį okupuotoj Lietuvoj, Taip pat vasario 11 d., 8 v.r., ir 12.30 v. naktį WKBW VII kanalas perdavė įrekorduotą pokalbį su dr. Deniu Mažeika.

Visus, *kurie šias programas* esate matę, prašau tuojau parašyti televizijos stotims trumpus padėkos laiškučius. Pasirodo, televizijos stotys tokių bei panašių pasirodymų pageidautų, jeigu tik žinotų, kad jais kas nors domisi ir jų žiūri. Ypatingą susidomėjimą tuo reikalu parodė WK BW VII kanalas, nurodydamas net asmenį, į kurį tektų kreiptis.

Tad, kreipiuosi į visus Niagaros apylinkių lietuviškojo jaunimo sambūrius — skautus, ateitininkus, šo*kių ansamblius — "Gyvatarą", "Nemuną"*, chorą "Aidas" ir kitus, kurių vietovėse Buffalo televizijos stotys yra matomos, tuo reikalu susidomėti. Visi jūs esate pajėgūs duoti geras programas. Buffalo lietuvių klubas mielai tarpininkautų.

Dabar būtų labai svarbu, kad kuo didesnis skaičius kanadiečių parašytų padėkos laiškučius už minėtus parodymus. Televizijos stočių adresai: WBEN — TV — Channel 4 — 2077 Elmwood Ave., Buffalo, N.Y. 14207, USA; WKBW — TV — Channel 7 — 1420 Main St., Buffalo, N.Y. 14209 USA.

Lietuvių klubo sekretorius

3333333 LOTERIJA 3333333 LOTERIJA 3333333 LOTERIJA

DIDYSIS TRAUKIMAS – KOVO 21

Paskutinė bilietų pardavimo diena — 1973 m. kovo 14

I	$33.333.33	pardavėjui	$3.333.33
II	$ 3.333.33	pardavėjui	$ 333.33
III	$ 333.33	pardavėjui	$ 33.33

$33.333.33 DIDYSIS LAIMĖJIMAS IŠ VISO $52.909.92 LAIMĖJIMAMS

Province of Ontario Lottery Licence No. 120204 sponsored by Hamilton Latvian Society Youth Program and Building Fund, 16 Queen St. N., Hamilton, Ont.

333 LOTTERY, P. O. BOX 6280 STATION F., HAMILTON, ONTARIO

Prašau atsiųsti ..... bilietų po $1.50
arba 10 bilietų knygelę už $13.50
Iš viso pridedu čekį $..... arba pašto perlaidą,
išrašytą 333 LOTTERY vardu ar C. O. D.

PAVARDĖ: .....
Rašyti didžiosiomis raidėmis

ADRESAS: .....

MALONIAI KVIEČIAME VISUS ATSILANKYTI Į TRADICINĮ

KAUKIŲ BALIŲ

kovo 3, šeštadienį,
HAMILTONE,
Jaunimo Centro salėje

- Įvairūs gėrimai
- Staliukų ir daiktinė loterija
- Kaukių premijavimas
- Šokiai, grojant puikiam "Highlights" orkestrui

Pradžia — 7.30 valandą vakaro
Įėjimas — $2.50,
studentams — $1.50

Hamiltono Mergaičių Choro "Aidas" Tėvų Komitetas

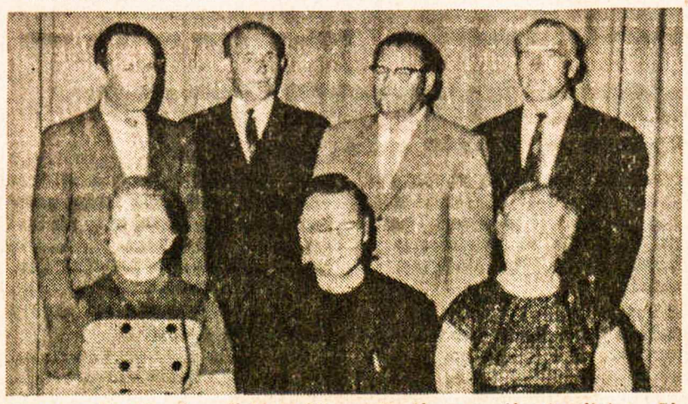

Daug nuveikęs Londono lietuvių Šiluvos Marijos parapijos komitetas. Sėdi iš kairės: Daniliūnienė, klebonas kun. B. Pacevičius ir V. Gudelienė. Stovi: A. Kudirka, P. Jokšas, pirmininkas Br. Misius ir P. Genčius. Nuotraukoje trūksta Br. Zabulionio

LONDON, ONTARIO

ŠOKIAI SU LIETUVIŠKU ORKESTRU! Kovo 3, šeštadienį, parapijos salėje, 1414 Dundas St. E., Londone, įvyks KLK Moterų Londono sk. rengiamas ypatingas šokių vakaras. Mėgstamieji lietuviški patiekalai, gėrimai ir skanumynai bus turtingame bufete, o salėje — ypatingai gera nuotaika, nes šokiams gros pirmą sykį lietuviams viešai pasirodantis lietuvių studentų orkestras! Jie įsigijo brangius modernius instrumentus ir savo entuziazmo dėka jau spėjo pasiekti gražių vaisių. Bus įdomu juos išgirsti. Gal ir jiems bus lemta taip greit iškilti, kaip "Rasos" kvartetui, kuris dabar gauna daugiau kvietimų, negu pajėgia juos patenkinti. Abu šie vienetai suorganizuoti paties jaunimo iniciatyva. Gal todėl ir toks didelis entuziazmas bei pasisekimas? Pageidaujami laimikiai (fantai) loterijai. Pradžia — 8.30 v.v., pabaiga 1 v.r.. Rengėjos ir naujai pasirodantis orkestras laukia Jūsų pirmąjį kovo šeštadienį parapijos salėje. **D. E.**

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame draugams už mums suruoštą pobūvį-staigmeną dvidešimtpenkmečio proga: kun. B. Pacevičiui, kun. Rafaeliui Šakaliui, OFM, Brol. Tomui Proscevičiui; p.p. A. J. Aušrotams, E. J. Bersėnams, P. J. Butkams, A. V. Genčiams, N. J. Kisieliams, mamai Grimalauskienei, A. Kudirkai, O. K. Kudukiams, V. B. Lukams, B. Misiui, A. P. Navickams, V. E. Navickams, E. Paulionienei, O. A. Petrašiūnams, V. Z. Šakaliams, M. S. Šakiams, P. A. Stygoms, A. Ulbinams, p. Vaitiekūnui, A. B. Vilučiams, B. K. Young, B. L. Zabulioniams, M. V. Žemeckams, A. J. Zubrickams, S. Žulpai. Ypatingas ačiū p.p. J. A. Aušrotams, K. O. Kudukiams, B. L. Zabulioniams, kurie įdėjo daug darbo, organizuodami šią staigmeną. Nuoširdus ačiū sveikinusiems žodžiu mūsų vaikams: Kristinai Brazlauskaitei, Viktorui ir Lydijai Navickams. Visiems nuoširdi padėka. Mes Jūsų nuoširdumo niekad nepamiršime.

Jūsų —

Jonė ir Jonas Brazlauskai
Elena ir Stasys Navickai

OTTAWA, ONT.

DAUGIAKULTŪRĖ TARYBA, sudaryta 1972 m. gruodžio mėnesį, paruošė įstatų projektą, būsimo suvažiavimo darbotvarkę, sąmatą ir pateikė daugiakultūrės veiklos ministerijai. Norima tuo būdu išjudinti gyvesnę tautinių grupių veiklą ne tik Otavoje, bet ir visoje Kanadoje. Dabartinę minėtos tarybos vadovybę sudaro: pirm. M. Boroczki, vengras, vicepirm. D. Thomson, anglas, finansų sekr. dr. M. Ramūnienė, nariai — W. Grambart, vokietis, N. Swituch, ukrainietis, dr. R. Sylt, austras. Visuotinis susirinkimas-vakarienė numatyta vasario 16 d. Jame dalyvauti pakviesta po du rinktu atstovu iš kiekvienos tautinės grupės. Lietuvių atstovais išrinkti: dr. M. Ramūnienė ir B. Čeponkus, KLB Otavos apyl. valdybos vicepirm. **R.**

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	*9 — 12 v.p.p.*

Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.

Mokame už:

depozitus	5½ %
šėrus ir sutaupas	6½ %
už vienų metų terminuotus indėlius	7%
ir 3 metams	7½ %

Duodame:

asmenines paskolas iš	10%
nekiln. turto paskolas iš	8½ %

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $3,800,000

Mėsos ir puikūs dešros gaminiai
Skanėstai
kiekvieno skoniui
R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113
GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

LIETUVIAI PASAULYJE

Sault Ste. Marie, Ont.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS paskelbimo 55-tosios sukakties minėjimas įvyko vasario 10 d. ukrainiečių salėje. Trumpą įžanginį žodį pasakė KLB apyl. v-bos pirm. Vincas Skaržinskas, o po to sekė atvykusios iš Sudburio tautinių šokių grupės "Ramunėlės" pasirodymas. Ji tikrai sužavėjo gausiai susirinkusius tautiečius, kurie nieko geresnio čia nebuvo matę nuo 1970 m. vasaros, kai nuostabiai blykstelėjo Hamiltono "Gyvataras". Gražiai nuaugę, lietuviškai dainuojantieji ir šokantieji "Ramunėlės" jaunuoliai rodo, kad kaimyniniame Sudburyje lietuvybė dar ilgai išsilaikys. Šiems porai dešimčių jaunuolių, kurie užsitarnavo mūsų tautiečių padėką ir pagarbą, vadovavo energingoji mokytoja Silvija Martinkutė, kuri pasirodė esanti puiki pranešėja. Bravo Sudburio jaunimas, bravo Silvija! Apie "Ramunėlės" pasirodymą buvo trumpa žinutė vietiniame dienraštyje "Sault Star", kuris atspausdino straipsnelį "Dancers Imported for Party", o minėjimo metu padarė "Ramunėlės" nuotraukų.

"THE SAULT DAILY STAR" dienraštis vasario 1 d. laidoj atspausdino skyriuje "Algoma District News" ilgą straipsnį antrašte: "Canadians liberated area priest". Jame aprašomas klebonas kun. Lionginas Kemėšis, neseniai perėmęs kanadiečių pa*rapiją Thessalon vietovėje. Straips*nyje trumpai atpasakota Lietuvos istorija ir paties klebono odisėja, kurioje paminėti ir Kanados kariai, išlaisvinę kun. L. Kemėšį iš priverstinių darbų Vokietijoj. Laikraščio korespondentei Edith Cameron įdomi buvo ir ta aplinkybė, kad kun. L. Kemėšis, atvykęs 1948 m. Kanadon, kurį laiką dirbo Raynor Dam elektrinės įėgainės statyboje. Straipsnyje paminėta, kad kun. L. Kemėšis kalba lietuviškai, angliškai, vokiškai portugališkai (buvo Brazilijoj) ir susikalba lenkiškai, rusiškai, prancūziškai. Korespondentė baigia straipsnį, cituodama klebono pareiškimą: "Man čia patinka, nes kiekvienas yra malonus bei draugiškas. Kanadiečiams sunku suprasti, ką reiškia gyventi šalyje, kur nėra laisvės". Klebonas korespondentei įteikė savo giminaitės B. Armonienės knygą "Leave Your Tears in Moscow", kuri iš tikrųjų padeda suprasti, kodėl šis kunigas ir daugelis kitų paliko savo tėvynę. Straipsnis iliustruotas didoka kun. L. Kemėšio nuotrauka, kurioje jis laiko rankose drožinį "Trys Vilniaus kryžiai".

NESMAGI MIESTUI NAUJIENA, kad gali užsidaryti Abitibi popieriaus fabrikas, kuriame dirba apie 500 žmonių. Šis reikalas nagrinėjamas net Ontario ir federaciniame parlamentuose.

MIRUS URŠULĖS ŠVILPIENĖS vienintelei dukrelei Marijai - Onai Newman, nuliūdusiai motinai ir kitiems artimiesiems *reiškiama nuoširdi* užuojauta.

SUSIRGO ir vietinėn Plummer ligoninėn paguldytas vienas iš senesniųjų kolonijos tautiečių. — Balys Švilpa. Linkime greitai pasveikti.

Korespondentas

WINNIPEG, MAN.

METINIS LIETUVIŲ KLUBO BAsirinkimas įvyko vasario 4 d. Klubo patalpose. Dalyvavo 70 narių. Įstojo 7 nauji nariai, bet 1972 m. mirė 5 nariai. Šiuo metu serga: J. Mikalauskas, A. Straigis, S. Kriščius. Klubo pirm. V. Novogrodskis pasakė kalbą apie Klubo reikalus ir padarė pranešimą apie nuveiktus darbus ir išlaidas. Jis išreiškė padėką visiem, pasidarbavusiem Klubo naudai. Išrinkta nauja valdyba 1973 m.: pirm. V. Novogrodskis, vicepirm. P. Bagdonas, užrašų sekr. O. Jančiukienė, finansų sekr. J. Demereckas, ižd. P. Lenio, nariai — Derek J. Jančiukas, V. Lapeška, K. Beniušis, J. Radzevičius. Knygų kontrolieriai: M. Šarauskas, V. Zavadskienė, J. Mališauskas. Naujajai valdybai linkime geriausios sėkmės.

METINIS LIETUVIŲ KLUBO BALIUS buvo suruoštas vasario mėnesį Klubo patalpose. Dalyvavo daug narių ir svečių. Jų tarpe buvo žymusis sportininkas Anis Stukas, dabartinis ledo ritulio komandos "Jets" direktorius. Jam linkime daug sėkmės ir kviečiame dažniau lankytis lietuvių pobūviuose. Puikią lietuvišką vaka*rienę* pagamino Klubo šeimininkės. Buvo geras bufetas su gėrimais, gera muzika, šokiai ir nuolat skambėjo lietuviškos dainos — "Leiskit į tėvynę" ir kitos. Klubo narys

BR. BUJOKIENĖ su grupe lietuvių per Čikagą išskrido Australijon dalyvauti eucharistiniame kongrese ir aplankyti savo artimųjų.

J. A. Valstybės

VLIKO TARYBOS POSĖDYJE Niujorke buvo aptarta VLIKo valdybos pastarųjų dviejų mėnesių veikla. Su ja posėdžio dalyvius supažindino valdybos vicepirm. J. Audėnas. Vėliau jis parodė autentišką laišką, atskleidžiantį sunkias S. Kudirkos darbo sąlygas koncentracinėje stovykloje. Jo darbo norma — kasdien išnešioti kibiru dvi tonas cemento, vežioti karučiais žvyrą ir smėlį. Visą dieną jis maitinamas ta pačia sriuba, kurion įpilama tik 10 gra*mų aliejaus. Kas mėnesį* jis gauna 850 gramų cukraus. Riebalų dasipirkti neleidžiama, kol nebus atkalėjęs 5 metus. VLIKo valdyba bandys padėti S. Kudirkai kreipimusi į prez. R. Niksoną. Apie Baltijos Tautų Santalką, kuriai dabar vadovauja dr. J. K. Valiūnas, J. Valaitis ir A. Razgaitis, kalbėjo vicepirm. J. Valaitis. Jos posėdyje buvo aptarti paruošiamieji *darbai Europos saugumo konferen*cijai, baltiečių informacinio centro organizavimas, sekimas sovietų užmačių keisti vadinamųjų respublikų sienas ekonominiu tikslu, jeigu šis kompartijos nutarimas paliestų ir Baltijos kraštus.

BALTIEČIŲ BATUNO ORGANIZACIJOS delegacija, kurią sudarė prel. J. Balkūnas, B. Budrevičius, D. Kezienė, K. Miklas su keturiais latvių ir keturiais estų atstovais, lanko Europos kraštų atstovybes prie Jungtinių Tautų. Ryšium su pasiruošimais Europos saugumo konferencijai joms įteikiamas specialus memorandumas, lietuvių, latvių ir estų jaunimo suvažiavimuose priimtos rezoliucijos, K. V. Tauro knyga "Guerilla Warfare on the Amber Coast" ir latvio A. Šildės — "Resistance Movment in Latvia". "Draugo" pranešimu, JAV atstovas W. Schaufele užtikrino, kad JAV vyriausybė laikosi ligšiolinės formulės ir nežada pripažinti Baltijos kraštų įjungimo į Sovietų Sąjungą. Kanados atstovas G. L. Hearn davė suprasti, kad delegacijos pastangos esančios betikslės, nes Sovietų Sąjunga niekada nesutiks atsisakyti savo politikos Baltijos kraštų atžvilgiu. Švedijos atstovybėje delegacijai buvo pareikšta, kad Europos bendradarbiavimo reikalai nieko bendro neturi su Jungtinėmis Tautomis. V. Vokietijos ambasadorius W. Gehlhoff atsiuntė raštą, kad dėl kitų įsipareigojimų negali priimti BATUNo delegacijos. *Stebėtojo teises Jungtinėse Tautose* turintis Vatikano atstovas mons. A. Giovanetti į BATUNo laišku pasiųstą prašymą priimti delegaciją atsiliepė laišku, pabrėždamas, kad tokiu klausimų jis negalįs svarstyti. Kitose Europos kraštų atstovybėse buvo susilaukta nemažo palankumo ir atvirų pokalbių. Daug kas pranašavo sovietų-kiniečių karą kaip didžiausią *išsilaisvinimo viltį, bet prašė šių re*alistinių pažiūrų nesuprasti klaidingai, nes jų atstovaujami kraštai dabar negali padėti Pabaltijui, nors ir jaučia dideles simpatijas baltiečiams bei jų laisvės siekiams.

ČIKAGOS LIETUVIŲ FRONTO BIČIULIŲ valdyba — pirm. A. Sležas, J. Baužys, S. Džiugas, K. Kriaučiūnas ir R. Rudys spaudai išsiuntinėtame pranešime rašo: "Š. m. sausio 31 d. Jaunimo Centre įvykęs visuotinis susirinkimas, susipažinęs su spaudoje ir privačiai iškilusiomis diskusijomis ryšium su kelių Cicero gyventojų organizuota vaikų ekskursija į pavergtą Lietuvą, priėjo išvadą, kad nei Čikagoje, nei kur kitur gyvenę frontininkai prie šios ekskursijos nėra jokiu būdu prisidėję ir nieko bendro su ta akcija neturėjo. Viešai ar privačiai parodytos tendencijos LFB organizaciją sutapdinti su ta ekskursija yra visiškas prasilenkimas su tiesa ir duoda pagrindo pagalvoti apie šitų nepagrįstų gandų skleidėjų norus visuomenės akyse diskredituoti mūsų organizaciją ir jos aktyviuosius narius. Čikagos LF bičiuliai prašo lietuviškosios *veiklos* vieningumu susirūpinusią visuomenę atkreipti ypatingai kritišką dėmesį į šitų nepagrįstų gandų skleidėjus ir pasmerkti jų akciją, norinčią sukompromituoti lietuviškame veikime nusipelniusius asmenis."

ČIKAGOS JAUNIMO CENTRE pranešimą religinio ir tautinio gyvenimo klausimais padarė iš Romos į eu*charistinį kongresą* Melburne vykstantis Šv. Kazimiero kolegijos rektorius prel. dr. Ladas Tulaba. Pranešėjas lietė aktualius Lietuvos, Vatikano, lietuvių kunigų bei pasauliečių okupuotoje tėvynėje, komunistinio režimo, bendravimo su kraštu klausimus. Pranešimui vadovavo PLKB pirm. K. Kleiva.

PLB PIRM. STASYS BARZDUKAS jau grįžo iš ligoninės Klevelande ir vėl įsijungė į bendruomeninį darbą. Jaučiasi gerai, bet turi laikytis gydytojų patarimo ir laikinai sumažinti darbo krūvį bei įtampą. Dėl šios priežasties jam teko atsisakyti numatytos kelionės į P. Amerikos lietuvių V kongresą Brazilijoje, Sao Paulo mieste.

VELIONIES DR. *VLADO RAMA*NAUSKO atminimo fondui jo bičiuliai buvo suaukoję $1.017. Fondo administratoriaus dr. J. Skrinkos pranešimu, $517 paskirta Klevelando "Tėvynės garsų" radijo valandėlei, $500 — "Dirvą" leidžiančiai "Vilties" dr-jai. Velionis buvo ilgametis "Vilties" narys ir pirmininkas, visuomenės veikėjas.

Brazilija

PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ V kongresas Sao Paulo mieste bus pradėtas vasario 22, ketvirtadienį, 10 v. r. pamaldomis V. Zelinos lietuvių bažnyčioje. Seselių pranciškiečių salėje 9 v. v. — kongreso atidarymas, prezidiumo sudarymas, kongreso komiteto garbės pirm. prel. P. Ragažinsko žodis, atstovų ir pagrindinių vienetų sveikinimai, meninė programa. Kokteilis Jaunimo Namuose. Vasario 23, penktadienį, 10 v.r. — 1 v. p.p. — sekcijų posėdžiai, 7 v.v. — *bendras* posėdis su paskaita ir menine programa V. Zelinoje. Numatytos sekcijos: 1. švietimo ir lituanistinių mokyklų, 2. religinė, 3. Lietuvių Bendruomenės, 4. įvairių profesijų ir 5. jaunimo. Vasario 24, šeštadienį, 10 v.r. — 1 v.p.p. — sekcijų posėdžiai, 8 v.v. — bendras posėdis, meninė programa ir kongreso uždarymas. Vasario 25, sekmadienį, 3 v. p.p. — *pamaldos Sao Paulo katedro*je su vainiko padėjimu prie Ipirangos paminklo. Baigminė kongreso vakarienė. Visi kongreso dalyviai bus suskirstyti į penkias grupes: 1. pilnateisius atstovus, 2. kongreso rėmėjus, paaukojusius nemažiau kaip 300 kruzeirų, 3. iš kitų kraštų atvykusius svečius, 4. Brazilijos lietuvius, kurie neturi atstovo teisių, 5. organizacinio komiteto narius. Kiekvienos grupės dalyviai gaus skirtingų spalvų ženklus.

SAVAITRAŠTIS "MŪSŲ LIETUVA" š.m. sausio 1 d. paminėjo dvidešimtpenkmečio sukaktį, paskelbdamas 1973 metus "Mūsų Lietuvos" sidabrinės sukakties metais. Laikraštį leidžia Tėvai jėzuitai, redaguoja kun. J. Kidykas, SJ, administruoja kun. J. Bružikas, SJ.

Argentina

LIETUVIŲ TAUTINĮ MUZĖJŲ Avellanedoje jos vadovė Antanina Mikelionienė papildė įteikdama 16 jos pačios nuaustų tautinių juostų. Dvi juostos buvo gautos iš berissietės O. Stundžienės. Vertingų eksponatų atvežė JAV viešėjęs P. Gudelevičius. Muzėjaus patalpos neseniai buvo perdažytos. Įėjimą puošia F. Dumšės reljefiniu būdu sukurtas Vilniaus miesto vaizdas.

DELIJA URBANAITĖ, Vlado ir Onos Urbanų vienturtė dukra, 1972 m. pabaigoje baigė Buenos Aires universiteto medicinos fakultetą ir jau gavo darbą Fernandez ligoninėje.

Australija

TORONTIETĖ S. MINIOTIENĖ — pirmoji viešnia iš Kanados, atvykusi į eucharistinį kongresą Melburne ir pas dukrą J. Marengolcienę. Lietuvių Pensininkų Draugijos pirm. ir Prisikėlimo parapijos bibliotekos vedėja S. Miniotienė jau lankėsi savaitraščio "Tėviškės Aidai" redakcijoje.

INŽ. ANDRIUS CHODA, 38 metų amžiaus, nuo širdies priepuolio mirė Melburno priemiestyje Mount Warverley. Velionis buvo baigęs mechaninės inžinerijos studijas Svdnėjuje magistro laipsniu, vedęs melburnietę Dalią Aranauskaite ir persikėlęs gyventi Melburnan. Čia jis dirbo in*žinerinių tyrinėjimų stotyje*, pagrindinį dėmesį skirdamas saulės šilimos panaudojimui. Prieš mirtį rašė paskaitą ir ruošėsi dalyvauti šios srities specialistų suvažiavime. Velionies palaikai iš lietuvių bažnyčios buvo palydėti į Springvale kapines.

JŪRATĖ KANTVILAITĖ, Hobarto universiteto medicinos fakulteto paskutinio kurso studentė, iš Tasmanijos salos išvyko į Vinimo miestelį Naujojoj Gvinėjoj pavaduoti vietinio misijų gydytojo vasaros atostogų metu. Ji džiaugiasi civilizacijos ir pramonės nepaliesta Vinimo gamta.

JONAS PREIMANAS, baigęs gimnaziją Brisbane mieste, sausio 16 d. pradėjo studijas Point Cook aviacijos karo mokykloje.

Italija

PREL. DR. JONUI BIČIŪNUI, šv. Petro bazilikos Vatikane kanauninkui, padaryta operacija Švč. Širdies katalikų universiteto ligoninėje Romoje. Ligonis pamažu sveiksta specialistų priežiūroje. Ligoninėje jį lanko iš Čikagos atvykusios brolio Prano dukterys Gražina ir Giedrė.

Vokietija

PIETINĖJE MIUNCHENO DALYJE esančiose kapinėse buvo atidengtas naujas paminklas Lietuvos ir Lenkijos 1863 m. sukilėliams, kovojusiems už savo kraštų laisvę, pabėgusiems į Vokietiją, čia mirusiems ir palaidotiems. Prel. Kajkos vadovaujamo vietinio lenkų komiteto ir Miunchene savivaldybės lėšomis pastatytas paminklas pakeitė senąjį, jau spėjusį sunykti. Balto akmens paminklo centre yra iškaltas Lenkijos erelis, Lietuvos vytis ir Gudijos angelas. Šalia šių simbolių — iškaldintos Miunchene palaidotų sukilėlių pavardės. Naująjį paminklą pašventino mons. Edward Lubowiecki, apaštališkasis vizitatorius lenkų katalikams V. Vokietijoje. Šia proga vokiečių laikraščiai savo skaitytojams priminė lenkų ir lietuvių 1831 ir 1863 m. sukilimus prieš caristinės Rusijos okupacinį režimą, neužmiršdami pabrėžti, kad dabar kovą už savo kraštų laisvę tesia lietuviai, gudai ir ukrainiečiai prieš sovietinio komunizmo skraiste prisidengusius *rusus okupantus.*

Trisdešimtieji "Auksiniai gaubliai"

Užsienio spauda atžymėjo geriausius 1972 metų filmus

ALGIRDAS GUSTAITIS

Po ilgų derybų su televizijos stotimis pagaliau "Hollywood Foreign Press Association" surado stambią televizijos bendrovę "Metromedia", kuri sutiko parodyti kartą į metus rengiamą filminio pasaulio pagerbimą. Ir taip 1973 sausio 28, sekmadienį, į prabangų "Century Plaza Hotel", vakarinėje Los Angeles dalyje, susirinko minia filmų, spaudos ir televizijos įžymybių. Pradžioje neįleido į salę. Stoviniuota išpuoštuose prieškambariuose, gaivinantis skirtingų spalvų padažais. Daugelis surado senų pažįstamų. Aš baisiai nustebau, kad prieš keliolika metų sutikta garsenybė ne tik pasakė mano pavardę, tautybę, bet ir papasakojo įvykių, kuriuos eilinės atminties galva būtų seniai užmiršusi.

Salėje išrikiuoti televizijos aparatai maždaug priešlėktuvinių pabūklų tvarka. Stalai numeruoti. Kairėje Indijos korespondentas ir jo žmona, vokiečių kilmės amerikietė. Kristalu spindinti programa. Keturi puslapiai nukloti buvusių "Auksinių gaublių" gavėjais.

Nelson Riddle orkestras pūsteli dūdomis. Valgiai bus duodami po visų iškilmių, kurios užtruks virš pusantros valandos. Pagerbimai suskirstyti į 27-ius skyrius ir dar porą specialių. Jų visų neminėsiu. Prieš pradedant pranešama, kad prieš dvi dienas Warner Bros. bendrovė atšaukė premijai siūlytą melodiją iš filmo "Deliverance" — dviejų banjos instrumentų sutartinę, nes tai nesanti originali kompozicija.

Atžymėtieji

Pasidavę masės nuotaikai, geriausiu filmu išrinko kriminalistų ir gangsterių gyvenimą vaizduojantį "The Godfather". Įdomu, kad nė vienas mano artimiau pažįstamas už tą filmą nebalsavo. Geriausiu muzikiniu filmu išrinktas "Cabaret" — tikrai puikus filmas.

Geriausiais anglų kalba filmais išrinkti "Young Winston" ir "The Emigrants". Liv Ullman — geriausia dramos artistė filme "The Emigrants". Geriausiu aktoriu išrinktas Marlon Brando iš "The Godfather", nors buvo pasiūlyti Michael Caine ir Laurence Olivier — abu iš "Sleuth". Jack Lemmon laimėjo geriausio komedijos aktoriaus žymenį už "Avanti!". Shelly Winters — kaip geriausia talkinusi aktorė filme "The Poseidon Adventure". Jos salėje nebuvo (ne visi laimėjusieji buvo). Po gero pusvalandžio gauta jos padėkos telegrama iš Niujorko. Joel Grey, nedidelis vaikinas, baisiausiai džiaugėsi gavęs žymenį už talką "Cabaret". To jis tikrai nusipelnė. Geriausia nauja artiste išrinkta negrė Diana Ross ("Lady Sings the Blues"). Geriausia filmine melodija — "Ben" iš to vardo filmo. Kaikas manė, kad turinti būti kokia klaida...

Praleidęs eilę kitokių filminių gaublių, atverčiau televizijos lapą. Geriausia drama — "Colombo", geriausia muzikinė komedija — "All in the Family" ir t. t.

"Auksinius gaublius" laimėjusiem, ar jų įgaliotiem, įteikia kiti žymūs artistai, filmų garsenybės. Tokių buvo ištisa eilė. Iškilmė truko pusantros valandos, bet ne viskas suspėta parodyti.

Šių metų "Auksinių gaublių" iškilmės buvo garsintos per televiziją bei radiją, bet atrodė mažiau žavios nei pernai. Gal televizijos aparatai sučiulpė jaukumą. Kitos dienos laikraščiuose filminiai skelbimai jau atspausdinti su atžymėjimais, kas už ką gavo "Auksinius gaublius".

LIETUVIAI MOTERŲ ŽURNALE

Modernusis Amerikos moterų išsilaisvinimo sąjūdis, populiariai vadinamas "Women's Lib", susilaukia vis platesnio dėmesio. Anksčiau jis spaudos, radijo bei televizijos dėmesį patraukdavo pirmoje eilėje gana paviršutiniškais triukais (pvz. viešu stanikų deginimu, triukšmingomis demonstracijomis, homoseksualizmo apologetika ir pan.). Dabar tas sąjūdis, atrodo, pasuko rimtesne linkme. Kraštutiniai, visokiais triukais paremti sąjūdžio elementai neišnyko, bet jie nebeteikia visam sąjūdžiui savo specifinės spalvos. Sąjūdžio veidrodžiu, atrodo, laikytinas Niujorke prieš keletą mėnesių pradėtas leisti žurnalas "Ms.". Pats leidinio pavadinimas išplaukia iš sąjūdžio doktrinos, kad viešajame gyvenime neturėtų būti daromas skirtumas tarp ištekėjusios ir neištekėjusios moters, atseit, kad anglų kalboje neturėtų būti daromas skirtumas tarp "Mrs." (ponios) ir "Miss" (panelės), bet kad visos moterys būtų vadinamos "Ms.", kaip prieštatas "Mr." (ponui), kuris taikomas tiek vedusiems vyrams, tiek ir viengungiams.

"Ms." žurnalas susilaukė gal ir pačioms leidėjoms netikėto pasisekimo. Per pusmetį žurnalo tiražas išaugo iki kelių šimtų tūkstančių egzempliorių. Tuo būdu susidarė stipri ekonominė leidinio bazė — vienas skelbimo puslapis kainuoja arti $4000. Redakcinis kolektyvas ir bendradarbių būrys yra profesijonalus. Redaktorių tarpe pvz. figūruoja tokios Amerikos žurnalizmo žvaigždės, kaip Patricia Carbine ir Gloria Steinem.

Žurnalo turinys yra įvairus ir nebūtinai vien tik moterims įdomus. Kiekvienas asmuo, kuriam rūpi pilietinės teisės ir socialinis teisingumas ras sau įdomios medžiagos, kartais netgi visiškai praktiškos. Sakykime, paskutinėje žurnalo laidoje buvo išsamus rašinys, kuriame apstu informacijos, naudingos kiekvienam, nenorinčiam būti apgautu vartotų automobilių pardavėjo.

Žurnale pasitaiko ir "lietuviškų" momentų, bent lietuviams specifiškai įdomių apraiškų. Pvz. sausio mėnesio laidoje pagrindinio straipsnio bendraautorė (kartu su Lynn Sherr) yra žurnalistė, buvusi karo korespondentė Vietname Jūratė Kazickaitė. Straipsnis pasakoja apie Maud Younger, kuri jau prieš 70 metų buvo iškili kovotoja už moterų teises.

Jūratė Kazickaitė (JAV spaudoje pasirašinėjanti "Jurate Kazickas") jau yra žinoma moterų išsilaisvinimo sąjūdžio veikloje. Kartu su Lyn Sherr ji kiekvienais metais paruošia ir suredaguoja kalendorių ("The Liberated Woman's Appointment Calendar"), kuriame patrauklia forma propaguojamos sąjūdžio idėjos. Kalendoriaus populiarumą liudija faktas, kad iki šiol visos jo laidos buvo išparduotos. Jūratė Kazickaitė dirba kaip straipsnių autorė (feature writer) "Associated Press" žinių agentūroje.

"Ms." sausio laidoje yra ir kitas lietuviams įdomus straipsnis, kuriame Gail Rock aptaria Niujorko filmų festivalį. Vieną jos straipsnio paragrafą išverčiame ištisai:

Taip pat buvo pora filmų, gamintų brolių Jono ir Adolfo Mekų, pogrindžio filmininkų (mėgėjiškumo

(Nukelta į 7-tą psl.)

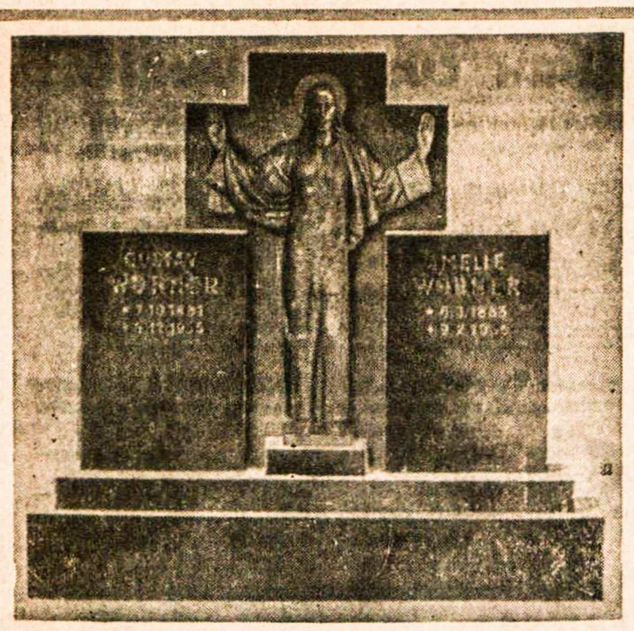

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

Lietuvos universiteto ir L. K. Mokslo Akademijos penkiasdešimtmečio minėjimą surengė Otavos Židinys pirmininkaujamas dr. M. Ramūnienės. Nuotraukoje — minėjimo dalyviai, studijavę Vyt. Didžiojo universitete. Iš kairės: prof. A. Ramūnas - Paplauskas, inž. P. Daunius, L. Daunienė, dr. H. Nagys iš Montrealio, dr. St. Bačkis iš Vašingtono (skaitė paskaitą), dr. J. Sungaila iš Toronto, dr. M. Ramūnienė-Paplauskienė, Vyt. Meilus, dr. A. Jurkus, inž. A. Paškevičius, archit. Vyt. Trečiokas, kun. dr. Vikt. Skilandžiūnas

Gailestingasis šveicaras Lietuvoje

Knyga apie didįjį profesoriaus Juozo Ereto nuotykį

Amžiai ją atlydėjo prie Jūratės marių ir čia jai parodė išvaizdžios žemės plotus, kuriuose ji ir apsigyveno. O metai bėgo, net aibės šimtmečių tekini kurnėjo, betgi joks negandas jos dar buvo neištikęs...

Kai jau sodybos ėmė žydėti sodais, lankos banguoti javais ir kai akys ėmė mirgėti nuo pievinų gyvulių, tada į šią žemę sužiuro priešai ir ėmė jos tykoti. Apniuko jos veidas, drumstis įsiskverbė į širdies gelmę, nes nelabieji ėmė gužėti į kraštą.

Dar baisybė vandenų nuplūdo į Jūratės marias, o ji vis dar gynėsi nuo svetimų atėjūnų, įklampindama nevieną į slaptuosius liūnus. Betgi kartą buvo parblokšta ir ji. Sukniubo ji pačiame viduryje kelio ir labai labai nukraujavo. Ji — mūsų numylėtinė Lietuva.

Daugel praeivių nugirdo jos dejonę ir išvydo gėlą, bet jų tarpe nebuvo samarijiečio.

* * *

Turbūt nevienas, svarstydamas prof. Juozo Ereto didįjį nuotykį, susidurs su Samarijos gailestingojo pavyzdžiu, kurį Kristus pateikė visai žmonijai, tačiau dažniausiai juo paseka tik mažutėliai.

Sunku būtų profesoriui surasti geresnį palyginimą, kaip ano prašalaičio, ištiesusio pagalbos ranką plėšikų nuskriaustajam. Jis atvyko Lietuvon savo gailestingumo misijos vykdyti ne iš tolimos Samarijos, bet šiek tiek artimesnės Šveicarijos, kuri pagimdė nemažai Eretų. Dėlto mūsasis Juozas Eretas šios knygos apžvalgoje ir yra įvardintas Gailestinguoju Šveicaru.

Šių eilučių autorius dar beveik norėtų pridurti, kad esama nemažo skirtumo tarp gailestingojo samarijiečio ir gailestingojo šveicaro. Anasai yra tik pavyzdys, tik nurodymas į idealą, o šisai yra įvykis, idealo siekimas. Be to, samarijietis plėšikų sumuštą pakeleivį nugabeno į užeigos namus, apmokėjo sąskaitą už jo slaugymą ir pats išvyko, o šveicaras nuskriaustąjį pats slaugė, niekad ir niekur nuo jo nepasitraukdamas. Tai marios gailestingumo!

Kaip jisai nuskriaustą ir apiplėštą Lietuvą slaugė, ją rūpinosi, statė ją ant kojų bei kūrė jos ateitį,—ir yra kalbama knygoje "Didysis jo nuotykis"'.

Prieš pradedant aptarti šią knygą, dar reikia skaitytoją įspėti, kad jis tarp šių eilučių nejieškotų aprašomojo žmogaus asmenybės grožio. Žinote, išsemti jos dvasinį turinį yra tas pat, ką įšokti į vidurį marių ir nusileisti į jų dugną. Taigi, norint pažinti mūsų gailestingąjį šveicarą, būtinai reikia perskaityti šią knygą. Nors, teisybę pasakius, ir ji išniro ne iš pat marių gelmės, bet visdėlto apie jį pasako labai daug.

* * *

Šioje knygoje iš viso yra devyni rašiniai. Pats pirmasis — įvadinis žvilgsnis — yra daugiau panoraminio pobūdžio. Čia yra peržvelgiama buitis ir aplinkuma, į kurią atėjo prof. J. Eretas, anuomet dar jaunas daktaras. Tarp kita ko, tuoj pat tenka pasakyti, jog šis pobūdis daugiau ar mažiau ir vienokiu ar kitokiu atveju yra užsimenamas beveik kiekviename rašinyje. Tai, žinoma, sunku išvengti, kai kiekvienas straipsnis yra rašomas vis kito autoriaus. Taip pat netenka stebėtis, jei vienur kitur autoriu mintys ir teigimai irgi sutampa. O kartais net ir viename straipsnyje, kur yra cituojami kitų asmenų atsiminimai, esama kelių vienodų teigimų apie vieną ir tą pačia ypatybę. Antai, Pr. Razminas, A. Masionis ir J. Botyrius liudija apie profesoriaus džentelmeniškumą savo svečiams: padeda apsivilkti apsiaustu, paduoda kepurę ir pan. Nors gal knyga be pasikartojimų ir galėtų apsieiti, bet iš kitos pusės jie dar labiau pabrėžia aprašomojo asmens charakterio turinį.

* * *

Pats svarbiausias, išsamiausias ir įžvalgiausias apie Juozą Eretą straipsnis yra parašytas prof. Stasio Šalkauskio, minint jo 15 metų kultūrinės veiklos Lietuvoje sukaktį. Šioje knygoje jis yra perspausdintas iš 1934 m. "Židinio" 7 ir 8-9 numerių.

Nors nuo anų metų prabėgo dar 38 metai, kuriuos mūsų Gailestingasis Šveicaras buvo ir yra viena iš gyvastingiausių lietuviškos veiklos ląstelių, tačiau 1919-1934 metai jam pačiam buvo turbūt lemtingiausi, o mums reikliausi, nes mūsų inteligentinių pajėgų eilės buvo gerokai striukos ir jauno dinamiško vyro pagalba Lietuvai buvo labai pravarti. Jam tie metai buvo lemtingiausi, nes atkilęs į mūsų varganą žemę, tarytum Šveicarijos girių kietmedis, joje prigijo ir, nepabūgęs ano meto klastingų Lietuvos vėjų, suklestėjo, sulapojo ir tapo amžinai vešlia lietuvio paunksme.

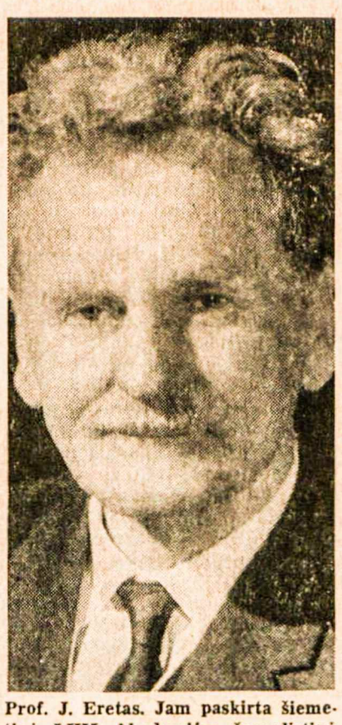

Prof. J. Eretas. Jam paskirta šiemetinė LKM Akademijos žurnalistinė premija $500

Tiesa, mes turėjome ir daugiau Eretų, nors ir nevisus iš šauniosios Šveicarijos. Tik atsiminkime hanoverietį Jurgį Sauerveiną, sukūrusį M. Lietuvai himną "Lietuviais esame mes gimę...", Prancūzijoj gimusį šveicarą prof. A. Senną, dar ir dabar nuoširdžiai besidarbuojantį lietuviškos kultūros dirvonuose; šveicarus — prof. Brenderi ir Studerus, vokietį prof. V. Jungferį, prancūzą Schmitleiną ir kt. O jau ir tremtyje susiradom nemažai draugų svetimšaliu tarpe, kurie mums talkina įvairiose darbo srityse. Ypač minėtini kultūrininkai Gordon B. Ford, Jr., ir William R. Schmalstieg. Vis tai mūsų Eretai. Bet jeigu mes juos visus simbolizuosime lietuvišku ąžuolu, tai jo viršūnę reikės pavadinti Juozo Ereto vardu.

Štai kodėl visi knygos autoriai su pagarba mini šį vardą, o prof. St. Šalkauskis, anasai mūsų griežtos logikos ir sąvokų liūtas, savo straipsnyje ne tik surado jam šiltą ir vaizdų žodį, bet ir, teisybės vardan, puolė ginti savo draugo nuo neteisingai jam daromų priekaištų.

Eretas ir Šalkauskis buvo artimi draugai, vienas antrą papildantys savo charakteriu ir kitomis asmeninėmis ypatybėmis, bet Šalkauskis, rašydamas savo apžvalgą apie savo bičiulį, buvo labai objektyvus: jo nei peikė nei gyrė, o sakė tik tiesą. Bepigu jam buvo taip kalbėti, kai toji tiesa yra tokia, jog verste verčia autorių savo draugą įrikiuoti į pačių iškiliausių veikėjų eiles ir jį pristatyti vienu iš nuoširdžiausių Lietuvos bičiulių.

Nurodęs visas aplinkybes, kurios atvedė J. Eretą į Lietuvą, toliau St. Šalkauskis konkrečiai aptaria jo tarnybą savo antrajai tėvynei. O jos būta įvairios ir atliktos netaip, kaip visų. Jis — ir valstybės tarnautojas, ir seimo atstovas, ir visuomeninin-kas, ir kultūrininkas, ir mokslininkas, ir pagaliau žodžio stilistas. Kiekviena jo pareiga buvo atlikta atvira širdimi ir gilia mintimi.

J. Eretas savo idėjų pasaulį yra tvirtai pagrindęs krikščioniškais principais. Su visu šiuo dvasiniu lobiu jis atvažiavo ir į mūsų kraštą. Anuo metu iš Rusijos buvo atsiritusi didelė ateizmo banga ir užplūdusi nevieną lietuvišką sąmonę. Tokio nusiteikimo ir kaikuriems partiniams žmonėms J. Ereto veikla patikti negalėjo, ir dėlto jis įsigijo nemažai priešų, kurie jį piktai ir nepagrįstai puolė. Prof. Eretas didžiadvasiškai kentė, į savo priešus nepaleisdamas nė mažiausio žvirgždelio, o savo pasiimtą darbų naštą sąžiningai ir toliau vilkdamas. Į daugelį priekaištų neatsakė nė jo gerasis draugas prof. St. Šalkauskis, nes jis manė, jog su pavydžiu ir kokčiu priešu yra beprasmiška ginčytis. Baigdamas savo straipsnį, jis sušunka: "Aš kreipiuosi tik į džentelmenus ir sakau: štai garbinga 15 metų kultūrinės tarnybos sukaktis (1919-X-15—1934)! Ar nereikėtų jąja uoliau susidomėti?"

* * *

A. Skrupskelienė savo straipsnyje "Auditorijoje ir už jos" pasakoja savo ir kaikurių kitų įspūdžius bei pergyvenimus iš savo studijų laikotarpio. Ji prisimena J. Eretą kaip įdomų ir patrauklų profesorių, sugebantį palenkti studentus savo pusėn ir pamilti jo dėstomą dalyką, galintį stilingai ir suprantamai išsireikšti (priešingybė prof. St. Šalkauskiui), nevengiantį net digresijos, idant tokiu būdu studentas peržengtų studijų objekto ribą ir praplėstų savo žiniją. Vienu žodžiu, studentai savo profesorių mylėjo, gerbė ir juo pasitikėjo. Iš jo auditorijos į gyvenimą išėję jauni akademikai jautėsi tvirti ir savo profesorių dar ir dabar prisimena su dėkingumu.

* * *

Dr. Alfonsas Šešplaukis rašo apie J. Ereto pastangas praskleisti šydus nuo tų lietuviškų veidų, kurie buvo daug ryškesni Vakarų pasaulyje kaip pačioj Lietuvoj. Pirmoj eilėj jam parūpo Liudvikas Rėza. Jo monografijai parašyti jis buvo sutelkęs nemažai medžiagos, bet deja, sumanymas liko neįvykdytas dėl prasidėjusio karo. Dėlto autorius savo straipsniui naudoja tik išlikusią fragmentinę medžiagą.

(Bus daugiau)

A. Kalnius

ISIDĖMĖTINAS IŠRADIMAS

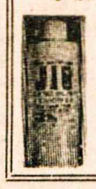

Geriausias Amerikoj ir Europoj "JIB Haarpflege-Lotion" preparatas sulaiko plaukų slinkimą, naikina pleiskanas, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgauti natūralią plaukų spalvą. JIB vartodami nebūsite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygoj. JIB Medicine Liq. 8 uncijos 16 savaičių $6.00. Pinigus siųsti mūrų atstovybei:

2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba

J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th. Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

KANADOS TARYBA paskyrė $12.000 Trento universiteto antropologijos prof. Joanai Vaštokienei Peterboro mieste, Ontario provincijoje, užbaigti 1970 m. pradėtai Š. Amerikos šiaurės-vakarų pakraščio indėnų meno ir architektūros studijai. Lig šiol iš tarybos ji yra gavusi apie $26.000. Indėnų meno bei architektūros radinių prof. J. Vaštokienė jieškojo, fotografavo muzėjuose ir archyvuose Kanadoje, JAV, Britanijoje, Sovietų Sąjungoje bei kituose Europos kraštuose. Ji jau yra sutelkusi apie 10.000 nuotraukų ir daugiau kaip 30.000 aprašymų, kuriuos apibendrino ir sukatalogavo praėjusią vasarą. Šią vasarą medžiagos pajieškas studijai žada tęsti JAV šiaurės-vakarų ir vakarinėje JAV dalyje, kur maždaug dvidešimtyje muzėjų yra apie 20.000 indėnų meno pavyzdžių. Leningrado antropologijos ir etnologijos muzėjuje prof. J. Vaštokienė rado daug medžiagos apie Aliaskos indėnų menų, surinktos tais laikais, kai Aliaska priklausė carinei Rusijai. Ten taipgi buvo ir trys kapitono Cook radiniai Vankuverio saloje, perduoti rusams Aliaskoje po jo mirties ir per Sibirą atgabenti į anuometinį Petrapilį. Prof. J. Vaštokienė tiki, kad surinktos medžiagos užteks ne tik jos studijai, bet ir studentams bei kitiems mokslininkams, kurie domisi savitu Š. Amerikos indėnų meno stiliumi.

BALIO SRUOGOS 25-tųjų mirties metinių minėjimą surengė Bostono LB Kultūros Klubas. Programon buvo įtrauktas rašytojo Antano Gustaičio žodis "Su žemiškuoju Baliu Sruoga žemėje" ir aktoriaus Henriko Kačinsko velionies kūrinių skaitymas, bet pastarasis negalėjo dalyvauti dėl ligos. A. Gustaitis savo atsiminimuose pagrindinį dėmesį skyrė ne B. Sruogos raštams, bet jo asmeniui, karštai reagavusiam į teatro reikalus, kolegų elgesį ir reiškusiam atvirą priešinimąsi sovietams pirmosios okupacijos metais. Pvz. Vilniuje po vieno minėjimo B. Sruoga užkabinęs mongolą sargybinį, lietuvį milicininką, nuplėšęs nuo namo sienos Stalino paveikslą. Už tai jis buvo suimtas, bet išgelbėtas vieno augšto partiečio, kurį pagalbos paprašė A. Gustaitis. Tokių susidūrimų su kompartija buvo ir daugiau, tik jie visada laimingai baigėsi, nes B. Sruoga užtardavo žymieji dramos aktoriai Gustaitis ir Juknevičius bei kiti jo gelbėtojai. Minėjimo užbaigai A. Gustaitis skaitė ištrauką iš B. Sruogos kacetinių atsiminimų knygos "Dievų miškas". Minėjime dalyvavo iš Čikagos atvykusi B. Sruogos dukra Dalia Bylaitienė.

BALTIEČIŲ MOKSLINĖ AABS DRAUGIJA su Hooverio institutu ir Kalifornijos valstybiniu universitetu š.m. balandžio 13-15 d.d. San Jose mieste, Kalifornijoje, rengia konferenciją "Baltijos valstybės II D. karo". Numatytos keturios temos: 1. Prieškariniai režimai bei jų politika, 2. Baltijos valstybės sovietų okupacijoje 1940-41 m., 3. Baltijos valstybės vokiečių okupacijoje 1941-45 m., 4. Baltijos valstybės karo metu ir pokarinėje diplomatijoje 1941-72 m.

LIETUVIŲ KLUBE St. Petersburge, Floridoj, vasario 24-25 d.d. savo tapybos darbų parodą rengia dail. A. Rūkštelė, pernai vasarą įsikūręs šioje vasarvietėje. Tai bus pirmoji lietuvio dailininko paroda St. Petersburge.

LITERATŪROS IR DAINOS vakarą Klevelande, Šv. Jurgio parapijos salėje, surengė ateitininkai studentai ir moksleiviai, vadovaujami Vidos Čyvaitės ir Mariaus Laniausko. Dėmesio centre buvo rašytojas Aloyzas Baronas, svečias iš Čikagos, laimėjęs "Draugo" konkursą su romanu "Abraomas ir sūnus". Jo novelę "Šešėlis" skaitė Romas Kazlauskas, o pats autorius — ištrauką iš premijuoto romano ir antroje programos dalyje kelis humoristinius savo eilėraščius. Koncertinę dalį atliko Ryto Babicko paruošta studentų ir moksleivių grupė, padainavusi keletą dainų. V. Čyvaitė dainas papildė jų posmams pritaikytų vaizdų spalvotomis skaidrėmis. Ta pačia proga surengtoje jaunųjų menininkų parodoje su audiniais, piešiniais ir grafika dalyvavo Kęstutis Kizevičius, Rita Balytė, Aldona Mikoliūnaitė, Živilė Kliorytė, Roma Balytė ir Rasa Palūnaitė.

ČIKAGOS MOTERŲ FEDERACIJOS klubas, vadovaujamas pirm. K. Leonaitienės, su Tautinių Namų vadovybe rengia popietes žymiosiom lietuvėm Čikagoje pristatyti. Vasario 4 d. renginio viešnia buvo istorikė dr. V. Sruogienė, skaičiusi paskaitą "Lietuvos pilys ir kaikurie su jomis susiję įvykiai". Jaunųjų Lietuvių Istorikų Draugijos pirm. V. Krapauskas, siekiąs magistro laipsnio De Paul universitete, dalyviams apibūdino dr. V. Sruogienės studijinius darbus ir jos nuopelnus lietuvių istoriografijai.

TARPTAUTINIAME AUTOMOBILIŲ INŽINIERIŲ kongrese sausio 8-12 d.d. Detroite dalyvavęs inž. Jurgis Mikaila sunkvežimių spyruoklių seminare padarė pranešima "Dviejų laipsnių plokščių spyruoklių skaičiavimo teorija ir gamyba". Mechaninės inžinerijos studijas jis yra baigęs Kauno Vytauto D. universitete ir dabar dirba didžiojoj automobilių gamykloj "General Motors".

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

VILNIAUS OPEROS IR BALETO TEATRE Radameso vaidmenį G. Verdi "Aidoje" atliko Sofijos operos sol. Nikola Nikolovas, Dimitrovo premijos laureatas.

LIETUVIŲ KOMPOZITORIŲ naujųjų vokalinių kūrinių vakarai buvo surengti Kaune, Vilniuje ir Marijampolėje. A. Kubiliūno ciklą "Lašai" atliko sol. T. Chmielliauskaitė, V. Švedo "Tris sutartines" — sol. J. Malikonis, "Medžioklės sutartines"— sol. D. Kasperiūnaitė, fleitistas A. Vizgirda, klarnetistas J. Černius ir fagotistas J. Slankauskas, G. Kuprevičiaus ciklą "Įsiklausyk" — Vilniaus operos sol. V. Adamkevičius su fleitistu A. Vizgirda, V. Klovos "Vestuvines lietuvių liaudies dainas" — operos sol. V. Kuprys ir "Sutartinės" ansamblis.

ŠIAULIŲ "AUŠROS" MUZĖJUS surengė Lietuvos puodžių puodžiumi pripažinto Žemaitijos liaudies meistro Juozo Paulausko keramikos parodą, kurioje taipgi dalyvavo jo žmona Jadvyga, uošvė Ona Ničikauskienė ir bendradarbis Antanas Vitkauskas. Visi keturi parodos dalyviai šventė amžiaus sukaktis: J. Paulauskas — 70 metų, J. Paulauskienė — 60, O. Ničikauskienė — 100 ir A. Vitkauskas — 50 metų.

MOKSLININKŲ LAIMĖJIMAS. "Tiesos" korespondentas S. Vaintraubas vasario 6 d. laidoje pranešė, kad Lietuvos Mokslų Akademijos puslaidininkių fizikos instituto mokslininkams pirmą kartą pasaulinėje praktikoje pavyko išmatuoti termoelektrovaros jėgą puslaidininkio tūryje: "Tai padaryta, nors moksle ir įsivyravusi nuomonė, kad tokių duomenų nejmanoma gauti eksperimentiniu būdu. Vyresniojo mokslinio bendradarbio K. Repšo, užsibrėžusio paruošti tokių matavimų metodiką ir aparatūrą, penkerius metus trukę ieškojimai apsivainikavo pergalc. Bendradarbiaujant su inžiniere V. Zavistanavičiūte, buvo nustatytas silicyje ir germanyje susidarančios termoelektrovaros jėgos dydis. Tolesni matavimai atskleis "paslaptis" ir eilės kitų puslaidininkių, kuriuose aukštos temperatūros gali virsti elektros energija..." Puslaidininkių fizikos instituto direktorius J. Požela nušviečia praktinę išradimo reikšmę: "Mūsų instituto bendradarbių rastas būdas absoliučiajai termoelektrovaros jėgai tūriuose matuoti leis tiksliau nustatyti tam tikras daugelio medžiagų savybes. Tai savo ruožtu įgalins konstruktorius ateityje kurti efektyvesnius termoelektrogeneratorius."

ISTORIJOS IR ETNOGRAFIJOS muzėjuje Vilniuje atidaryta paroda "XVII-XX amžiaus pradžios apšvietimo priemonės" lankytojus nukelia į balanų, žvakių ir žibintų laikus. Medinis stovas balanai, drožto medžio kėdė, išdailinta verpstė primena audėjas ilgais žiemos vakarais prie balanos šviesos. Gyvenamųjų namų, ūkinių pastatų apšvietimui įvairių darbų metu atstovauja molinės bei medinės žvakidės ir žibintai.

REŽ. ANTANAS ZAUKA atšventė amžiaus 75 metų sukaktį. Darbą operos teatre jis yra pradėjęs su pirmuoju G. Verdi "Traviatos" spektakliu, įsijungdamas į choro eiles. Nuo 1930 m. jam teko trigubos režisoriaus padėjėjo, choro inspektoriaus ir muzikinės bibliotekos vedėjo pareigos. Režisūros srityje A. Zauka debiutavo 1936 m. su G. Donizetti opera "Don Pasquale" ir 1941 m. pastatė Ch. Gounod "Romeo ir Džiuljetą". Pokario metais sukaktuvininkas dirbo Vilniaus operos teatro režisoriumi. Jo pastangų dėka žiūrovai vėl susilaukė eilės populiarių operų: G. Bizet "Carmen", P. Čaikovskio "Pikų damos", "Eugenijaus Onegino", B. Smetanos "Parduotosios nuotakos", S. Moniuškos "Halkos", R. Leoncavallo "Pajacų", G. Puccini "Bohemos" ir kt. Dirbdamas su Vilniaus konservatorijos studentais, režisuodamas jų diplominius spektaklius, A. Zauka padėjo žengti pirmuosius žingsnius jauniesiems dainininkams, kurių nevienas dabar jau yra susilaukęs plataus pripažinimo.

LIETUVOS KINO STUDIJOS 1963-72 m. sukurtų filmų scenovaizdžių ir drabužių eskizų paroda buvo surengta Leningrade. Joje su daugiau kaip 100 darbų dalyvavo nuolatiniai studijos dailininkai J. Čiplys, A. Ničius, V. Vilimienė, F. Vaitiekūnienė ir studijai talkinę dailininkai L. Gutauskas, J. Norvaišienė, V. Kalinauskas, V. Kisarauskas, L. Katinas, A. Švažas.

"SOVIETSKIJ PISATEL" LEIDYKLA 1972 m. pabaigoj išleido V. Žilinskaitės satyrų ir humoreskų knygą "Angelas virš miesto", išverstą V. Dektoro, J. Macevičiaus lyrikos rinktinę "Vėjas į veidą", verstą G. Valikovo, viena "Beržų svyruoklių" knyga V. Bubnio romaną "Alkana žemė" ir apysaką "Beržai svyruokliai". Šio leidinio vertėjas — V. Čepaitis.

"MINTIES" LEIDINYJE "Lietuvos gyventojų prekybiniai ryšiai I—XIII amžiais" skelbiami trys darbai: M. Michelberto — "Prekybiniai ryšiai su Romos imperija", A. Tautavičiaus — "Prekybiniai - kultūriniai ryšiai V-VIII amžiais" ir O. Kuncienės — "Prekybiniai ryšiai IX-XIII amžiais." Knyga turi 287 psl. V. Kst.

UNITED TRUST REALTOR

BABY POINT, $25,900, 5 kambarių, mūrinis vieno augšto namukas, vienas kambarys įrengtas rūsyje. Gerai prižiūrėtas. Arti susisiekimo ir krautuvių.

SWANSEA, $6,000 įmokėti. Mūrinis, vieno augšto, 5 kambarių namas su privačiu įvažiavimu ir garažu. Vandeniu-alyva šildomas. Pilnai įrengtas rūsys su virtuve ir prausykla.

HIGH PARK, 12 kambarių dvibutis (duplex) su įvažiavimu ir dviem garažais. Vandeniu-alyva šildomas, modernios virtuvės, dideli kambariai. Viena skola.

NORSMEN HIGHTS, $47,800 prašoma kaina. Vieno augšto, 6 kambarių mūro namas su privačiu įvažiavimu ir dviem garažais. Moderniai įrengtas rūsys su židiniu. Arti mokyklų ir susisiekimo.

BLOOR — KEELE, $37,900 prašoma kaina. Mūrinis 9 kambarių atskiras namas su geru įvažiavimu. Dvi modernios virtuvės ir dvi prausyklos. $265 pajamų mėnesiui ir butas savininkui.

JANE — BLOOR, $7,500 įmokėti ir viena skola. 6 kambarių, atskiras, mūrinis namas su garažu ir įvažiavimu. Moderni virtuvė, dalinai įrengtas rūsys.

LAKE SHORE, 6 butų mūrinis pastatas su garažais ir privačiu įvažiavimu. Patogus nuomojimui rajonas arti krautuvių ir susisiekimo. iVena skola balansui.

KINGSWAY, įmokėti, viena skola. 7 didelių kambarių vienaaugštis mūro ir akmens namas su dvigubu garažu ir privačiu įvažiavimu. Moderniai įrengtas rūsys su židiniu ir visais patogumais.

BALYS SAKALAS
762-8255

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:
Pirmad. .....10 - 3
Antrad. .....10 - 3
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad. 10-7
Penktad. 10-8
Šeštad. .....9 - 12
Sekmad. ....9.30 - 1

MOKA:
už terminiuius indėlius —
trejų metų 7%
dvejų metų 7%
vienerių metų 6½%
už taupomąsias (savings) s-tas 6¼%
už depozitų-čekių sąskaitas ... 5¾%

DUODA PASKOLAS:
asmenines iki $10.000 .....8%
nekiln. turto iki $50.000 .....8%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki $2.000 ir asmeninių paskolų — iki $10.000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaidas. Priimame mokėjimus už nekiln. turtą, telefoną, elektrą, vandenį ir dujas.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas
Mūsų tikslas—ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams

PROGRESS REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

BLOOR — CLENDENAN AVE. Geroje vietoje 12 kambarių atskiras mūrinis namas, 2 ekstra kambariai rūsyje. Trys virtuvės, alyva-vandeniu šildomas, privatus įvažiavimas, du garažai. Įmokėti $15.000 ir viena atvira skola.
HIGH PARK BLVD. — RONCESVALLES. Gerai sutvarkytas trijų butų namas. Šeši kambariai pirmame augšte. Viskas įrengta atskirai patogiam nuomojimui. Privatus įvažiavimas, trys garažai. Reikalingas galimai didesnis įmokėjimas. Namas be skolų.
BLOOR — RUNNYMEDE. Arti Bloor gatvės, 12 kambarių mūrinis dvibutis (duplex). Dideli kambariai, alyva-vandeniu šildomas, privatus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai. Sklypas 40x150 pėdų. Retai pasitaikantis pirkinys. Įmokėti apie $20,000.
RONCESVALLES — HOWARD PARK. Du mūriniai verslo pastatai. 480 sėdimų vietų kino teatras, šiuo metu išnuomotas už $1,000 mėnesiui. Salės dydis 40x100. Parduodamas su visais įrengimais. Prašoma kaina — $108,000 su $20,000 įmokėjimo. Be to, krautuvė ir 5 kambarių butas gali būti parduota atskirai. Krautuvės dydis 20x60; išnuomota už $250 mėnesiui ir butas $155 mėnesiui. Turint atliekamo pinigo — geras investavimas.
JANE — WESTON. Pulkus 24 butų komercinis pastatas. Visą laiką išnuomotas. Metinės pajamos $37,500, įmokėti $50,000.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI
S. JOKUBAITIS
Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

RENGIATĖS VESTI?
Jums patiks mano profesinis foto darbas ir žemos kainos. Paskambinkite man ir pasiteiraukite.
Robert Soucie, D. I. PHOTOGRAPHY,
29 Mountview Ave, Toronto • Tel. 766-5877

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS, IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

W. VASIS REAL ESTATE
Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių.
Skambinti — J. GUDAS
863 BLOOR St. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

Lietuvio savininko mėsos KRAUTUVĖ
ARNOLD'S MEAT MARKET
259 Ellesmere Rd., Scarborough, Ont. (Warden & Ellesmere) Tel. 445-6031
Parduodama įvairiais kiekiais šviežia pirmos rūšies A 1 jautiena, veršiena, kiauliena, taip pat — vištos, žąsys, antys. Supjaustoma, supakuojama, paruošiama dėti į šaldytuvus (freezer) pagal pirkėjo norą. Užsakymai priimami telefonu. Atvažiavus galima išsirinkti. Nemokamas pristatymas.

SPORTAS

KANADOS SPORTO APYGADOS KREPŠINIO ŽAIDYNĖS TORONTE

ŠEŠTADIENĮ, vasario 24, Prisikėlimo auditorijoje, 1021 College St.

1.	9.00 v.r.	Hamiltono Kovas — Toronto Vytis II — vyrai
2.	10.30 v.r.	Ročesterio Sakalas — Londono Tauras — vyrai
3.	12.00 v.	Montrealio Tauras — Toronto Vytis I — vyrai
4.	1.30 v.p.p.	laimėtojas #2 — Toronto Aušra — vyrai
5.	3.00 v.p.p.	pralaimėtojas #1 — pralaimėtojas #3 — vyrai

West Toronto Secondary gimnazija, 330 Lansdowne Ave. (truputį į šiaurę nuo College St., ¾ mylios į vakarus nuo Prisikėlimo auditorijos):

	2.00 v.p.p.	Toronto Vytis — Toronto Aušra — mergaitės A
	2.00 v.p.p.	Hamiltono Kovas — Montrealio Tauras — jaunių A
6.	3.30 v.p.p.	laimėtojas #1 — laimėtojas #3 — vyrai

SEKMADIENĮ, vasario 25
(visos rungtynės vyks West Toronto Secondary salėje)

	9.00 v.r.	Hamiltono Kovas — Toronto Aušra — merg. A.
	9.00 v.r.	Hamiltono Kovas — Toronto Aušra — jaunių A
7.	10.30 v.r.	pralaimėtojas #2 — laimėtojas #5 — vyrai
8.	12.00 v.	pralaimėtojas #4 — pralaimėtojas #6 — vyrai
	1.30 v.p.p.	Montrealio Tauras — Toronto Aušra — jaunių A
9.	3.00 v.p.p.	laimėtojas #4 — laimėtojas #6 (baigmė) — vyrai
	4.30 v.p.p.	Hamiltono Kovas — Toronto Vytis — merg. A

VYČIO ŽINIOS

Berniukai (16 m.) CYO lygos pirmenybėse nugalėjo St. Rose 34:28. Labai gerai sužaidė jaunasis Duliūnas 21; Žalnieriūnas 3, Dick 6, Bartininkas 4, Kaknevičius, Abromaitis 2, Valickas, Ąžuolas.

B-C lygos pirmenybėse Vyčio jauniai vėl pralaimėjo Aušrai 56:54. Vytiečiai visą laiką vedė, tačiau paskutinėse sekundėse pralaimėjo baudos metimais. Žaidė: Lorencas 15, Kaknevičius 9, Jurkevičius 5, Nacevičius 16, Vitkus 6, Ramanauskas 3.

Mergaitės (16) CYO lygos pirmenybėse nugalėjo Corpus Christi 20: 16. Žaidė: Stočkutė 12, Ąžuolaitė 4, L. Žukauskaitė, Underytė 2, Valiukaitė, G. Žukauskaitė 2.

Mergaitės (14) CYO lygos pirmenybėse pralaimėjo Transfiguration 4:16. Žaidė: Ąžuolaitė 2, Žukauskaitė 2, Dūdaitė, Vėlyvytė, Matulaitytė, Valiukaitė. **A. S.**

AUŠROS ŽINIOS

Moterų krepšinio komanda, pakeliui į pusbaigmius, iškovojo laimėjimą prieš stiprią "Corpus Christi" komandą. Aušros spalvas gynė: J. Simonaitytė 2, L. Jull-Kėkštaitė 8, J. Stonkienė 2, J. Klimaitė 6, R. Radžiūnaitė 2, S. Ranonytė 6, S. Simutytė 9. Sekančios rungtynės — vasario 20 d. su ta pačia "Corpus Christi". Aušrietės, būdamos II vietoje, yra užsitikrinusios dalyvavimą pusbaigmiuose. Pirmąsias pusbaigmių rungtynes žais prieš "Celtic Panthers" vasario 27 d. Visos rungtynės vyksta Centennial Bldg. patalpose, Eglinton Ave. W. ir Keel g-vių sankryžoje.

Mergaičių A kl. krepšinio treniruotės perkeltos į St. Theresa mokyklos patalpas, 110, 10th Street, Long Branch. Treniruotės vyksta tenai ketvirtadieniais. Treneris — A. Puzeris.

Vasario 18 Prisikėlimo salėje įvyko C-B lygos rungtynės tarp Aušros ir Vyčio krepšinio komandų. Aušra laimėjo 56:54. Aušroj žaidė: S. Didžbalis 18, A. Kaknevičius 17, J. Grigonis 7, D. Šalvaitis 6, B. Stoškus 6, A. Grigonis 2, A. Strimaitis, K. Urbonas.

HAMILTONO KOVAS

Mergaitės A sėkmingai užbaigė tinklinio sezoną CYO lygoje, išsikovodamos II v. Dalyvaujant 16 Hamiltono ir Burlingtono komandų, baigmėje pralaimėjo. Kovui atstovavo: L. Zubaitė, P. Norkutė, B. Sauer, V. Rickutė, V. Turcotte, L. Solovaitė, A. Lukošiūtė, V. Stukaitė, I. Banevičiūtė, N. ir J. Kisūnaitės. Komandai vadovavo Z. Rickienė ir R. Burdulis.

Mergaičių C krepšinio komanda, vadovaujama D. Norkutės, žaidžia miesto lygoje. Kadangi tik pirmi metai, laimėjimų sunku tikėtis. Be to, priešininkės vyresnės amžiumi. Komandą sudaro: Kybartaitė, A. ir R. Stabingytės, Vaitonytė, Morkūnaitė, Beržaitytė, A. ir R. Pleinytės, Kuchankaitė, Visbaraitė, Jakubynaitė.

Krepšinio turnyre Toronte Kovui atstovaus: vyrų, jaunių A ir mergaičių A komandos. **A. G.**

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

lėktuvų grobėjus nukreiptą sutartį, kuri abu kraštus įpareigoja tokius asmenis grąžinti arba teisti savo teritorijoje. Pilnas sutarties tekstas tebėra nepaskelbtas. Kyla klausimas, kaip bus elgiamasi tais atvejais, kai lėktuvą pagrobia laisvės siekiantys politiniai pabėgėliai? Pasak užsienio reikalų ministerio M. Sharp, jiems esanti numatyta išimtis, bet ji taip komplikuota, kad ja tegalės pasinaudoti tik vienas asmuo iš tūkstančio. Sutartin taipgi įtrauktas ir laivų grobimas, nors jis nėra aktualus Kanadai, nes iš jos niekas laivais nebando bėgti Kubon, o kubiečiai laivais ir laiveliais paprastai stengiasi pasiekti Floridą.

Toronto policininkų žmonos, sukrėstos nepilnų pastarųjų metų laikotarpyje keturių policininkų nušovimo, įsteigė Policininkų Žmonų Draugiją. Pirmininkė buvo išrinkta J. Burgess, vicepirm. — B. MacDonald, sekr. — J. Routh. Draugija žada reikalauti reformų, kurių klausimo neturi teisės kelti patys policininkai. Šiuo metu jau renkami parašai peticijai, reikalaujančiai: mirties bausmės visiems žmogžudžiams, teisės uniformuotiems policininkams nešiotis ginklą ir netarnybos metu, užstatų įstatymo ir bausmės dovanojimo sugriežtinimo. Draugijos narės nori, kad pirmą kartą nusikaltusieji kalėjime atliktų pusę paskirtos bausmės ir kad nusikaltimus pakartojusieji negautų jokio bausmės sumažinimo už gerą elgesį. Jeigu už užstatą paleistas asmuo padaro kitą nusikaltimą, jis turi būti laikomas kalėjime iki teismo. Policininkų žmonos taipgi pasisako ir prieš kalinių išleidimą pas šeimas savaitgaliais, kol vyriausybė neirodys, kad tokios nuolaidos kaliniams yra naudingos kanadiečių bendruomenei.

Kanados klevo lapo vėliava buvo oficialiai patvirtinta federaciniame parlamente 1964 m., kai kraštą valdė liberalų premjeras L. B. Pearsonas. Nuo to laiko ji plevėsuoja prie parlamento rūmų, bet lig šiol nebuvo įsileista į parlamento posėdžių salę. Kvebekietis liberalų atstovas A. Cy pasiūlė vienbalsiai priimti nutarimą salei papuošti naująja vėliava. Jo pasiūlymą patvirtino parlamento nariai ir netgi sutiko plojimu. Neplojo tik J. Diefenbakeris, kuris 1964 m. buvo oficialiu opozicijos vadu ir visomis galimomis priemonėmis stengėsi sutrukdyti britiškos kilmės "Red Ensign" vėliavos pakeitimą kanadiška klevo lapo vėliava.

Ontario Hydro elektros jėgainių tarnautojų ir darbininkų unija paprašė savo narius padidinti savaitines įmokas vienu doleriu, kol bus išmokėta $760.-000 skola, pasidaryta pernykščio keturių mėnesių streiko metu. Unija diplomatiškai nutyli, kad tada gerus atlyginimus gaunantieji jos nariai dėl streike prarastų algų turėjo po $3 - 4.000 nuostolio, kurio net kelerius metus neišlygins išsikovotas atlyginimo padidinimas ir geresnės darbo sąlygos.

1972 m. rugsėjo 7 d. streiką visoje Kanadoje pradėjo 2.500 keltuvų įrengimo unijos narių, nesutariančių dėl naujosios sutarties su penkiomis keltuvų gamyklomis. Per tą pusmetį visoje Kanadoje buvo sustabdytas keltuvų įrengimas naujuose pastatuose ir senų keltuvų remontas. Netekusios kantrybės, 32 statybos firmos kreipėsi į teismą, reikalaudamos iš unijos ir keltuvu gamyklų $43 milijonų, nes tiek nuostolių joms padarė užbaigti naujieji pastatai, kurių dėl keltuvų trūkumo negalima nei parduoti, nei išnuomoti. Montrealio, Hamiltono ir Toronto kaikuriuose didžiuosiuose pastatuose sabotažiniu tikslu buvo sugadinti keltuvai. Sugadinimuose pastebėta ekspertų ranka. Spauda jau pradeda reikalauti Ontario premjero W. Davis tiesioginio įsikišimo į šį nepateisinamą streiką ir priverstinio sprendimo abiem nesutariančiom pusėm. Minėtosios unijos nariai priklauso augščiausią atlyginimą gaunančių darbininkų grupei. Pagrindinės keltuvu gamyklos yra Ontario provincijoj.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO
(sanding) poliravimo ir blizginimo darbus Toronte.
Alfonsas LE6-2805.

A & B TAILORS
Sav. A. B. BERESNEVIČIUS
343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
Tel. 531-1432
VYRIŠKŲ IR JAUNIMO
MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

Ateitininkų žinios

Šį savaitgalį — Toronto ateitininkų šventė, kurioje dalyvauja visi Toronto ateitininkai: jaun., vyr. moksleiviai, studentai, sendraugiai, moksleivių tėvai ir visa Toronto visuomenė. Laukiama svečių iš kitur.

ŠVENTĖS PROGRAMA: penktadienį, vasario 23, vakare visi dalyvauja lietuvių studentų parengime 33 St. George St. **Šeštadienį, 1.30 v. p.p.,** L. Vaikų Namuose visų vyr. moksleivių susirinkimas ir prieššventinis susikaupimas. Dalyvavimas visiems moksleiviams privalomas. Vakare Prisikėlimo par. salėje — šokiai, kartu su sportininkais.

Sendraugiai šiais metais neruošia tradicinės vakarienės, bet šeštadienio vakare 6 v. Prisikėlimo Parodų salėje organizuoja susirinkimą-kavutę, į kurią kviečiami visi ateitininkų tėvai ir Toronto visuomenė. Kalbės V. Kliorys iš Vašingtono.

Sekmadienį, vasario 25, visų ateitininkų bendros Mišios 12.15 v.p.p. Prisikėlimo koplyčioje. Tuoj po pamaldų visi vyksta į salę, kur bus įžodis, kalbės svečias iš Vašingtono Vyt. Kliorys, bus labai trumpa meninė programa ir A. Kezio, S.J., pagamintas filmas "Į septintą dešimtmetį". Filme vaizduojama prieškongresinė stovykla Dainavoje ir 1970 m. ateitininkų kongresas Čikagoje. Kviečiame dalyvauti visus ateitininkų tėvus ir Toronto visuomenę.

Skautų veikla

● Vasario 16 pamaldose "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai dalyvavo su vėliavomis vasario 18 d. Šv. Jono Kr., evangelikų liuteronų Išganytojo šventovėse. Minėjimo programoje L. Namuose su nauju repertuaru pasirodė sktn. Stepo Kairio muzikinis vienetas. Taipgi skautai-tės talkino šventės rengėjams.

● Vasario 16 proga oro skautų įžodį davė M. Tarvydas ir R. Gudelis; į psl. laipsnį pakeltas D. Marijošius; s. v. v. sl. L. Saplys paskirtas Romo Kalantos vardo sk.-vyčių būrelio vadu. "Šatrijos" tunte pakeltos į v. sl. G. Tarvydienė, G. Vasiliauskaitė ir A. Senkevičiūtė; į sl. l. R. Valickienė, E. Simonavičienė ir G. Baltaduonienė; į vair. L. Jagėlaitė, D. Akelaitytė, D. Imbrasaitė; į psl. J. Bekerytė ir J. Melnykaitė. Į I pat. l. egzaminus išlaikė L. Rusinaitė ir J. Bekerytė, į II — J. Melnykaitė ir A. Vaitkutė.

● Šį sekmadienį, vasario 25 d., 11 v.r., skautų būkle šaukiamas "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų vadijų posėdis Kaziuko mugės reikalams aptarti. Tradicinė Kaziuko mugė — kovo 4 d. Prisikėlimo salėse. **Č. S.**

Studentų žinios

— Vasario 23, penktadienį, minėsime Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 55-ąją sukaktį. Bus parodos, vakarienė, tautiniai šokiai, linksmavakaris. Viskas vyks International Students' Centre, 33 St. George St. (prie College). Programa prasidės 5.30 v.v.; koldūnų vakarienė — 7 v. v., tolimesnė programa — 8 v.v., o bendras linksmavakaris — 8.30. Vakarienė kainuos $1. Įėjimas nemokamas.

— Vasario 7 d. susirinkime buvo siūlomi kandidatai į kitų mokslo metų valdybą. Iki šiol yra šie kandidatai: Angelė Abromaitytė, Rima Zubaitė, Vaidotas Vaičiūnas, Ramunė Underytė, Vytas Lenauskas. Sekančiame susirinkime siūlysime daugiau kandidatų ir balsuosime. Susirinkimas įvyks kovo 21, trečiadienį, 7 v. v., International Students' Centre.

"Gintaro" tėvų komitetas dėkoja Lietuvių Namų administracijai už padarytą salės nuomos nuolaidą pianistės A. Dvarionaitės koncertui. Taip pat esame dėkingi p.p. J. B. Danaičiams už bilietų ir programų nemokamą atspausdinimą. Ponams Arštikaičiams iš Bramptono ačiū už gėles. Rengėjai apgailestauja, kad rūpestingai ruoštas ir augšto lygio koncertas nerado Toronto lietuvių tarpe reikiamo pritarimo. Nuostolis — $134. Tėvų komitetas nuoširdžiai kviečia visus atsilankyti į "Gintaro" metinį koncertą kovo 24 d. — gal išlyginsim nuostolius.

"Gintaras" ruošiasi savo metiniam koncertui kovo 24 d. Naujų šokių pašoks visos 4 grupės — apie 100 asmenų. Šiame koncerte talkins Hamiltono mergaičių choras "Aidas", vadovaujamas sol. V. Verikaičio. Šia proga bus galima įsigyti naują "Aido" plokštelę. Be to, bus pagerbti atsisveikiną su "Gintaru", ilgus metus šokę, gintariečiai.

"Gintaras" sveikina savo šokėjus, besiruošiančius sukurti lietuviškas šeimas: Aureliją Žemaitaitytę ir Algį Dimskį, Rūtą Liuimaitę ir Vida Augaitį, Dalią Balsytę ir Miką Valadką. Laimingos ateities!

Almis Kuolas, trečių metų Toronto un-to chemijos studentas, buvo išrinktas atstovauti Kanadai studentu stalo teniso komandoje. Vasario 18 d. ši komanda išvyko dalyvauti pasaulio studentų stalo teniso pirmenybėse, kurios įvyks vasario 23-27 d.d. Hanoveryje, V. Vokietijoj. Kartu išvyko komandos treneris Jonas Nešukaitis.

P. Vyšnia, anksčiau gyvenes Toronte. dėl klimatinių sąlygų [illegible] gyvena North Bay, Ont. Ten ir namų kainos [illegible] pigesnės. Retkarčiais aplanko savo pažįstamus Toronte.

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys
Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

PRINCE EDWARD — KINGSWAY, $44.000 prašoma kaina, 6 kambarių vienaaugštis, 2 prausyklos, užbaigtas rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu, didelis kiemas, arti susisiekimo ir krautuvių. Tuojau galima užimti.

MOTELIS — 10 VIENETŲ, apie $30.000 įmokėti, modernus, su elektriniu šildymu, apie 12 metų senumo, visuose vienetuose modernios prausyklos, 10 kambarių namas, užkandinė (snack bar). Apie $22.500 metinių pajamų, prie Transcanada greitkelio, puiki ir judri vieta, neaugšta kaina.

GAZOLINO STOTIS, krautuvė ir užkandinė prie Barrie miesto ribų. Sklypas 370'x300'. Vietos pakanka statyti 20 vienetų moteliui. Gazolino parduodama 170.000 gal. Prašoma kaina $125,000 grynais. Labai gražiai įrengtas 10 kambarių namas, garažas ir dvi kabinos.

INDIAN RD. — BLOOR, didžiulis 14 kambarių atskiras namas, 4 prausyklos, 4 virtuvės, 2 užbaigti kambariai rūsyje, vandeniu-alyva šildomas, 6 kambariai pirmame augšte, garažas su privačiu įvažiavimu. Apie $20.000 įmokėti ir viena atvira skola. Tuojau į pietus nuo Bloor. Apie $6.000 metinių pajamų ir butas šeimininkui.

HIGH PARK AVE., 10 originalių dvibučių (duplex), prašoma kaina už kiekvieną $42.000, apie $8.000 įmokėti. Modernios virtuvės, kilimai, šildymas vandeniu, platus įvažiavimas ir vieta automobiliams.

AL. GARBENIS — Namų tel. HU 9-1543
PR. KERBERIS — Namų tel. LE 5-1584
ST. DARGIS — Tel. 536-2738
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
PARAMA

MOKA	IMA
5¾% už depozitus	
6% už šėrus	8% už asm. paskolas
6% už taupymo s-tas	
6½% už 1 m. term. dep.	8% už mortgičius
7¼% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas — šeši milijonai dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $5.000 ir **mortgičius** pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. **Visų narių gyvybė** apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p.p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Telefonas LE 2-8723 • Toronto 3, Ontario

A. J. MORKIS
REAL ESTATE & MORTAGE BROKER
Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

ROGERS RD. — CALEDONIA, $2.000 įmokėti, atskiras, 6 kambariai, 2 virtuvės, garažas, pagrindinis planas. Prašoma $26.900.
ST. CLAIR — OAKWOOD, pajamų namas, $15.000 įmokėti, 14 kambarių, atskiras plytinis. Savaitinės pajamos — $169.00. Be to, 4 kambariai sau, 3 prausyklos, 4 virtuvės, šoninis įvažiavimas, didelis sklypas su ekstra sklypu už namo.
ROYAL YORK RD. vienaaugštis (bungalow), atskiras plytinis, vandeniu šildomas, sklypas 45 x 190'. Palikimas. Priimami pasiūlymai.
INDIAN RD. — SUBWAY, $7.000 įmokėti, atskiras, plytinis, 9 kambariai, 2 virtuvės, 2 prausyklos, vandeniu šildomas. Garažas. 8½% mortgičius.
PARKDALE rajone, $2.500 įmokėti, 6 kambarių plytinis namas, nauja šildymo krosnis, moderni virtuvė, įvažiavimas. Prašoma $21.900.

1082 BLOOR St. W., TORONTO 4,
Telefonai: 534-8459; 233-5996
Turime krautuvių, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus.
VYT. MORKIS, A. BLIUDŽIUS

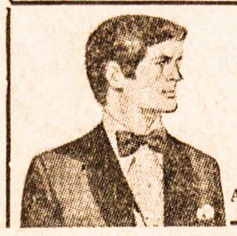
Ed. Kondratas, siuvėjas
Individualus pritaikymas
1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Tel. 533-5454
Angliškos vilnonės, "mohair", "terylene" medžiagos

DANISH CUSTOM FURNITURE
BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI IŠ BURMOS MEDŽIO (TEAK FURNISHINGS)
Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED
25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch
Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakaro, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą
Pagrindinė įstaiga: 658 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036
Hamiltone skyrius:
293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005
Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.
PARCELS TO EUROPE

LITHO-ART SPAUSTUVĖ
971 College St., Toronto 4, Ont.
Telefonas: 533-4363
LIETUVIAI SAVININKAI
Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR
• 10 pardavimo įstaigų Toronto rojonuose •
Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus
VYT. V. GIRDAUSKAS
Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėje
1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario • Namų: 279-5988

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., TORONTO, ONTARIO **Tel. 535-1258**
• Įvairios mūsų gamybos rūkytos dešros ir salami •
• Pirmos rūšies A. 1 šviežia mėsa • Lietuviški sūriai •
• Silkės ir rūkyta žuvis • Švieži ir kepti paršiukai •
• Šviežia, šaldyta bei mūsų rūkyta įvairi paukštiena •
• Importuoti maisto gaminiai •
• — UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU — •
• — NEMOKAMAS PRISTATYMAS — •

Balio Maskeliūno DRAUDOS ĮSTAIGA
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS
Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

CLEAR-VISION — TV-HI-FI —
Taisomi ir parduodami paprasti ir spalvoti televizijos priimtuvai. Prieinamos kainos.
Tel. 532-7733 1613 DUNDAS Street West

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, **tel. 279-4371**)
persikėlė į naujas patalpas. Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

A. ČIŽIKAS **ALFA RADIO & TV**
• Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus •
• Statom ir taisom antenas •
• Didelis pasirinkimas lietuviškų plokštelių •
672 Lansdowne Ave. • Tel. 531-6165

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.
Dovanos be muito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavejas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.
Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALŪZA

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo apartai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Mechaninis automašinų taisymas, sąžiningas patarnavimas
Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College)
Savininkas FRANK PETIT Tel. 531-1305
Autorite sales and service, 1636 Dundas Street West
Parduodami automašinų radijo priimtuvai, padangos ir kt. reikmenys

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos
DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.
Vežamas turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W.
PRIE GORE VALE
TEL. EM 4-7994
ART'S PHOTO STUDIO
Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

SKAITYTOJAI PASISAKO

NIEKINA GERADARIUS

Genrikas Zimanas, žydų kilmės komunistų veikėjas Lietuvoje, dažnai rašo apie "buržuazinę" Lietuvą, apie jos buvusius dvarus, apie kapitalistus, pas kuriuos užaugo. Jis keikia "kapitalistus", bet neužsimena, kad pas juos valgė gerą duonelę, o savaitgalius užbaigdavo riebia višta. Lietuva po I D. karo kėlėsi gana sunkiai, nes viskas buvo nualinta, sunaikinta, net duonos trūko. Jos prisikėlimą sunaikino įvairūs kenkėjai, tokie kaip G. Zimanas. Jie trukdė Lietuvai savarankiškai tvarkytis, vis dairėsi į Maskvą. Argi ne skaudu, kad mūsų krašte užaugęs asmuo juodina jį ir dabar? Jis vis garbina Leniną, nors dar neseniai liaupsino Staliną, kurio jis ir dabar neužmiršta. **H. V.**

IR SIENOS GIRDI . . .

Didesnėse lietuvių kolonijose yra nemažai gana gerai įsikūrusių tautiečių. Jie per ilgą laiką susidraugavo ir su kitataučiais kanadiečiais. Įvairiomis progomis jie lankosi vieni pas kitus. Kai būna didesnės iškilmės, šeimininkai pasikviečia darbams įvairių talkininkų bei patarnautojų. Svečiai jiems nepagaili išmesti arbatpinigių. Būna betgi ir tokių, kurie ne tik nieko neduoda, bet dargi negražiais žodžiais pamini. Teko būti vienoje iškilmėje, kurioje tarp įvairių tautybių buvo ir lietuvių. Jie buvo puošniai apsirengę, ypač moterys. Išgėrusios keletą taurelių, jos pasidarė plepesnės, ėmė garsiai lietuviškai kalbėti apie patarnautojus, kurių tarpe buvo ir lietuvių. Viena sakė: "Aš jai tipų neduosiu. Ji šiokia ir tokia . . ." Tos moterys, matyt, nežinojo, kad yra ir lietuvių patarnautojų. Nemalonu, buvo matyti tokį tautiečių elgesį. Dirbantieji, pagal vietos papročius, užsitarnauja už savo paslaugas. Neužmirškime seno priežodžio: ir sienos girdi . . . **Skt.**

KAI GAUNU "TŽ"

Esu senas "TŽ" tylus rėmėjas ir platintojas. Kai gaunu "TŽ", ta diena būna didžiausia šventė. Kiekvieną kartą po skaitymo, suspaudęs rankoje "TŽ" laikraštį, pamąstau, ar ilgai jis lankys mano gūžtą. Su nuoširdumu linkiu Jums ištvermės, brangūs šių dienų spaudos kariai.

Juozapas Zalatorius,
Vyčio kryžiaus kavalierius

BALFAS NEATSILIEPĖ

Prašiau BALFą, kad užsakytų man "TŽ" 1973 m. Nežinau, ar užsakė. Jokio atsakymo ar pranešimo negavau. Siunčiu šiame laiške "TŽ" vieną doleriuką, nes tik tiek galiu. Prašau, siuntinėkite man "TŽ" ir 1973 m., kol galėsite.

A. Eskat, V. Vokietija

DEMOKRATIJA TIKROVĖJE

JAV santvarka laikoma pilnai demokratiška ir net statoma pavyzdžiu kitiems kraštams. Gyvenimo tikrovėje betgi yra kitaip. Pilnai demokratiškame krašte tautos išrinktasis parlamentas leidžia kraštui reikalingus įstatymus, tvirtina sudarytą vyriausybę, metinį valstybės biudžetą, stebi, kad veikiantieji įstatymai krašto vyriausybės būtų vykdomi, o krašto gyventojų sumokėti pinigai būtų išleidžiami taip, kaip yra numatyta valstybės biudžete. Dalis šių nuostatų yra vykdoma, tačiau šlubuoja išlaidų kontrolė. Senato užsienio reikalų komiteto posėdyje 1972 m. birželio 14 d. liudijo senatorius M. O. Hartfield iš Oregono. Jisai pareiškė, kad dabartinė valdžia duoda didelę pašalpą Izraeliui ir nieko už tai neprašo (nejpareigoja paskolą gražinti). Jisai paskelbė šiuos duomenis: nuo 1948 iki 1968 m. kiekvienas žydas, gyvenantis Izraelyje, yra gavęs iš JAV kasmet po $1.400; 1971 m. gavo net $1.6 bilijono. Tai reiškia, jog kiekvienas ten gyvenantis asmuo gavo dvigubai daugiau už amerikiečius mūsų penkiasdešimtyje valstijų gyvenančius (kai valdžios programa dalintis turimas pajamas tarp valstijų pradės veikti). Šitokios Izraeliui duodamos sumos viršija paramą kitoms valstybėms paremti, net P. Vietnamą įskaitant, kur eina karo veiksmai. Taip daro užsimaskavę galiūnai, kurie moka išvengti kontrolės. Kartojasi tie patys reiškiniai, kurie nuvedė pražūtin ir senąją galingą Romos imperiją. **L. J. B.**

PARAPIJŲ ŽINIOS

Montrealio mieste yra dvi lietuviškos parapijos, kurių savaitinės žinios spausdinamos kiekviename "T. Ž." numeryje. Šv. Kazimiero parapijos žiniose yra viskas parašoma, kiek atsilankė į parengimą parapijiečių bei svečių, kiek vakarienės loterija davė pelno, kiek vakarienė, pateikiamas bendras pelnas, įnešamas į parapijos iždą net vieno cento tikslumu! Taigi tos parapijos parapijiečiai yra gana patenkinti, nes jie viską žino, kas dedasi pas juos. Visai kitaip yra su Montrealio Aušros Vartų ir kitom parapijom. Žiniose parašoma, kad parengimas pasisekė gerai, atsilankė gan daug žmonių, bet kiek, niekuomet nerašoma. Taip pat niekuomet nėra viešai rašoma, kiek parapija turėjo pelno iš to ar kito parengimo. Nejaugi, tai yra didžiulė "karinė paslaptis"? . . **Parapijietis**

Red. pastaba. Kitos Kanados lietuvių parapijos finansines ir kitokias apyskaitas skelbia savo parapijų susirinkimuose, biuleteniuose, pamaldų metu.

ČESNAKAS — geras vaistas
Česnakas (garlic) yra natūralus kraują valantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugoja nuo nešvarumų, nuo puvimo bakterijų bei jas sunaikina. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savyje reikalingos česnako alyvos, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per ištisus šimtmečius milijonai žmonių vartojo česnaką kaip vaistą, tikėdami jo gydomąja bei stiprinamąja galia. Stenkis būti stiprus ir sveikas. Dar šiandien nusipirk "ADAMS GARLIC PEARLES" dėžutę vaistinėje. Jausies geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsi. Šios česnako kapsulės neturi nei kvapo, nei skonio.

LIETUVIAI . . .

(Atkelta iš 5-to puslapio)

pasiteisinimas), kurių naminiai filmai ("home movies") apie kelionę Lietuvon aplankyti šeimos narių yra mirtinai nuobodūs. Žmonos rodomos antrajame plane, ir jos amžinai dengia stalą.

Kitaip sakant, Europos televizijoje ir pogrindžio kino teatruose tam tikro išskirtinio dėmesio susilaukusios Jono ir Adolfo Mekų "reminescencijų" juostos, moterų išsilaisvinimo sąjūdžio požiūriu, neiškilo virš mėgėjiškumo. "Ms." redaktorės gal ir nebuvo tokios triuškinančiai žiaurios nuomonės apie Mekų filmus, nes straipsnį visdėlto iliustravo nuotrauka iš "reminiscencijų", kurioje Mekų motina Elzbieta Mekienė, iš tikrųjų tipiškai lietuviška senutė ūkininkė, rankose laiko didžiulę įrėmintą šeimos fotografiją. **rem**

ČIKAGOS...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

Parko kolonijoje surinkta $11,187. Informuojant Kanados lietuvius apie didelį BALFo darbą šalpos dirvonuose, norisi kartu pastebėti, kad "TŽ" atstovas niekad nėra kviečiamas į BALFo vajų atidarymo ar uždarymo iškilmes, matyt, dėlto, kad Kanados lietuviai BALFo neremia. Todėl ir įdomesnių žinių apie BALFo veiklą iš pirmųjų šaltinių negaliu pateikti — tenka pakartoti tai, kas jau buvo skelbta Amerikos lietuvių spaudoje.

KODĖL TYLIMA?

"Draugo" 1927. X. 3 laidoje paskelbta žinia, kad dr. Domas Giedraitis pasiūlė ir Illinojaus Lietuvių Gydytojų Draugija paskyrė tris premijas (500, 300 ir 200 dol.) už straipsnį, kuris geriausiai įrodys būtinumą atgauti Lietuvos nepriklausomybę ir bus atspausdintas kuriame nors anglų kalba Amerikoje leidžiamame laikraštyje. Konkursas buvo pasiūlytas vykdyti Lietuvių Žurnalistų Sąjungai, susitarus su Illinojaus Lietuvių Gydytojų Draugija. Tam buvo sudaryta ir komisija iš A. Barono, V. Kasniūno, J. Janušaičio, dr. Giedraičio, dr. K. Bobelio, dr. K. Pemkaus ir Vl. Būtėno. Nuo šios žinios paskelbimo jau praėjo beveik pusmetis, bet dar nebuvo sušauktas joks posėdis, nežinia ar kas tokius straipsnius seka, jeigu jie ir pasirodo. Iš šių dienų perspektyvos atrodo, kad ta įdomi, iškilmingai paskelbta žinia lyg jau būtų palaidota. Tuo nenorėdamas tikėti, reikalą čia drįsau vėl priminti, ypač tuo metu, kai visi gyvename Lietuvos nepriklausomybės šventės nuotaikomis.

Kaip namie

Londono traukiny džentelmenas, išsiimdamas iš kišenės cigarą ir atsiprašydamas, klausia šalia savęs sėdinčią nepažįstamą ponią, ar jis galįs užsirūkyti.

— Galite, lygiai taip pat, kaip ir savo namuose, — atsako ponia.

— All right,—burbteli džentelmenas, cigarą atgal įkišdamas į kišenę.

Byla

Bylinėjosi Jonas su Miku.

— Ar teisybė, — klausia teisėjas, — kad jūs savo šunį pavadinote Miku ir nuolat šaukiate kieme: "Mikai, šunsnuki"?

— Taip.

— Jūsų kaimynas tvirtina, jog, šitaip elgdamasis, jūs norite jį įžeisti.

— Nieko panašaus. Aš noriu įžeisti šunį!

ŠYPSENOS

Patarimą vykdant

Mokytojas vaikams pasakoja, esą reikia pagalvoti, ką sakai, prieš ką sakant, sukaičiuoti ligi penkiasdešimt. Kitą dieną mokytojas dirbo chemijos kabinete ir darė bandymus. Išgirdo, kad mokiniai nerimsta. Atsigręžė, o mokiniai pradėjo garsiai skaičiuoti: "Vienas, dvidešimt penki, dvidešimt septyni, trisdešimt, keturiasdešimt . . ."

— Kas atsitiko? — nustebo mokytojas.

— Jūsų švarkas dega! — sušuko vaikai.

Naujas patiekalas

— Tai kaip, Juozeli, naujas patiekalas patinka? Jo receptą aš per radiją girdėjau.

— Geriau būtum kitą stotį nustačiusi . . .

Kada pareis?

Nusipirkom gėlių. Eisim sveikinti senelio, išėjusio į pensiją. Sūnus klausia:

— Mamyte, ar tai senelio gimimo diena?

— Ne. Senelis išėjo į pensiją.

— O kada pareis?

Teisingai atsakė

— Tavo tėvas namuose? — paklausė nepažįstamas vyras berniuką, sėdintį prie namo ant suolo.

— Namuose.

Vyras priėjęs pabarbeno į duris. Kiek palaukęs, vėl kreipėsi į berniuką:

— Tai kodėl neatsiliepia?

— Matot, dėde, mes ne čia gyvename. **Parinko Pr. Alš.**

• Namai
• Vasarnamiai
• Investacijos
• Viešbučiai
• Moteliai
• Mortgičiai
• Ūkiai
• Žemės sklypai
FRANK BARAUSKAS, F. R. I.
FRANK BARAUSKAS Limited, Realtor
FRANK BARAUSKAS INSURANCE
3828 Bloor St. W., ISLINGTON
231-6226 231-2661

DIDŽIAUSIOS IR GRAŽIAUSIOS EUROPIETIŠKOS MĖSOS IR SKANĖSTŲ KRAUTUVĖS KANADOJE
SPECIALŪS GAMINIAI KAS SAVAITĘ
tip-top MEATS DELICATESSEN
1727 BLOOR STREET WEST (PRIES KEELE POŽEMINIO STOTĮ)
YORKDALE SHOPPING CENTRE • FAIRVIEW MALL (SHEPPARD AVE. / DON VALLEY PARKWAY)
ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (QUEEN ELIZABETH ir 27 kelias)
HURON - SQUARE - SHOPPING CENTRE (Cooksville, 10 ir 5 kelias)

BEST ELECTRIC
NUO LŪSNOS IKI DANGORAIŽIO! VERSLO BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI
ELEKTROS RANGOVAS
Tel. 489-5425 Petras Prakas
Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

Westway, Mississauga ir Kingsway rajone.
• Pirkėjams sąžiningas patarnavimas. •
R. Stasiulis Tel. 249-7691 Namų — 241-5181
Turiu didelį pasirinkimą modernių namų
FOR SALE UNITED TRUST REALTOR

NATŪRALAUS MAISTO KRAUTUVĖ
Utopia-Organic Natural Foods
Savininkai — Izidorius ir Anelė Gataveckai
1558 Bloor St. W. (priešais Lietuvių Namus), Toronto 9, Ont.
Krautuvės tel. 537-3862 • Namų tel. 535-0164
Lietuviški sūriai, medus, visokių rūšių duona, vitaminai, šviežia morkų sunka, natūrali kosmetika, sveikatos knygos ir daug kitų dalykų

Notaras
A. Liūdžius, B.L.,
47 Howard Park Ave.
(Toronto-Dominion Bank pastatas)
Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu 537-1708

MEDUS – reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas
Induose ar koriuose. Iš bityno:
30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS,
VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŽIŲ IR APŠILDYMO DARBUS.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.
412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST. TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O
Wiktoria BUKOWSKA, R.O
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

INSURANCE
DUDA 769-4612
2231 Bloor Street W.

Naujos Kanados mokesčių formos

Šiais metais bus vienodos mokesčių formos visiems Kanados gyventojams — ir darbininkams, ir savarankiškai besiverčiantiems. Dauguma kanadiečių mokesčių formas gauna paštu, bet jeigu kartais nebūsite jų gavę, galite pasiimti vietinėje pašto įstaigoje. Užpildykite jas ir pasiųskite prieš balandžio 30 dieną.

Užpildydami savo mokesčių formas, rūpestingai atlikite atskaitas ir įrašykite visus pajamų šaltinius, įskaitant arbatpinigius, dalinius darbus ir iš užsienio gautus pinigus. Mokesčių vadove, kuris siunčiamas kartu su mokesčių formomis, rasite atsakymus į daugumą savo klausimų. Jei nežiūrint to liks dar neaiškumų, patikimą ir nemokamą patarimą rasite kiekvienoje savo apylinkės mokesčių įstaigoje. Atitinkamos apylinkės įstaigos adresas ir telefono numeris yra nurodytas mokesčių vadove. Jei tektų skambinti telefonu užmiestin, kreipkitės į telefonistę (operator) ir prašykite numerio ZEO-4000. Nemokamai! Daugelis mūsų tarnautojų moka ir kitas kalbas. Be to, galite pasikviesti draugą kaip vertėją.

National Revenue, Taxation — Revenu national, Impôt

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY
323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.
Savininkas V. BAČĖNAS
• teikia patarimus planuojantiems keliones
• sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus be atskiro atlyginimo
• agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
• parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
• parūpina eismo priemones ekskursijoms
• patarnauja atsikviečiant gimines
Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Vasario 16 šventėje vasario 18 d. 11 v. pamaldose su vėliavomis organizuotai dalyvavo kūr. savanoriai, "Šatrijos" ir "Rambyno" skautų tuntai, kat. moterų draugija ir jūrų šauliai. Atnašavimo metu minėtų organizacijų atstovai visų susirinkusiųjų vardu prie Lietuvos didvyriams pagerbti paminklo padėjo gėlių puokštę ir atnešė prie altoriaus Mišių duoną ir vyną. Parapijos choras atliko muz. S. Gailevičiaus sukurtas 4 giesmes.

— Vasario 16 d. įvykusiame posėdyje, kuriame dalyvavo parapijos ir organizacijų atstovai, sudaryta organizacinė Anapilio sodybos taryba.

— Anapilio sodybos statybai aukojo $1.000: Algis ir Judita Kaziliai; $1.000 gauta iš a.a. Uršulės Žvirblytės palikimo; po $100: Herbertas ir Alė Stepaičiai, Augustas ir Eugenija Underiai; po $50: Vytautas ir Roma Akelaičiai, Sofija Olekienė.

— Vasario 15 d. iš Šv. Jono Kr. par. šventovės lietuvių kapinėse palaidota a.a. Elzbieta Gecevičienė, S. Beržinskienės motina prieš keletą metų iš Lietuvos atvažiavusi pas savo dukterį. Velionės artimiesiems gili užuojauta.

— Pamaldos; šį šeštadienį, 8 v.r., už a.a. Vladą Skilandžiūną, 9 v.r. už a.a. Juozą Juodviršį, velionies 10 m. mirties metinių proga (užprašė Aulinskai iš Oakvillės). Sekmadienį: 10 v.r. už a.a. Feliksą Gikį, 11 v.r. už a.a. už a.a. Praną Penkauską, 12 v. už a.a. Veroniką ir Bronių Steponaičius (užprašė p. Norkai).

— Pakrikštyta: Michele Elena Margytė.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Šį sekmadienį, 9.30 v.r., pamaldos ir sekmadienio mokykla.

— Penktadienį, 6.30 v.v. konfirmandų pamoka.

— Taip pat penktadienį 8.00 v.v. įvyks tarybos priėmimas dr. Jono ir Aldonos Yčų bute.

— Ateinantį sekmadienį, kovo mėn. 4 dieną naujos parapijos tarybos įvedimas į pareigas pamaldų metu, t.y. 9.30 v. ryto.

Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimą aprašė "The Toronto Daily Star" vasario 19 d. laidoje. Korespondentas pažymėjo, kad minėjime dalyvavo 1000 lietuvių ir pacitavo apyl. pirm. J. Karpio pareiškimą, kad Toronte yra 14.000 lietuvių. Esą visi tikisi, kad Lietuva vėl bus nepriklausoma.

PADĖKA

Aš nuoširdžiai dėkoju savo krikšto Mamai Adelei Dūdaitei-Buteikienei ir Kornelijai Buteikytei už man suruoštą priešvestuvinį pobūvį-staigmeną sausio 28 d. savo namuose. Taip pat nuoširdus ačiū mano Mamai bei seseriai Marytei Jeffrys ir visoms ponioms, kurios atėjo manęs pagerbti: R. K. J. Buteikiukams, O. Stungurienei, p. Karauskienei, A. Karauskaitei, G. Baltaduonienei, p. Lasienei, B. Dūdienei, A. Buožienei, T. Kartavičienei, U. Kartavičienei, L. Baumgardienei, A. Krasauskienei, p. Steponienei, Mrs. Miss Pagailis, Mrs. Sadi, Mrs. Stalla, Mrs. Shela, Mrs. M. Grahms, Mrs. Grace.

Dar kartą ačiū krikšto Mamai už tokius nuoširdžius žodžius ir už jos rūpestį, o visoms kitoms ponioms už manęs ir mano sužadėtinio Ralph Dickensono pagerbimą. Ačiū.

Jessica-Diana Jeffrys ir
Ralph-Patric Dickenson

VIENINTELĖ KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydomieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.Pt. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3 - 8008.

PARKSIDE MEAT MARKET krautuvei reikia pardavėjo-jos. Kreiptis tel. 535-1258.

IŠNUOMOJAMAS BUTAS II augšte, 3 kambariai ir virtuvė su baldais, netoli Prisikėlimo bažnyčios. Skambinti betkuriuo metu tel. 536-3891.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydui tel. 767-4737.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, išvalymus rūsių, kiemų ir perkraustymo darbus. Skambinti po 5 v. p. p. tel. 535-4329.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTO medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Pas mane galite gauti vartotų 2x4", durų, faneros. Tel. 839-4894. KAZYS CIBAS.

BARONESSA
Beauty Salon
Savininkė Alė Kerberienė
2265 BLOOR St. W.,
kampas Bloor - Durie gatvių
Telefonas **762-4252**
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

Prisikėlimo par. žinios

— Sveikiname Toronto ateitininkus, švenčiančius savo metinę šventę šį savaitgalį.

— Prašytos paskelbti Mišios: trečiad., 8.20 v. — už a.a. A. Portofėjų, užpr. per p. Basalykienę šių asmenų: A. M. Basalykų, I. A. Gataveckų, S. M. Jokūbaičių, p.p. Lastauskų, P. A. Vilimų, K. V. Zarų ir vieno vokiečio; ketvirtad., 8.20 v. — už a.a. B. Čepaitį, užpr. J. J. Stanevičių iš Hamiltono; penktad., 7.30 v. — spec. intencija, užpr. J. O. Kalinauskų; 8.20 v. — už a.a. Petrulių šeimos mirusius, užpr. B. V. Misevičių; šeštad., 8.30 v. — už a.a. B. Čepaitį, užpr. T. A. Žilių; 9.20 v. — už a.a. St. Vaitiekūną, užpr. velionies šeimos; sekmad., 8 v. — už a.a. J. Gilman, užpr. Mrs. K. Gilman; 10 v. — už a.a. B. Čepaitį, užpr. par. tarybos rinkliavų sekc.; 11.15 v. — už a.a. J. Martinaitį, užpr. p. S. Martinaitienės; 12.15 v. — ateitininkų intencija; trečiad. (vas. 18), 8.20 v. — už a.a. Oną Poltonienę, užpr. O. J. Kalinauskų.

— Tikinčiosios Lietuvos diena bus minima kartu su Šv. Kazimiero šventė — kovo 4 d. Bus daroma speciali rinkliava. Tradicinė pirmojo mėnesio sekmadienio rinkliava par. skoloms mažinti bus nukelta į kovo 11 d.

— Choro repeticija — ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Lituanistinis seminaras — penktadienį, 7 v.v.

— Vasario 13 d. išrinktoji parapijos taryba išsirinko tarybos prezidiumą: pirm. — J. Gustainis, vicepirm. — A. Kuolienė, sekr. — Z. Daugvainienė; religinės sekcijos pirm. — Eug. Abromaitis, visuomeninės sekc. pirm. — A. Kuolienė, jaunimo — V. Taseckas, rinkliavų — M. Petrulis, ekonominės — Vl. Simonaitis.

— KLK Moterų Dr.jos Prisikėlimo par. skyriaus valdybos parengimų komisijon išrinkta ir S. Dervinienė. Jos pavardė buvo praleista "TŽ" 7 nr. žinutėje.

Organizacinė Anapilio taryba. Vasario 16 d. kun. P. Ažubalio iniciatyva buvo sukviestas pasitarimas Šv. Jono Kr. klebonijoje Anapilio reikalais. Jame dalyvavo Šv. Jono Kr. parapijos ir įvairių organizacijų bei institucijų atstovai — 15 asmenų. Kun. P. Ažubalis padarė pranešimą apie jau atliktus darbus Anapilyje, apie vykdomą salės statybą ir ateities planus. Teisiniai reikalai jau seniau pradėti tvarkyti, bet dar neužbaigti. Anapilyje numatyta: kapinės, salė, patalpos "TŽ", šventovė, klebonija, autoaikštė, poilsio namai. Teisine prasme šventovė, klebonija su atitinkamu žemės plotu (apie vieną akrą) priklausys lietuvių Šv. Jono Kr. parapijai bei Toronto arkivyskupijai, o visa likusi projekto dalis ir Wasagos stovyklavietė bus nuosavybė korporacijos "Lietuvių Sodyba Anapilis" (angliškai "Lithuanian Foundation Anapilis"). Šiai korporacijai reikalingas labdarinis valdžios čarteris. Tam reikalui sudaryta organizacinė Anapilio Sodybos taryba, kurios uždavinys — gauti čarterį, paruošti statutą ir sukviesti steigiamąjį naujosios korporacijos susirinkimą. Organizacinės tarybos pirmininku išrinktas A. Rinkūnas, vicepirmininku — J. Andrulis, sekretoriumi A. Valiulis. Projekto iniciatorius kun. P. Ažubalis ir toliau rūpinsis finansiniais bei statybiniais reikalais. Kadangi visas projektas yra labdaros pobūdžio, tad ir lėšos telkiamos aukų bei kitais būdais. Kun. P. Ažubalis pareiškė, kad visuomenės parama šiuo metu yra labai reikalinga. Tam tikslui numatyta atidaryti sąskaitas abiejuose lietuvių bankeliuose. **D.**

Toronto Maironio šeštadieninė mokykla Vasario 16-ją paminėjo vasario 17 d. mokyklos patalpose. Menines programėles sujungtose klasėse atliko mokiniai, o paskaitas, pasikalbėjimus pravedė ir skaidres iš Lietuvos rodė eilė klasės auklėtojų kviestų svečių. Augštesniuose skyriuose kalbėjo: T. Sekonienė, J. Čeponkutė, L. Gustainytė, B. Kazlauskaitė, dr. G. Skrinskas ir A. Šileika. Žemesniuose skyriuose pasikalbėjimus pravedė lituanistinio seminaro auklėtiniai: J. Šeškutė, A. Gudinskas, A. Stankus.

Metinis "Dainos" susirinkimas įvyko sausio 28 d. pas Iz. Kandrotienę ir M. F. Yokubynienę. Pirmininkavo vicepirm. L. Novogrodskienė. Išrinkta nauja valdyba: pirm. K. Butienė, vicepirmininkės — L. Novogrodskienė ir Br. Žiobienė, sekr. St. Kvietienė, ižd. J. Kulikauskienė; korespondentė — M. F. Yokubynienė. Revizijos komisija: V. Rasiulienė, M. Karkienė, L. Pocienė. Pirm. K. Butienė padėkojo narėms už gražų bendradarbiavimą. Priimta nauja narė M. Vilčiauskaitė. Sekantis susirinkimas — gegužės 6 d. pas St. Kvietienę, 6 The Palisades. Ačiū šeimininkėms už vaišinga priėmimą. **Br. Ž.**

A. A. Šmigelskiai "TŽ" paaukojo $20. Ačiū jiems.

PARODYKIME "GRANDINĖLĘ KANADIEČIAMS! Garsiosios šokėjų grupės "Grandinėlės" koncertas įvyks Toronto miesto centre gražioje Ryerson instituto teatro salėje balandžio 1, sekmadienį. Išnaudokime šią progą lietuviškai propagandai. Atsiveskime į šį koncertą savo draugus kitų tautų kilmės kanadiečius, politikus, gimnazijų mokytojus, universitetų profesorius, profesijonalus, studentus. "Grandinėlė" visada sužavi. Įsigykime draugų savo tautai, savo kovai už laisvę. Bilietai į "Grandinėlės" koncertą bus platinami Prisikėlimo parapijoje po pamaldų. Taip pat bus gaunami Lietuvių Namuose vasario 25 d. — "Paramos" susirinkimo metu ir kovo 11 d. — pobūvio metu. Vietos numeruotos. Įsigykime bilietus iš anksto. Kaina: $5, $4, $3 ir $2. Studentams pusė kainos. Rengia Nek. Pr. Marijos seserų rėmėjai Toronte.

Kanados lietuvių sportininkų — Maloniai kviečiame visus atsilankyti į —
šokių vakarą
vasario 24, šeštadienį, 7.30 v. v.
Prisikėlimo parapijos auditorijoje, 1021 College St., Toronte
Šokiams gros Algio Dimskio orkestras • Veiks bufetas su šiltais valgiais ir įvairiais gėrimais.
Įėjimas suaugusiems — $2.50, moksleiviams — $1.00

Kanados sporto apygardos 1973 m. **KREPŠINIO ŽAIDYNĖS** **moterų, mergaičių A, vyrų ir jaunių A klasių**

Vasario 24, šeštadienį, nuo 9 v.r., Prisikėlimo auditorijoje, o **nuo 2 v.p.p.,** West Toronto Secondary gimnazijoj (330 Lansdowne Ave., truputį į šiaurę nuo College St.)

vasario 25, sekmadienį, nuo 9 v. r., baigminės rungtynės West Toronto Secondary (330 Lansdowne Ave.)

Rengėjas—Toronto PPSK Aušra

Įėjimas — $1.00 suaugusiems, $0.50 vaikams (galioja visoms vienos dienos rungtynėms!)

MALONIAI KVIEČIAME VISUS
UŽSIGAVĖTI
kovo 3, šeštadienį, 7 valandą vakaro,
PRISIKĖLIMO PARAPIJOS SALĖJE
• PROGRAMOJE — sol. Linda Marcinkutė
• ŠOKIAMS GROS A. Dimskio orkestras
• "Gintaro" jaunųjų grupė vadovaujama V. Turūtos
• BUFETE: cepelinai, dešrelės, pyragai ir įvairūs gėrimai
Įėjimas — $2.50 suaugusiems, $1.50 studentams ir pensininkams
Stalus rezervuoti galima iš anksto telefonu 763-6984
Rengėjos: **KLK Moterų Dr-jos Prisikėlimo par. skyrius**

Neužmirškime Toronto Universiteto Lietuvių Studentų Klubo rengiamos Lietuvių Dienos "Lithuanian Day on Campus" vasario 23, penktadienį, International Students Centre, 33 St. George St. Dienos metu bus galima atsilankyti tautodailės parodėlėje, o nuo 5.30 v.v. bus tautinių šokių grupės, kanklininkės, skudutininkai, lietuviška vakarienė bei linksmavakaris. Apie 8 v.v. dail. Dagys rodys savo kūrinius skaidrėse. Dalyvaukime visi — studentai ir nestudentai! **Rengėjai**

Sendraugių ateitininkų kuopos susirinkimas metinės šventės proga bus šį šeštadienį, vasario 24 d., 6 v.v., Prisikėlimo Parodų salėje. Kalbės svečias iš Vašingtono — Vytautas Kliorys. Po paskaitos — vaišės ir Karolio Abromaičio skaidrės. Kviečiame dalyvauti sendraugius bei sendrauges, studentus ir moksleivių ateitininkų tėvus rėmėjus. **Valdyba**

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės IV seimo konstitucinės komisijos posėdis — vasario 24-25 d. d. Bus svarstomas PLB konstitucijos pakeitimų projektas. Posėdyje dalyvaus: PLB valdybos atstovas A. Rinkūnas, KLB pirm. E. Čuplinskas, JAV LB tarybos atstovai Vyt. Kutkus ir Alg. Rugienius, buvę Kanados LB pirmininkai, išrinkti IV seimo atstovais — B. Sakalas, dr. P. Lukoševičius ir dr. S. Čepas.

Norintieji gauti pakvietimus į Anapilio statybai paremti ruošiamą pobūvį prašomi skambinti: p. Aperavičienei tel. 766-7984, p. Norkienei 767-6247, p. Ottienei 654-4961 arba kreiptis į valdybos nares bei Šv. Jono Kr. parapijos knygyno vedėją V. Aušrotą sekmadieniais.

"Paramos" Kredito Kooperatyvo visuotinis metinis narių susirinkimas įvyks 1973 m. vasario 25 d., 3 v.p.p., 1573 Bloor St. W., Lietuvių Namuose. Registracija prasidės 2 v.p.p. Prašome atsinešti knygutes. "Paramos" 1972 apyskaita kartu su 20 metų jubiliejiniu leidiniu išsiuntinėta nariams. Negavę pakvietimų prašomi pranešti "Paramai" naujus adresus. Į susirinkimą kviečiami visi nariai, įskaitant ir tuos, kurie dėl kurių nors priežasčių pakvietimo negavo. **Vedėjas**

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvo visuotinis metinis narių susirinkimas — 1973 m. vasario 25, sekmadienį, 5 v.p.p., Prisikėlimo auditorijoje, 1021 College St., Toronto, Ont. Kviečiame visus narius dalyvauti. Po susirinkimo — vakarienė ir dešimtmečio paminėjimas. Dalyvaujančių narių registracija prasideda 4 v.p.p. **Valdyba**

Toronto lietuvių inžinierių ir architektų tradicinis balius įvyks Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W., kovo 3, šeštadienį, 7.30 v.v. Pakvietimų reikalu prašome kreiptis pas pirm. archit. V. Petrulį tel. 534-0954, vicepirm. inž. J. Stankų tel. 889-5754 arba kitus valdybos narius. **Valdyba**

Dail. A. Tamošaitis, gyvenąs Kingstone, lankėsi Toronte, dalyvavo Vasario 16 minėjime ir pas p.p. Urbonus Bramptone paliko naujų savo paveikslų. Jei kas norėtų įsigyti, tepaskambina tel. 451-0404.

Dantų higienos savaitės metu vasario 4-10 d.d. dr. Arūnas Dailydė skaitė skaidrėmis iliustruotą paskaitą Oakvillės naujojoj bibliotekoj. Jis gyildeno būdus, kaip sumažinti arba visai išvengti dantų gedimo.

Tikinčiosios Lietuvos Diena skelbiama pirmąjį kovo sekmadienį — kovo 4. Šiemet ji prasmingai sutampa su šv. Kazimiero šventė. Visose lietuvių katalikų parapijose ir kapelionijose tą dieną rengiamos pamaldos už religinę Lietuvos laisvę ir daroma speciali rinkliava Lietuvos tikintiesiems šelpti. Taip pat ta proga kreipiamasi į vietos vyskupus, prašant atkreipti savo ganomųjų dėmesį į religijos persekiojimą okupuotoje Lietuvoje. Specialūs rinkliavų vokai išsiuntinėjami lietuvių parapijoms bei misijoms šią savaitę.

Gen. Lietuvos konsulą dr. J. Žmuidziną Vasario 16 proga raštu sveikino Toronte gyveną svetimų valstybių konsulai — jų korpusas. Atskira kortele sveikino JAV, Švedijos ir Libano konsulai.

Kanados sporto apygardos krepšinio žaidynėms užsiregistravo net 7 vyrų klasės komandos — 3 iš Toronto ir po 1 iš Londono, Hamiltono, Ročesterio ir Montrealio. Taip pat dalyvaus 3 mergaičių A ir 3 jaunių A klasių komandos. Rungtynės — šį savaitgalį. Žiūr. sporto skyrių.

Ateitininkų šventėje, kuri įvyksta šį savaitgalį, kviečiama dalyvauti visa Toronto visuomenė. Smulkesnė programa ateitininkų žiniose.

Tradicinį šiupinį kovo 6 d. rengia M. Lietuvos Moterų Draugija Prisikėlimo parapijos didžiojoje salėje. Ir vėl mūsų moterys subruzdo, dirba, triūsia, kad Donelaičio žodžiai skambėtų mūsų ausyse: "... ir šiupinį skanų, su lašiniais gardžiais, išvirtus girdami valgom". Mes ne tik mūsų skanumynais pavaišinsime, bet ir įdomia programa bei staigmenomis palinksminsime. Nuoširdžiai kviečiame visus pabuvoti mūsų šeimyniškoje atmosferoje ir užbaigti linksmąjį sezoną. **Valdyba**

"Atžalynas" — tai vardas neseniai įsisteigusios tautinių šokių grupės, kuri iki šiol buvo vadinama Bendruomenės grupe arba "Ąžuolynu". Naujosios grupės krikštynos numatytos š.m. balandžio 8 d. Jas ruošia "Atžalyno" tėvų komitetas. Naujojoj grupėj yra apie 60 šokėjų ir 5 mokytojai: R. Tamulionis — vadovas, R. Sapijonienė, A. Baubinas, S. Šarkutė, E. Pakštas. Veikia dvi grupės — didžiųjų ir mažųjų. Repeticijas pradėjo 1972 m. rudenį. Pirmą kartą "Atžalynas" pasirodė šeštad. mokyklos vakare, vėliau — Vasario 16 minėjime. Dabar ruošiasi dalyvauti Lietuvių Dienoj Toronto un-te vasario 23 d., 5.30 v.v. Organizaciniame darbe talkino tėvai ir ypač mokytojai.

Girdėjusieji radijo dramos "The Trouble with Giants" transliaciją skatinami parašyti įvertinimo atsiliepimus bei padėką CBC radijo vadovybei šiuo adresu: CBC Radio Network, Box 500, Station A, Toronto 116, Ont. Jeigu iš lietuvių pusės bus gauta daug laiškų, radijo vadovybė bus palanki ir ateityje panašiems planams.

Tautos Fondo Toronto apylinkės atstovybė praneša, kad Lietuvos nepriklausomybės šventės proga vasario 18 d. Toronte Lietuvos laisvinimo darbams remti surinkta: L. Namų salėje minėjimo metu — $2370.75, Prisikėlimo šventovėj — $1184, Šv. Jono Kr. — $654.87, evangelikų liuteronų — $132.50, L. Namuose vasario 17 d. per vakarienę — $100; iš viso — $4442.12.

MONTREAL QUE

Šv. Kazimiero par. žinios

— Vasario 11 d. choro dalyviai, surengė pobūvį - staigmeną ilgamečiams choristams — I. I. C. Ambrasams jų 42 metų vedybiniam gyvenimui atžymėti. Pobūvyje dalyvavo mūsų klebonas, buvęs mūsų choro dirigentas muz. A. Ambrozaitis, par. k-to nariai ir visi choristai. Ta proga buvo pasakyta gražių kalbų, kurių reikšmingiausia — muz. A. Ambrozaičio, dabartinio Toronto "Varpo" dirigento. C. Ambrasas, padėkojo visiems choristams už vaišes ir ta proga visus choristus pakvietė į tradicinę Kazimierinių vakarienę, apmokėdamas visiems įėjimo bilietus.

— Parapijos jaunimas kovo 10 d. ruošia slidinėjimo išvyką į Owl's Head kalnus. Vakare sugrįžę turės bendrą pasilinksminimą-šokius par. svetainėje. Platesnių informacijų teirautis pas par. jaunimo k-to narius: P. Astrauską tel. 721-2124, L. Markauską 323-3793.

— Jau platinami pakvietimai į iškilmingus Velykų ryto pusryčius, kuriuos galima gauti pas kleboną ir par. k-to narius. Rengėjai norėtų iš anksto žinoti dalyvaujančių skaičių, kad galėtų paruošti valgius. Visų dalyvavusiųjų pusryčiuose pavardės bus surašytos į atitinkamą knygą, kuri bus padėta par. archyve.

— Mirė A. Blauzdžiūnaitė-Sewxer; palaidota vasario 12 d. **K. A.**

Aušros Vartų par. žinios

— Montrealio Lietuvių Studentų Sąjunga ruošia vasario 24 d., 7 v.v., Martinique Hotel Motor Inn, 1005 Guy St., poezijos vakarą, kuriame dalyvauja H. Nagys, A. Akstinas ir K. Barteška.

— Vasario 25, sekmadienį, tuojau po 11 v. Mišių Šv. Onos Draugija kviečia visas nares atsilankyti į susirinkimą parapijos salėje.

— Per Atvelykį, balandžio 29, tuojau po pamaldų pirmą kartą Montrealyje K. Moterų Draugija ruošia Velykų stalą parapijos salėje. Tai naujas dalykas, kuris, reikia manyti, nustebins visus velykiniais patiekalais.

— Gavėnios rekolekcijas mūsų parapijos bažnyčioje ves kun. Alfonsas Grauslys iš Čikagos.

— Kun. Leonas Zaremba, kuris per du kartus darbavosi Montrealyje ir dabar gyvena Čikagoje, vasario 21 d. švenčia 25 metų kunigystės jubilėjų. Sveikiname jį ir linkime dar daug pasidarbuoti Viešpaties vynuogyne. Kun. L. Zaremba šiuo metu yra religinės lietuvių radijo valandėlės vedėjas Čikagoje.

Vasario 16 paminėta vasario 18 d. Abiejose lietuvių šventovėse atlaikytos specialios pamaldos, dalyvaujant su vėliavomis organizacijoms. Iškilmingas aktas įvyko 3 v.p.p. Plateau salėje. Dalyviai buvo gausūs, netrūko jaunimo. Sveikino estų ir latvių atstovai. Paskaitą skaitė KLB krašto valdybos vicepirm. Vyt. Gruodis, pabrėždamas kiekvieno lietuvio pareigą dalyvauti Lietuvos laisvinimo darbe. Rezoliucijas paskaitė trimis kalbomis pranešėja Rūta Rudinskaitė. Jos bus pasiųstos Kanados premjerui, užsienio r. ministeriui ir PLB valdybai. Meninę programą atliko trys grupės. "Gintaro" ansamblis pasirodė su muzikos, dainų, šokių ir deklamacijų pyne. "Neringos" tunto vyr. skaučių išraiškos grupė, vadovaujama B. Nagienės, gražiai pašoko "Obelėlę", palydint gitarai, deklamacijai ir dainai. AV par. choro vyrų oktetas su sol. A. Kebliu, vadovaujami muz. M. Roch įspūdingai padainavo 8 dainas. Baigiamąjį žodį tarė apylinkės pirm. S. Piečaitienė, išreikšdama visiems nuoširdžią padėką rengėjų vardu. Minėjimas baigtas Tautos himnu. Programa buvo netrumpa, bet įvairi ir įdomi — laikas greit prabėgo. Tenka pasidžiaugti pranešėja stud. Rūta Rudinskaite, kuri sklandžiai ir taisyklingai pranešinėjo programą trimis kalbomis. **A. A.**

Naminės degtinės gamyba Kvebeko provincijoje pastaraisiais metais ypač išsiplėtė, sudarydama milijoninius nuostolius valstybės iždui. Policijos duomenimis, degtinė nėra labai švari ir dažnai pavojinga sveikatai, bet jos, esą, parduodama už keliolika milijonų dolerių kiekvienais metais. Eiliniai vartotojai kartais net nežino, kad geria naminę, nes jos buteliai apklijuojami tobulai padirbtomis žinomų firmų etiketėmis. Kovai prieš naminę degtinę sudarytas Kvebeko provincinės policijos specialus padalinys, kurio vienu iš viršininkų yra leitenentas Jean Staniulis, senosios lietuvių ateivių kartos sūnus. **z.**

Aldonos Dvarionaitės piano rečitalio Montrealyje rengėjais pasirašė P. Adamonis, H. Nagys, J. Strėlienė ir Z. Piečaitienė. Apgailestaujame, kad praeitą savaitę spausdintoje žinioje apie rečitalį rengėjus nevisiškai tiksliai išvardinome.

Pasakyta: "Sveikame kūne — sveika siela." Jaunime, būk sveikas vispusiškai! Ateik į AV salę. Visada ir visiems čia durys atviros. Čia jūs rasite: "Gintarą", "Taurą", skautus, ateitininkus, chorą. Galėsite maloniai, kultūringai, sveikai ir naudingai praleisti laiką.

Vasario 24-25 d.d. Tauras dalyvauja pirmenybėse Toronte.

LIETUVOS DRAMĄ...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

dalyvauti tiktai rinktinėms grupėms. Lietuviškus tekstus turėtų skaityti gerai paruošti asmenys. L. Namų salė Vasario 16 šventei yra permaža. Ypač vargo ir prakaitavo tie, kuriems teko stovėti balkone. Pastarojo tik pirmoji eilė galėjo matyti programą scenoje. Galimas dalykas, tuose pastebėjimuose yra daug tiesos. Tik toji tiesa vienaip atrodo iš žiūrovo kėdės, kitaip rengėjų posėdžiuose ir jų darbuose. Kaip ten bebūtų, eilinių dalyvių pastabu negalima ignoruoti. Vasario 16 visiems turėtų būti dvasinio pakilimo šventė. **Dl.**

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. **727-3120**
6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I B.
Komercinio, privataus turto, automobilių. atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	5.5%	Asmenines	8.5%
Taupomąsias s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.5%
Term. ind. 1 m.	6.5%	Čekių kredito	9.0%
Term. ind. 2 m.	7.0%	Investacines	nuo 9% iki 12%
Term. ind. 3 m.	7.5%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.
Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

Kooperatinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda.
Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.